

Úradný vestník

Európskej únie

C 218

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 56

30. júla 2013

Číslo oznamu	Obsah	Strana
I	<i>Uznesenia, odporúčania a stanoviská</i>	
	STANOVISKÁ	
	Výbor regiónov	
	101. plenárne zasadnutie 30. mája 2013	
2013/C 218/01	Stanovisko Výboru regiónov „Balík opatrení v oblasti zamestnanosti mladých ľudí“	1
2013/C 218/02	Stanovisko Výboru regiónov „Podpora kultúrneho a tvorivého sektora v záujme rastu a zamestnanosti“	7
2013/C 218/03	Stanovisko Výboru regiónov „Odstraňovanie rozdielov v oblasti inovácií“	12
2013/C 218/04	Stanovisko Výboru regiónov „Vhodnosť právnych predpisov EÚ (REFIT)“	22
2013/C 218/05	Stanovisko Výboru regiónov „Vývoj situácie na trhu a následné podmienky postupného zrušenia systému kvót na mlieko – Druhá správa o „hladkom ukončení““	27

SK

Cena:
4 EUR

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

III *Prípravné akty*

VÝBOR REGIÓNOV

101. plenárne zasadnutie 30. mája 2013

2013/C 218/06	Stanovisko Výboru regiónov „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zlepšení rodovej vyváženosti medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze a súvisiacich opatreniach“	33
2013/C 218/07	Stanovisko Výboru regiónov „Revízia smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“	42
2013/C 218/08	Stanovisko Výboru regiónov „Siedmy environmentálny akčný program Európskej únie“	53

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

STANOVISKÁ

VÝBOR REGIÓNOV

101. PLENÁRNE ZASADNUTIE 30. MÁJA 2013

Stanovisko Výboru regiónov „Balík opatrení v oblasti zamestnanosti mladých ľudí“

(2013/C 218/01)

FOR VÝBOR REGIÓNOV

- víta balík opatrení v oblasti zamestnanosti mladých ľudí ako pokus ponúknuť niekoľko konkrétnych opatrení na pomoc členským štátom v boji proti neprijateľnej úrovni nezamestnanosti mládeže a z nej plynúceho sociálneho vylúčenia;
- zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri stanovovaní a realizácii opatrení na boj proti nezamestnanosti, poskytovaní príležitostí a podpory mladým ľuďom a výmene osvedčených postupov;
- zdôrazňuje aj význam aktívnej účasti mladých ľudí a mládežníckych organizácií na vytváraní stratégií;
- vzhľadom na naliehavosť problematiky žiada Európsku radu, aby súhlasila s tým, že s implementáciou iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí sa začne už v roku 2013;
- žiada Európsku komisiu, aby spresnila európsky rámec kvality stáží, zriadila združenie učňovskej prípravy a predložila návrh nového nariadenia EURES;
- nabáda Komisiu, aby podporila a doplnila činnosť členských štátov v oblasti politiky odbornej prípravy a v podobe odporúčania navrhla minimálne štandardy kvality v oblasti učňovskej prípravy na európskej úrovni, aby sa uľahčilo uznávanie nadobudnutej kvalifikácie v celej Európe.

Spravodajca	Enrico ROSSI (IT/SES), predseda regiónu Toskánsko
Referenčné dokumenty	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Dostať mladých do zamestnania COM(2012) 727 final Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Vytváranie rámca kvality pre stáže. Druhá fáza konzultácií so sociálnymi partnermi na európskej úrovni podľa článku 154 ZFEÚ COM(2012) 728 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecný kontext

1. oceňuje snahu Európskej komisie o podnietenie boja proti nezamestnanosti mladých ľudí, keďže ide nepochybne o jeden z najvážnejších problémov, ktorým čelí EÚ a ktorý si naliehavo vyžaduje koordinované a systematické politické úsilie ⁽¹⁾ a také vyčlenenie prostriedkov, ktoré umožní jeho zvládnutie;

2. víta balík opatrení v oblasti zamestnanosti mladých ľudí ⁽²⁾ ako pokus ponúknuť niekoľko konkrétnych opatrení na pomoc členským štátom v boji proti neprijateľnej úrovni nezamestnanosti mládeže a z nej plynúceho sociálneho vylúčenia;

3. pozitívne hodnotí dvojúrovňový prístup (odporúčania členským štátom a koordinácia, iniciatívy a opatrenia na európskej úrovni) ako ho navrhuje Komisia v oznámení „Dostať mladých do zamestnania“. Zároveň zdôrazňuje, že v súlade so zásadou subsidiarity je potrebné primerane pôsobiť a prijímať vhodné opatrenia na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni;

4. zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri stanovovaní a realizácii opatrení na boj proti nezamestnanosti, poskytovaní príležitostí a podpory mladým ľuďom a výmene osvedčených postupov, a zdôrazňuje aj význam aktívnej účasti mladých ľudí a mládežníckych organizácií na vytváraní stratégií, ktoré je potrebné uskutočniť;

5. víta rozhodnutie Európskej rady zo 7. a 8. februára 2013 vyčleniť 6 miliárd eur na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ktorá je určená pre všetky regióny (NUTS 2) s úrovňou nezamestnanosti mladých ľudí nad 25 %. Domnieva

sa však, že vyčlenené prostriedky zatiaľ nepostačujú na riešenie problému v jeho celej šírke, aj keď sú povzbudivým signálom;

6. vzhľadom na naliehavosť problematiky Výbor regiónov žiada Európsku radu, aby súhlasila s tým, že s implementáciou iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí sa začne už v roku 2013;

7. domnieva sa, že podstatná časť zdrojov vyčlenených na iniciatívu v oblasti zamestnanosti mladých ľudí sa musí prideliť miestnym a regionálnym orgánom, aby mali viac možností realizovať iniciatívy v prospech mladých ľudí spôsobom, ktorý bude čo najviac zodpovedať miestnym podmienkam;

8. žiada Európsku komisiu, aby spresnila európsky rámec kvality stáží, zriadila združenie učňovskej prípravy a predložila návrh nového nariadenia EURES;

9. zdôrazňuje význam horizontálneho, konkrétneho a udržateľného prístupu v procese realizácie pre zabezpečenie synergie medzi všetkými strategickými iniciatívami (*Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta* ⁽³⁾, *Mládež v pohybe* ⁽⁴⁾, *Inovácia v Únii*, *Digitálna agenda pre Európu*) a medzi týmito iniciatívami a politikou súdržnosti na roky 2014 – 2020;

10. vyjadruje podporu stratégii Európa 2020 a jej nástrojom a podporuje úsilie o dosiahnutie cieľov v oblasti zamestnanosti, vrátane zníženia počtu prípadov predčasného ukončovania školskej dochádzky, a vyzýva členské štáty, aby pokračovali cestou rastu a inovácie, ktorú vytýčila táto stratégia, a podporili väčšiu spoluprácu medzi rôznymi úrovňami riadenia. Z tohto hľadiska zdôrazňuje význam úlohy, ktorú zohrávajú miestne a regionálne orgány pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020, a potrebu uplatňovať národné reformné programy prostredníctvom spolupráce medzi rôznymi úrovňami riadenia;

⁽¹⁾ CdR 2562/2012 fin.

⁽²⁾ COM(2012) 727 final, COM(2012) 728 final, COM(2012) 729.

⁽³⁾ CdR 401/2010 fin.

⁽⁴⁾ CdR 292/2010 fin.

11. zdôrazňuje, že je dôležité energicky riešiť rozširujúcu sa situáciu mladých ľudí v Európe, ktorí neštudujú, nie sú zamestnaní, ani nenavštevujú kurzy odbornej prípravy a posúdiť súvisiace krátkodobé a dlhodobé náklady a uvedomiť si ich sociálny a hospodársky dosah, ako aj dôsledky a riziká (sociálnej a demografickej povahy) spojené s tým, že tieto osoby nie sú osamostatnené. Tiež sa domnieva, že nedostatočná integrácia mladých ľudí na trhu práce závisí od stupňa účinnosti služieb zamestnanosti, vzťahu medzi vzdelávaním a zamestnaním, a väčšej alebo menšej prítomnosti dobrovoľníckych organizácií a tretieho sektora v tejto oblasti. Treba však zdôrazniť, že najväčší účinok sa dosiahne spoluprácou medzi samosprávami, pracovnými agentúrami a poradenskými a vzdelávacími zariadeniami.

12. konštatuje, že najlepšie výsledky v oblasti zamestnávania mladých ľudí dosahujú krajiny, v ktorých majú mladí ľudia možnosť absolvovať kvalitné stáže, kde existujú solídne systémy prípravy učňov⁽⁵⁾ ako súčasť systému odbornej prípravy a umiestňovania na trhu práce. Konštatuje tiež, že na to sú však potrebné efektívne služby zamestnanosti. V tomto zmysle zdôrazňuje, že je dôležité poukázať na osvedčené postupy systémov a verejných služieb usmerňovania a pomoci pri hľadaní práce, ktoré existujú na európskej úrovni. Okrem toho sa domnieva, že do procesu poskytovania služieb usmerňovania a pomoci pri hľadaní práce je potrebné zapojiť, pokiaľ možno, čo najviac miestnych mládežníckych organizácií.

13. víta tzv. „záruku pre mladých ľudí“, ktorá zabezpečí, že mladí ľudia do štyroch mesiacov od ukončenia školskej dochádzky alebo pracovného pomeru dostanú kvalitnú ponuku práce, ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo stáže. Zníženie nezamestnanosti mladých ľudí je kľúčovou výzvou pre budúcnosť Európy;

14. VR bude dôsledne sledovať zavádzanie systému záruk pre mladých ľudí do praxe, a pripomína, že ide o veľmi nákladný nástroj a členské štáty, najmä tie so závažnými finančnými problémami, budú na jeho uskutočňovanie potrebovať výraznú podporu zo strany EÚ.

15. opätovne zdôrazňuje, že je dôležité rozšíriť výhody tohto opatrenia aj na mladých ľudí s vysokoškolským vzdelaním do 30 rokov, nielen do 25;

16. dohliadne na to, aby pri medziinstitucionálnych rokovaníach o nových ustanoveniach Európskeho sociálneho fondu týkajúcich sa iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, o ktorej rozhodla Európska rada 7. a 8. februára 2013, boli stanovené flexibilnejšie podmienky, pokiaľ ide o mieru spolufinancovania alebo výšku zálohy, s cieľom umožniť účinnejšie a pružnejšie riešenie situácie regiónov v tejto oblasti. Zároveň požaduje, aby boli miestne a regionálne orgány v dostatočnom predstihu informované o fungovaní tejto iniciatívy aj o sumách pochádzajúcich z oboch možných zdrojov financovania, aby ich mohli zohľadniť pri vypracovávaní svojich stratégií boja proti nezamestnanosti mladých ľudí, ako aj systémov záruk;

Prínos učňovskej prípravy k nezávislosti mladých ľudí

17. nabáda členské štáty a príslušné orgány, aby uskutočňovali vzdelávacie programy, ktoré podporujú a predvídajú prechod zo školy na trh práce s cieľom zabrániť tomu, aby mladí ľudia zostali príliš dlho v systéme vzdelávania alebo odbornej prípravy bez toho, aby mali nejaké vyhliadky. Predvídanie vstupu na trh práce však musí byť spojené s možnosťou návratu (v rámci celoživotného vzdelávania) do systému odbornej prípravy na zlepšenie svojej odbornosti alebo jej rekvalifikáciu. Zároveň by sa miestne a regionálne orgány mali podieľať aj na vypracovávaní a uskutočňovaní stratégií pre trh práce a vzdelávanie, a to v spolupráci s inštitúciami poskytujúcimi vzdelávanie a odbornú prípravu, úradmi práce a podnikateľskou sférou s cieľom uľahčiť začleňovanie na trhu práce v rámci integrovaných hospodárskych systémov;

18. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné riešiť aj rodové hľadisko v otázke nezamestnanosti mladých ľudí, pretože u mladých žien je väčšia pravdepodobnosť, že budú mať neisté pracovné miesto a budú znášať dôsledky rozdielov v odmeňovaní žien a mužov (dokonca aj v prípade stáží) či nedostatku adekvátnych opatrení na zaistenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom. Požaduje preto, aby sa vo všetkých schémach zameraných na podporu zamestnanosti mladých ľudí zohľadňovali podmienky na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, ako aj rodové hľadisko tohto problému;

19. pripomína, že programy učňovskej prípravy výrazne uľahčujú prechod zo školy na trh práce a vďaka zapojeniu podnikov a vzdelávacích zariadení do procesu odbornej prípravy umožňujú mladým ľuďom získať tak pracovné skúsenosti priamo na pracovisku, ako aj teoretické vedomosti; preto nabáda členské štáty, aby podporili programy „duálnej“ alebo „dvojkoľajovej“ učňovskej prípravy aj počas vyššieho vzdelávania.

20. žela si, aby bolo so zreteľom na rozdelenie právomocí možné prijať spoločný rámec, ktorý by umožnil kompatibilitu rôznych iniciatív duálnej odbornej prípravy jednotlivých členských štátov a sústredil by najväčšie výhody inštitútu učňovskej prípravy a stanovil by najlepšie nástroje na jeho uskutočnenie;

21. nabáda Komisiu, aby podporila a doplnila činnosť členských štátov v oblasti politiky odbornej prípravy a v podobe odporúčania navrhla minimálne štandardy kvality v oblasti učňovskej prípravy na európskej úrovni, aby sa uľahčilo uznanie nadobudnutej kvalifikácie v celej Európe;

22. oceňuje pokrok smerom k založeniu *Európskeho združenia učňovskej prípravy* ako užitočného európskeho nástroja, ktorým možno reagovať na kvalifikačné požiadavky a prispieť k vytvoreniu vhodného referenčného rámca pre nadobudnutú kvalifikáciu;

⁽⁵⁾ SWD(2012) 406 final.

23. podporuje návrh Komisie podporiť také formy spolupráce, ktoré podnietia rozvoj a šírenie duálnej odbornej prípravy. Musia však zahrnúť orgány zodpovedné za vzdelávanie, odbornú prípravu a politiky práce na vnútroštátnej úrovni, zástupcov miestnych a regionálnych orgánov, orgány riadenia ESF, zástupcov podnikov a sociálnych partnerov. Cieľom je stanoviť na trhu práce a v školskom systéme členského štátu vhodné stratégie na posilnenie učňovskej prípravy a spôsoby účinného využívania vnútroštátnych príspevkov z ESF pri plánovaní a realizácii systémov duálnej odbornej prípravy;

24. konštatuje, že najlepšie výsledky v oblasti zamestnanosti a učenia sa dosahujú vtedy, keď existuje dobrá spolupráca medzi všetkými zapojenými subjektmi⁽⁶⁾. Navrhuje preto členským štátom, aby podporili účinnú spoluprácu medzi školami, zariadeniami a subjektmi poskytujúcimi vzdelávanie a odbornú prípravu, podnikmi a službami zamestnanosti. To možno dosiahnuť prostredníctvom rôznych druhov opatrení na kultúrnej a štrukturálnej úrovni a prostredníctvom finančných a daňových stimulov poskytovaných v opodstatnených prípadoch regionálnymi a miestnymi orgánmi;

25. pokladá za potrebné vyhovieť požiadavkám malých a stredných podnikov, ktoré by mohli pomôcť sprostredkovať mladým ľuďom spôsobilosti požadované trhom práce, majú však obmedzené zdroje a často čelia stále väčším prekážkam organizačnej, byrokratickej a kultúrnej povahy.

26. považuje za potrebné, aby sa orgány, spadajúce pod štátnu správu alebo samosprávu poverené umiestňovaním pracovníkov na trh práce, podieľali na organizácii stáží pre mladých ľudí, aby mali kontrolné právomoci a vzali na seba úlohy spojené s následným monitorovaním umiestňovania stážistov a aby tomu bol prispôsobený inštitucionálny rámec;

Úloha stáží pri začleňovaní do trhu práce

27. pripomína, že absolvovanie napríklad aj krátkych stáží musí byť dôležitou súčasťou odbornej prípravy a musí mladým ľuďom umožniť čo najrýchlejšie vstúpiť na trh práce a čo najdlhšie na ňom zotrvať. Stáže musia byť preto kvalitné tak z hľadiska obsahu vzdelávania, ako aj z hľadiska sociálnej ochrany. Výbor regiónov vyzýva miestne orgány, aby poskytli čo najväčší počet stáží pre mladých ľudí s cieľom umožniť im lepšie sa oboznámiť s pestrou škálou povolání a remesiel. Domnieva sa, že miestne a regionálne orgány môžu byť príkladom v uskutočňovaní programov kvalitných stáží, a preto navrhuje, aby v spolupráci s vzdelávacími inštitúciami boli hybnou silou pri prijímaní a zamestnávaní stážistov a vytvárali priestor pre spoluprácu s podnikateľskou sférou v záujme urýchlenia integrácie mladých ľudí na trhu práce;

28. konštatuje, že v mnohých členských štátoch dochádza k nesprávnemu využívaniu stáží, stáva sa z nich zdroj zneužívania na prilákanie lacnej pracovnej sily, alebo dokonca

bezplatnej pracovnej sily, a často sa využívajú ako náhrada normálnych pracovných zmlúv, v mnohých prípadoch práve v čase pracovných špičiek;

29. zdôrazňuje, že definícia stáže musí tento nástroj ponímať ako proces odbornej prípravy uľahčujúci vstup na trh práce; okrem toho pripomína, že správna definícia musí obsahovať široko chápanú koncepciu „reťazca“ pozostávajúceho z usmerňovania, odbornej prípravy a práce;

30. vyjadruje silnú podporu úlohe EÚ pri stanovení kritérií kvality uznávaných na európskej úrovni. Riešenie na úrovni EÚ by okrem toho prinieslo jasné výhody v oblasti mobility stážistov vo vnútri a mimo EÚ a prispelo by k väčšej integrácii trhu práce;

31. víta návrhy Komisie v súvislosti s európskym rámcom kvality stáží ako súbor opatrení, ktoré uľahčujú mladým ľuďom vstup na trh práce;

32. dôrazne žiada, aby bolo urýchlene prijaté európske odporúčanie o stážach a aby v ňom boli stanovené minimálne štandardy kvality na európskej úrovni, spoločné pre všetky členské štáty. Toto odporúčanie by malo náležite zohľadniť všetky druhy stáží a neobmedzovať sa len na stáže v rámci voľného trhu (stáže mimo učebných plánov);

33. vyjadruje želanie, aby boli (na úrovni jednotlivých členských štátov) prijaté minimálne požiadavky ako napríklad požiadavka uzatvorenia písomnej zmluvy medzi stážistom a hostiteľskou organizáciou (a podľa možnosti aj organizáciou poskytujúcou odbornú prípravu alebo s iniciátorom stáže), v ktorej budú špecifikované odborné a vyučovacie ciele, trvanie, čas výkonu stáže a prípadne sociálne zabezpečenie a preplácanie nákladov alebo odmena. Vzdelávací obsah, formálne zakotvený v zmluve, by mal byť zabezpečený tak, že v hostiteľskej organizácii budú určené primerane odborne spôsobilí pracovníci pre oblasť príslušnej stáže;

34. Odporúča, aby priebeh stáže bol pre stážistu transparentný, a zdôrazňuje, že je dôležité spravodlivo preplácať náklady (alebo vyplácať odmenu), ktoré môžu byť financované z príspevkov z ESF a ktoré môžu byť skutočným prvkom kvality umožňujúcim „vzájomnú výhodnosť“ stáže pre mladého človeka a pre podnik, v dôstojných podmienkach pre stážistu;

35. opätovne zdôrazňuje, že je potrebné, aby hostiteľský subjekt prijímajúci stážistu splňal záväzné požiadavky, aby napríklad dodržiaval predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia, bezpečnosti a zdravia na pracovisku, predpisy o osobách so zdravotným postihnutím atď.;

36. zdôrazňuje, že je potrebné formálne potvrdiť vedomosti a spôsobilosti, ktoré stážista nadobudne počas stáže;

⁽⁶⁾ COM(2012) 669.

37. podporuje návrh Komisie týkajúci sa aktualizácie smernice o odborných kvalifikáciách (7), ktorou sa rozšíri jej pôsobnosť aj na stáže vykonávané v iných členských štátoch; vyjadruje ďalej želanie, aby sa preskúmalo, či by smernica nemala zahŕňať okrem stáží potrebných pre prístup k regulovanému povolaniu aj stáže v rámci voľného trhu a stáže, ktoré sú súčasťou učebných plánov;

Mobilita ako faktor rozvoja potenciálu mladých ľudí

38. v geografickej mobilitate mladých ľudí vidí dôležitý nástroj, ktorý môže prispieť k odstráneniu nerovnováhy medzi dopytom po pracovných miestach a ponukou pracovných miest. Tu môžu byť stáže pripravené na základe špecifických kritérií v rámci príslušného referenčného odvetvia (napríklad stáže v oblasti remeselnej výroby alebo cestovného ruchu) účinným nástrojom na podporu mobility, ktorej cieľom je návrat mladých ľudí do ich domovských regiónov s väčšími možnosťami nájsť si v nich vďaka vyššej kvalifikácii pracovné miesto. To je obzvlášť dôležité pre zachovanie územnej súdržnosti a podporu regiónov, ktoré čelia demografickým problémom, ako je starnutie obyvateľstva či vyľudňovanie;

39. vyjadruje želanie, aby budúce európske programy podpory mobility, ako napríklad programy v rámci návrhu „Erasmus pre všetkých“, dostali dostatočné a udržateľné prostriedky, ktoré mladým ľuďom umožnia absolvovať časť vzdelávania a odbornej prípravy v zahraničí, pričom sa zohľadní špecifická situácia mladých ľudí pochádzajúcich z najvzdialenejších regiónov;

40. podporuje rozhodnutie Komisie premeniť európsku sieť vyhľadávania pracovných miest na nástroj na hľadanie a sprostredkovanie práce zameraný na výsledky, a tým ďalej rozvíjať iniciatívu „Tvoje prvé pracovné miesto cez EURES“ s cieľom pomôcť občanom EÚ vo veku od 18 do 30 rokov nájsť si prácu v inom členskom štáte;

41. pokladá za potrebné mať možnosť vyčleniť, buď prostredníctvom ESF alebo vnútroštátnych a/alebo regionálnych fondov, finančné prostriedky ako doplnok ku vzdelávacím programom EÚ. Tieto prostriedky musia byť určené na podporu špecifických systémov mobility, ktoré by všetkým mladým ľuďom v EÚ umožnili využiť túto mobilitu za rovnakých podmienok bez ohľadu na miesto ich bydliska, a nabádať verejné služby zamestnávania členských štátov, aby pripravovali programy, ktoré budú propagovať príležitosti v rámci systému EURES, a začlenili ich medzi svoju normálnu činnosť;

Niektoré prierezové priority

42. víta spustenie programov *EU Skills Panorama* a *European Skills Passport* na stanovenie spôsobilostí. Týmto nástrojmi možno lepšie reagovať na dopyt po primeraných spôsobilostiach a prispieť k vytvoreniu vhodného referenčného rámca

pre kvalifikáciu, do ktorého bude možné zahrnúť nielen spôsobilosti nadobudnuté v rámci formálneho vzdelávania, ale aj formou neformálneho a príležitostného vzdelávania;

43. nabáda členské štáty, aby koncipovali a zavádzali politiky a nástroje, ktoré by podporili mladých ľudí pri zakladaní podnikov aj formou poskytovania záruk na financovanie a leasing a príspevkami na znižovanie úrokových sadzieb pri úveroch, ako aj prostredníctvom mikroúverov;

44. domnieva sa, že zásadný význam má vytvorenie prepojenia medzi vzdelávaním a zamestnaním a využívanie nástrojov ako program Erasmus pre mladých podnikateľov. Tento program sa už ukazuje byť účinným nástrojom na stimulovanie podnikania, ako už VR zdôraznil vo svojom predchádzajúcom stanovisku (8);

45. súhlasí s Komisiou, že je dôležité vyslať silný impulz strategickým odvetviam s vysokým potenciálom pracovných miest (zdravotníctvo a sociálna oblasť, ekologické hospodárstvo a IKT), či už ide o zakladanie nových podnikov alebo podporu zamestnanosti vo všeobecnosti. regionálna úroveň tu môže zohrať osobitnú úlohu pri cielenej podpore rozvoja kvalifikácie v silných regionálnych odvetviach s pozitívnymi vyhládkami na pracovné miesta;

46. domnieva sa, že je veľmi dôležité spojiť bezpečnosť a flexibilitu trhu práce (*flexiistota*) a nájsť rovnováhu medzi potrebou zamestnávateľov disponovať flexibilnou pracovnou silou a potrebou pracovníkov dosiahnuť bezpečnosť a ochranu v situácii stále neistejšieho zamestnania;

47. zdôrazňuje, že pre definovanie špecifickej stratégie so spoločným cieľom plánovať a riadiť politiku zamestnanosti mladých ľudí je dôležitá spolupráca s inštitúciami na miestnej a regionálnej úrovni. Tu by mohli byť vhodné inovatívne formy riadenia integrovaných systémov politik zamestnanosti mladých ľudí aj prostredníctvom špecifických „agentúr“ na podporu prepojenia medzi verejnými orgánmi, mladými generáciami a podnikateľskou sférou;

48. zdôrazňuje, že do procesu definovania a implementácie nových iniciatív je nutné v plnom rozsahu zapojiť miestne a regionálne orgány, pretože predstavujú tú najvhodnejšiu úroveň na posúdenie požiadaviek a potrieb územných celkov a miestnych súvislostí, a teda aj pracovných miest a programov prispôbených potrebám mladých ľudí;

49. pripomína Európskej komisii, že miestne a regionálne orgány sú už vo veľkej miere zodpovedné za realizáciu politických opatrení zameraných na zamestnanosť, vzdelávanie a odbornú prípravu. Vyjadruje súčasne poľutovanie, že oznámenie Európskej komisie neobsahuje konkrétny odkaz na právomoci regiónov a miestnych orgánov (9) pokiaľ ide o vypracovanie alebo vykonávanie politik v uvedených oblastiach;

(7) COM(2011) 883.

(8) CdR 1186/2012 fin.

(9) CdR 1186/2012 fin.

50. odporúča preto, aby si stáže v rámci balíka opatrení v oblasti zamestnanosti mladých ľudí (*Youth Employment Package*) a v širšom rámci podpory programov záruk pre mladých ľudí našli to pravé miesto a potrebnú podporu zo strany EÚ tak, aby v rámci jej politik zamestnanosti mladých ľudí bolo možné čeliť veľkej výzve sociálnej Európy: zabrániť narušeniu vzťahov medzi generáciami a mladým ľuďom priznať právo na prístup k príležitostiam na dosiahnutie vlastnej nezávislosti.

51. domnieva sa, že je nevyhnutné zamerať značné prostriedky určené na vzdelávanie na podnietenie podnikateľského ducha medzi mladými ľuďmi. Tieto stimuly musia byť orientované na vznikajúce odvetvia identifikované v

regionálnych stratégiách v globálnom hospodárskom rámci. Potenciál rastu európskej spoločnosti spočíva v nazhromaždených znalostiach a ochote mladých ľudí učiť sa. Je potrebné ťažiť zo skúseností, aby sme našich mladých podnikateľov neorientovali na odvetvia, ktoré sú z krátkodobého hľadiska hospodársky vyčerpané. V tejto súvislosti a v rámci hospodársky komplexnej spoločnosti je potrebné naučiť mladých ľudí učiť sa, a to prostredníctvom vzdelávacích opatrení, ktoré by im umožnili premeniť nápady na založenie podniku na účinnú konsolidáciu podnikateľského projektu. Domnievame sa, že zásadný význam má financovanie. Na tento účel členské štáty vyčlenia určité percento zo svojich finančných nástrojov (uplatnením koeficientov, ktoré budú v priamom vzťahu s mierou nezamestnanosti mladých ľudí) na výhodné financovanie projektov predložených mladými podnikateľmi;

V Bruseli 30. mája 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Podpora kultúrneho a tvorivého sektora v záujme rastu a zamestnanosti“

(2013/C 218/02)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta, že sa kultúra považuje za nástroj na miestny a regionálny rozvoj a zdôrazňuje sa význam stratégií inteligentnej špecializácie a holistické prístupy ku kreatívnemu rozvoju;
- navrhuje vypracovať kreatívne koncepcie na miestnej a regionálnej úrovni a začleniť ich do „Európskeho fóra tvorivosti“, v rámci ktorého by verejné, súkromné a dobrovoľnícke skupiny analyzovali spôsoby, ako by Európa mohla uplatniť kreatívne riešenia na odstránenie miestnych a európskych problémov;
- kladie dôraz na to, že je dôležité osvojovať si tvorivé zručnosti už od útleho veku, čím sa mladej generácii umožní plne ťažiť z nových foriem prístupu ku kultúre a lepšie sa pripraviť na budúce zamestnanie, najmä tým, že sa im a tiež širšej spoločnosti pomôže vyrovnáť sa s dôsledkami prechodu na digitálne technológie;
- súhlasí s tým, že je oznámenie zamerané na potrebu zjednodušiť existujúce pravidlá a zlepšiť prístup kultúrneho a kreatívneho sektora k externému financovaniu;
- požaduje, aby kultúra a tvorivosť boli lepšie začlenené do stratégie Európa 2020 a aby sa uznali dôležité prepojenia s inými oblasťami politiky, ako napr. s priemyslom, cestovným ruchom, vzdelávaním či financiami.

Spravodajca	Anton ROMBOOTS (NL/EELS), primátor mesta 's Hertogenbosch
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Podpora kultúrnych a tvorivých sektorov v záujme rastu a zamestnanosti v EÚ
	COM(2012) 537 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecný rámec

1. víta oznámenie na tému „Podpora kultúrnych a tvorivých sektorov v záujme rastu a zamestnanosti v EÚ“, ktoré považuje za správne načasovanú stratégiu s cieľom dosiahnuť, aby sa potenciál uvedených sektorov plne využíval na sociálno-hospodársky rozvoj. Obzvlášť víta, že je zamerané na schopnosť kultúrneho a kreatívneho sektora vytvoriť rast a zamestnanosť, prispieť k podpore inovácií, ako aj na možné vedľajšie účinky v iných sektoroch a politických opatreniach. Oznámenie vykazuje vysoký stupeň synergie medzi postojmi Európskej komisie a Výboru regiónov, pokiaľ ide o ich prístup k potenciálu rastu v kultúre a kreativite. Výbor kladie dôraz na význam, ktorý má miestna a regionálna úroveň pre rozvoj kultúrneho a kreatívneho sektora v Európe, ako to uvádza aj vo svojom stanovisku na tému „Uvoľnenie potenciálu kultúrneho a kreatívneho priemyslu“⁽¹⁾, ktoré sa premietlo aj do tohto oznámenia.

2. Poznamenáva, že v čase finančnej a hospodárskej krízy môžu kultúra a kreatívny sektor zohrávať úlohu aj pri kreatívnom napĺňaní cieľov sociálnej a zdravotnej politiky prostredníctvom podpory inovácií, pričom zároveň prispievajú k rastu⁽²⁾.

3. Pripomína, že kultúra má vlastnú hodnotu, ktorá existuje nezávisle od hospodárskych aspektov kultúrnych statkov, a požaduje, aby sa tento dvojité charakter zohľadnil tým, že sa pozornosť nesústreďuje výlučne na ekonomickú využiteľnosť kultúry⁽³⁾.

4. Víta, že sa v oznámení uznáva významný prínos, ktorý môžu mať strategické investície do kultúrneho a kreatívneho sektora na miestnej a regionálnej úrovni, ako aj to, že sa v ňom požaduje komplexný strategický prístup zahrňujúci všetkých aktérov – od miestnej úrovne až po úroveň EÚ.

5. Víta, že sa v celom oznámení kultúra považuje za nástroj na miestny a regionálny rozvoj a zdôrazňuje sa význam stratégií inteligentnej špecializácie.

6. Súhlasí s tým, že je potrebné lepšie integrovať stratégie na miestnej a regionálnej úrovni so stratégiami na národnej úrovni, a s navrhovaným zameraním na posúdenie potenciálu daných sektorov v stratégiách regionálneho rozvoja v rámci ďalších programov politiky súdržnosti.

7. Pripomína svoje postoje, ktoré už vyjadril k „Európskemu hlavnému mestu kultúry“ ako cennému podujatiu, ktoré vyzdvihuje bohatstvo, rôznorodosť a spoločné aspekty európskych kultúr⁽⁴⁾. Spolu so značkou „Európske dedičstvo“ by ich bolo možné využívať aj ako laboratóriá na rozširovanie publika a účasti občanov.

8. Víta návrhy Komisie na vytvorenie programov spolupráce s cieľom zabezpečiť vzájomné vzdelávanie, vytvoriť sieť kontaktov na uľahčenie výmen a zaistiť rôznorodosť. Opatrenia EÚ so zapojením miestnych a regionálnych orgánov budú takisto potrebné na propagáciu kreatívneho sektora, aby mohol prerásť z miestnej na svetovú úroveň.

9. Nezdá sa, že by návrhy Komisie v podobe, v akej sú uvedené v oznámení, vyvolávali otázky súvisiace s dodržiavaním zásady subsidiarity. Konkrétne opatrenia či kroky však budú musieť byť v budúcnosti monitorované, pretože sa navrhujú resp. prijímajú na úrovni EÚ.

Odporúčania

POTREBA DLHODOBEJ VÍZIE

10. Berúc do úvahy výzvy, ktorým v súčasnosti Európa čelí, Výbor regiónov podčiarkuje nevyhnutnosť dlhodobej vízie, ktorá by nasmerovala vývoj k prosperite a lepšej kvalite života pre všetkých. Takáto vízia musí byť pevne spojená s kultúrou a kreativitou. Výbor súhlasí, že medzinárodný vplyv EÚ je založený na predstavivosti, tvorivosti a inovácii vďaka novým myšlienkam, novým koncepciám a novým projektom. Je presvedčený, že kultúrny a kreatívny sektor môžu byť v tomto ohľade veľkým prínosom.

⁽¹⁾ CdR 181/2010 fin.

⁽²⁾ CdR 181/2010 fin.

⁽³⁾ CdR 401/2011 fin.

⁽⁴⁾ CdR 191/2011 fin.

11. Mestá a regióny, ktoré sa usilujú zabezpečiť svojim občanom lepšiu kvalitu života, to úplne jasne chápu. Potrebujeme víziu, ktorá by prepájala vlastné kompetencie európskych miest a regiónov s bojom proti nezamestnanosti a vylúčeniu zraniteľných skupín. Táto vízia by sa mohla občanom viac priblížiť vypracovaním kreatívnych koncepcií na miestnej a regionálnej úrovni a ich začlenením do „Európskeho fóra tvorivosti“, v rámci ktorého by verejné, súkromné a dobrovoľnícke skupiny analyzovali spôsoby, ako by Európa mohla uplatniť kreatívne riešenia na odstránenie miestnych a európskych problémov. Výbor regiónov by na tomto mieste chcel predovšetkým zdôrazniť, že tvorivosť, riešenie problémov a umelecké a kultúrne znalosti a zručnosti musia mať ústredné postavenie v celom vzdelávacom systéme.

12. Podľa oznámenia je preto dôležité využívať silu kultúry a kreativity multifunkčným spôsobom. To si vyžaduje nielen progresívny vertikálny a horizontálny organizačný model, aký sa navrhuje v oznámení, ale aj prístup, ktorý by obsiahol celý kultúrny „ekosystém“. Pritom je dôležité, aby občania mohli participovať na procese spoluvytvárania a uznala sa hodnota zakorenenia kultúry a tvorivosti na konkrétnych miestach.

13. Poukazuje na to, že v globalizovanom svete sa kultúra stáva dôležitou vlastnosťou miesta, ktorá rozhoduje o jeho atraktivnosti a tým aj o konkurencieschopnosti pre podniky, investorov a tvorivých a podnikavých jednotlivcov. Zlepšenie kvality života sa preto stalo dôležitou ambíciou v miestnych a regionálnych programoch rozvoja. Dôležitá je rovnováha medzi rozmanitosťou, kreatívnymi a kultúrnymi zdrojmi, ako aj zodpovedajúcimi službami a infraštruktúrou. Tieto otázky sa dajú najlepšie riešiť na miestnej a regionálnej úrovni, keďže miestne a regionálne orgány môžu najlepšie prepojiť rozmanitosť a identitu s programami rozvoja. Výbor preto vyzýva na vytváranie partnerstiev medzi výskumnými centrami a inovačnými laboratóriami, ktoré by skúmali vplyv kvality miesta na miestne rozhodnutia a hospodársky a sociálny rozvoj.

14. Európa nie je len dôležitým hospodárskym priestorom, ale aj spoločnou kultúrou založenou na vzácných hodnotách dôvery a inkluzívnosti, ktoré tvoria sociálny kapitál, čo poskytuje základ inovácie a tvorivosti. Táto atmosféra jednoty v rozmanitosti zároveň podporuje pocit osobnej bezpečnosti, ktorý zlepšuje život občanov a zvyšuje atraktivnosť európskych miest a regiónov ako dobrých miest na život, čo v konečnom dôsledku zvyšuje našu konkurencieschopnosť.

KULTÚRA A INOVATÍVNE MIESTA

15. Konštatuje, že zatiaľ čo sa v oznámení zdôrazňuje, že je potrebné prepojiť sektory, na potrebu zakoreniť tok znalostí a kreatívny kapitál na danom mieste sa kladie len malý dôraz. Vo vzťahu ku „kultúrnym zoskupeniam“ či „kreatívnym zónam“ zdôrazňuje, že je potrebné umiestniť mestá a regióny do stredu znalostných sietí s cieľom dosiahnuť plný úžitok z voľného pohybu myšlienok, kapitálu a osôb v sústave svetového hospodárstva. Pre rozvoj takýchto zoskupení je nanajvýš dôležitá

podpora zo strany miestnych a regionálnych orgánov, no tie musia byť napojené na európske a celosvetové znalostné siete, aby zvýšili svoju účinnosť.

16. Zakoreniť kreativitu na danom mieste si vyžaduje, aby boli špecifické miestne a regionálne iniciatívy inteligentné, udržateľné a strategické. To dáva miestnym a regionálnym orgánom obzvlášť dôležitú úlohu v tomto smere. Rozvoj kultúry na miestnej úrovni posilňuje miestnu identitu a osobitosť, pričom vznikajú kultúrne produkty, ktoré sa nedajú len tak jednoducho preniesť, a tým sa vytvára jedinečná hodnota spojená s konkrétnym miestom. Tieto kultúrne faktory sú dôležité aj na európskej úrovni.

17. Nazdáva sa, že spoločnosť, ktoré investuje do kultúry, vzdelávania a športu, vytvára zároveň väčšie bohatstvo, blahobyt a bezpečnosť. Tento jednoduchý fakt platí pre mesto i obec, región, krajinu a tiež pre celý kontinent. Výbor požaduje ambiciózný program na úrovni EÚ, vďaka ktorému by sa z Európy stal inšpirujúci a atraktívny svetadiel – „miesto, aké má byť“ pre mladých ľudí dneška aj zajtraška, svetadiel vytvárajúci nové pracovné miesta, na ktorom môžu budúce generácie žiť kvalitný život v bezpečnom okolí a čistom životnom prostredí.

18. Nazdáva sa, že pre kvalitu miesta je hlavná dôvera, pretože tvorí základ osobnej bezpečnosti, ktorý umožňuje ľuďom stretávať sa a vymieňať si myšlienky, čo vedie k tvorivému mysleniu a inováciám. Takéto priestory zároveň pomáhajú pripútať k danému miestu kreatívne produkty, nehmotné dedičstvo a tvorivých ľudí. Má to aj hospodársky rozmer, napr. pokiaľ ide o úlohu kultúry pri vytváraní osobitného charakteru miest z hľadiska cestovného ruchu. No takisto to má dôležitý sociálny rozmer, pretože kultúra dôvery je zároveň základom sociálnej súdržnosti.

19. Tieto zložité otázky jasne poukazujú na to, že je potrebné zvoliť holistický prístup. Tvorivosť a inovácia vychádzajú z poznatkov a zručností, ako aj zo sociálnych a hospodárskych sietí, a preto treba strategicky sledovať kreatívny rozvoj ako kolektívne, spoločné úsilie o vzájomné obohatenie. Súčasťou týchto procesov nie je len kultúrny a kreatívny sektor alebo dokonca hospodárske subjekty, ale širšie obyvateľstvo ako celok.

20. Z tohto dôvodu víta skutočnosť, že Komisia má v úmysle podporovať partnerské učenie medzi správami miest, aby sa miestnym tvorcom politik umožnilo podeliť sa o skúsenosti s vplyvom kultúry na sociálne a hospodárske oživenie miest a tieto skúsenosti porovnať. Výbor regiónov by však presadzoval širšie ponímanie kultúry a tvorivosti, ktoré by zahŕňalo regionálny kontext, občanov, podniky a neziskové organizácie v takýchto procesoch. Jedným z mechanizmov by na tieto účely

mohol byť model partnerstiev Comenius Regio, t. j. projektu zameraného na miestny rozvoj v oblasti vzdelávania, ktorý by sa však dal preniesť aj na kultúrny a kreatívny sektor.

21. Pripomína že miestne a regionálne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore kultúry a starostlivosti o ňu v oblastiach svojej pôsobnosti, predovšetkým čo sa týka zachovania kultúrneho dedičstva a tiež ako podporovatelia umeleckej inovácie, ako nositelia a podporovatelia kultúrnych zariadení a iniciatív, školského a odborného vzdelávania a ako organizátori festivalov a kultúrnych podujatí⁽⁵⁾. Miestne a regionálne orgány majú jedinečné postavenie na to, aby vytvárali rovnováhu medzi rôznymi prvkami kultúrneho a kreatívneho ekosystému a poskytovali zodpovedajúce zdroje požadované tými, ktorí pracujú v kultúrnom a kreatívnom sektore.

ZVYŠOVANIE HOSPODÁRSKEHO VPLYVVU

22. Víta skutočnosť, že Komisia vyzdvihuje hodnotu kultúrneho a kreatívneho sektora, pokiaľ ide o rast a zamestnanosť (tvoria 3,3 % HDP a zamestnávajú 6,7 milióna ľudí, čo je 3 % z celkového počtu pracovných miest)⁽⁶⁾. Hospodársky prínos sa dá jednoznačne podporiť vďaka navrhovanej novej stratégii na zvýšenie konkurencieschopnosti a vývozného potenciálu týchto sektorov a na maximalizáciu ich vedľajších výhod pre iné oblasti, ako napr. inovácia, IKT a obnova miest. Výbor regiónov v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité využívať miestne a regionálne skúsenosti a preskúmať, do akej miery je možné využiť kreatívny sektor v ostatných odvetviach ako hnaciu silu hospodárskeho rastu.

23. Aby sa čo najviac zvýšili uvedené účinky, je potrebné uľahčiť produkciu a spotrebu v oblasti kultúry a rozvíjanie tvorivosti. Výbor regiónov kladie dôraz na to, že je dôležité osvojovať si tvorivé zručnosti už od útleho veku, tak v rámci vzdelávacieho systému, ako aj vo voľnom čase, čím sa mladej generácii umožní plne ťažiť z nových foriem prístupu ku kultúre a lepšie sa pripraviť na budúce zamestnanie, najmä tým, že sa im a tiež širšej spoločnosti pomôže vyrovnáť sa s dôsledkami prechodu na digitálne technológie.

24. V oznámení sa uznáva možnosť kultúrneho a kreatívneho sektora profitovať zo širokej škály finančných nástrojov, vrátane programu Tvorivá Európa, Erasmus pre všetkých, fondov politiky súdržnosti, programu Horizont 2020, COSME a nástroja na prepojenie Európy. Takisto by sa malo uznať, že regionálne a miestne orgány priamejšie zasahujú do oblasti kultúry. Mestá a regióny neposkytujú len väčšinu finančných prostriedkov na kultúru vo väčšine oblastí Európy, ale pôsobia aj ako laboratóriá na kultúrne a kreatívne experimentovanie a inováciu a zohrávajú kľúčovú úlohu pri rozvoji kultúrnych a kreatívnych zoskupení.

⁽⁵⁾ CdR 172/2007 fin.

⁽⁶⁾ Európska správa o konkurencieschopnosti z roku 2010. Podľa odhadov z iných zdrojov je tento podiel vyšší: 4,5 % HDP a 8,5 milióna zamestnaných ľudí (TERA Consultants, 2010).

25. Zdôrazňuje dôležitosť toho, aby sa zachovala štátna pomoc poskytovaná na podporu kultúry. Vyzýva preto Komisiu, aby pri koncipovaní nových pravidiel poskytovania štátnej pomoci pre filmy a iné audiovizuálne diela prehodnotila kritérium územnej viazanosti výdavkov, aby sa neoslabil územný vplyv týchto diel.

26. V zmysle záverov prijatých na 3201. zasadnutí Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (26. a 27. novembra 2012 v Bruseli) je potrebné podporovať dobré spravovanie kultúry.

ZLEPŠENIE PROSTREDIA PRE KULTÚRNY A KREATÍVNY SEKTOR V EURÓPE

27. Komisia vyzýva na rad opatrení na podporu vhodných podmienok potrebných na to, aby kultúrny a kreatívny sektor prekvitali. Tie sú zamerané na rozvoj zručností, prístup k finančným prostriedkom, podporu nových modelov podnikania, rozširovanie publika, prístup na medzinárodné trhy a lepšie prepojenia na iné sektory. Kultúry a kreatívny sektor však čelia aj osobitným výzvam. v kultúrnom a kreatívnom sektore prevládajú mikropodniky, malé a stredné podniky a samostatne zárobkovo činné osoby, čo si vyžaduje iniciatívy a organizáciu na miestnej úrovni. Z tohto dôvodu miestne a regionálne orgány môžu byť omnoho efektívnejšie, pokiaľ ide o informovanie miestnych podnikov o spôsobe a prostriedkoch podpory miestnych a regionálnych kultúrnych činností⁽⁷⁾.

28. Domnieva sa, že partnerstvo má rozhodujúci význam pre kultúrny a kreatívny sektor, a víta opatrenia na zabezpečenie partnerstiev resp. foriem združovania a vhodných podmienok na prenos osvedčených postupov, podporu znalostí a vytvorenie sietí na výmenu skúseností o možnostiach využitia potenciálu kultúrneho a kreatívneho sektora⁽⁸⁾. Mala by sa zväziť myšlienka vytvoriť tematické siete pre kultúrny a kreatívny sektor, aby na európskej úrovni účinnejšie fungoval prenos znalostí.

29. Uvedomuje si zámer Komisie zlepšiť regulačný rámec EÚ pre kultúrny a kreatívny sektor a súhlasí s tým, že je zameraný na potrebu zjednodušiť existujúce pravidlá a zlepšiť prístup kultúrneho a kreatívneho sektora k externému financovaniu.

30. Považuje však za naliehavé, aby Komisia stanovila jasný regulačný rámec pre práva duševného vlastníctva a autorské práva v kontexte rozvoja cloud computingu.

⁽⁷⁾ CdR 401/2011 fin.

⁽⁸⁾ CdR 181/2010 fin.

POLITICKÉ OPATRENIA

31. Súhlasí s tým, že sa v oznámení kladie dôraz na päť kľúčových politických stimulov: rozvoj zručností, zlepšovanie prístupu k finančným prostriedkom, podporu nových podnikateľských modelov a rozširovanie publika, uľahčovanie spolupráce s inými sektormi a politikami a rozšírenie medzinárodného dosahu.

32. V dokumente Komisie sa jasne uznávajú prepojenia, ktoré má kultúrny a kreatívny sektor s inými oblasťami politiky, vrátane IKT, cestovného ruchu atď. Treba však výraznejšie vyzdvihnúť jeho prepojenia s politikou vzdelávania. Výbor regiónov takisto požaduje proaktívnejší prístup, ktorý by podporoval rozvoj synergií medzi oblasťami kultúrneho a kreatívneho sektora a zároveň s hospodárskymi a sociálnymi aktérmi v iných sférach s cieľom podporiť nové a inovatívne oblasti činnosti, ako sú *cross media*, sociálne médiá, digitálne publikácie, cestovný ruch súvisiaci s kreatívnym sektorom⁽⁹⁾ atď.

33. Podporuje návrh viacvrstvovej stratégie založenej na dvojakom prístupe zahŕňajúcom tak horizontálne, ako aj vertikálne rozmery politiky. Dôležitá je predovšetkým vertikálna línia činnosti, teda holistický prístup k integrovaným stratégiám, pretože jednoznačne uznáva prepojenia s inými oblasťami politiky, ako napr. s priemyslom, cestovným ruchom, vzdelávaním, financiami atď.

34. Súhlasí s myšlienkou, že „Európske hlavné mestá kultúry“ a značka „Európske dedičstvo“ by sa mali ďalej využívať ako laboratóriá na rozširovanie publika a účasti občanov. Malo by sa

uznať, že takéto miestne zamerané iniciatívy vytvárajú dôležité kreatívne priestory a zoskupenia v rámci vnútroštátnych aj celosvetových sietí v kultúrnom a kreatívnom sektore a pomáhajú prepojiť globálnu kultúru s miestnymi spoločnosťami.

35. Zdôrazňuje, že je potrebných viac informácií a faktov o fungovaní a vplyve kultúrneho a kreatívneho sektora, čo by takisto pomohlo presadiť komerčné financovanie kreatívnych podnikov. Eurostat by mal dostať podnet k tomu, aby vypracoval účinnejšie a lepšie načasované európske štatistiky o kultúre. Okrem by sa mohli uskutočniť štúdie kultúrneho a kreatívneho sektora v špecifických miestnych a regionálnych súvislostiach, aby sa tak urobila analýza fungovania kultúrneho ekosystému rôznych druhov miest v celej EÚ a následne sa aktualizovali osvedčené postupy a určili hlavné trendy v kultúrnom a kreatívnom sektore.

36. Výbor požaduje, aby kultúra a tvorivosť boli lepšie začlenené predovšetkým do stratégie Európa 2020, a to najmä prostredníctvom hlavných iniciatív Digitálna agenda, Nové zručnosti pre nové pracovné miesta a Únia inovácií, a aby sa uznala skutočnosť, že nielen „podniky“, ale celý vedomostný systém a zdravý kultúrny ekosystém sú potrebné na podporu inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

37. Na záver Komisia navrhuje, aby sa na sledovanie pokroku pri uskutočňovaní stratégie uplatnila metóda otvorenej koordinácie v oblasti kultúry. Výbor by chcel obzvlášť upozorniť na to, aby národní zástupcovia viedli systematické konzultácie s miestnymi a regionálnymi aktérmi, aby mohli nastoľovať otázky čo najspoľahlivejšie.

V Bruseli 30. mája 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

⁽⁹⁾ OECD: The Impact of Culture on Tourism. OECD, Paríž, 2009.

Stanovisko Výboru regiónov „Odstraňovanie rozdielov v oblasti inovácií“

(2013/C 218/03)

VÝBOR REGIÓNOV konštatuje, že:

- Mnohé javy digitálnej spoločnosti už preukázali, že výrazná transformácia sa uskutočňuje zdola nahor a je nevyhnutné neustále uvažovať v duchu „podnikateľského objavovania“.
- Inovačné komunity pracujú ako ekosystémy prostredníctvom systematických hodnotových sietí vo svete bez hraníc.
- Regióny potrebujú nové pôsobiská ako centrá spoločnej tvorby inovácií. Mohli by sme ich opísať ako „záhrady inovácií“ a „platformy výziev“, ktoré spoločne tvoria prototypy pracovísk pre plánovanie budúcnosti.
- VR podporuje nové investície do otvorenej inovácie a crowdsourcingu. Sú to kľúčové koncepcie spojené s inteligentnými mestami a účasťou občanov.
- Koncepciu „prepojené inteligentné mestá“ je potrebné ďalej rozvinúť a rozšíriť do celej Európy.
- VR vyzýva Komisiu, aby vytvorila programy „podnikateľského objavovania“, ktoré by pôsobili na rozličných úrovniach a zistili, čo je najefektívnejšie pre miestne potreby a uplatnenie v Európe.
- Cyklické hospodárstvo pre vedomosti: výsledky programov a projektov Európskej komisie, ako aj investorov v oblasti výskumu a inovácií jednotlivých štátov musia byť opätovne využité.
- Najlepší priekopníci rozvoja a realizácie celoeurópskych projektov by mali byť financovaní v rámci programu Horizont 2020 a kohézneho financovania s cieľom testovať aj efektívne metodológie a nástroje v rámci skutočnej spolupráce a cezhraničného učenia sa.

Spravodajca

Markku MARKKULA (FI/EELS), člen rady mesta Espoo

I. VYTVÁRANIE PRIAZNIVÝCH PODMIENOK PRE INOVÁCIE

1. Na žiadosť írskoho predsedníctva Rady EÚ predkladá Výbor regiónov fundované a dôkladne podložené návrhy ako zlepšiť situáciu v oblasti inovácií a odstrániť v nej rozdiely. Cieľ v rámci tohto mandátu je predložiť návrhy týkajúce sa (1) opatrení požadovaných regiónmi a všetkými ich rozličnými subjektmi a (2) opatrení požadovaných na základe európskych programov Komisie, financovania a iných aktivít.

2. Na výzvu írskoho predsedníctva možno reagovať len vymenovaním a opísaním súboru opatrení, ktoré sa majú súbežne vykonávať a ktoré sú spojené s potrebou zmeniť kultúru práce v širšom zmysle. Pre činnosť v EÚ a vo väčšine členských štátov, ako aj regiónov bola v posledných rokoch typická príprava veľkého množstva kvalitných správ a plánov. Hlavné programy a plány EÚ z rozličných generálnych riaditeľstiev sú nepochybne dobré, ale stále sú len plánmi a nedokážu zabezpečiť zmenu v intelektuálnom prístupe, ktorý je potrebný na praktickej úrovni v regiónoch v celej Európe. Mnohé javy digitálnej spoločnosti už preukázali, že výrazná transformácia sa uskutočňuje zdola nahor a je nevyhnutné neustále uvažovať v duchu „podnikateľského objavovania“. Termín „podnikateľ“ v tomto prípade nie je vhodný kvôli jeho často striktnému výkladu. Objavovanie takisto znamená viac než len inovácia. Ide skôr o novú aktivitu – skúmanie, experimentovanie a učenie sa, čo by sa v príslušnom priemysle alebo podsysteme malo urobiť z hľadiska výskumu, vývoja a inovácií, aby sa zlepšila situácia. Podnikateľské objavovanie znamená experimentovanie, podstupovanie rizík, a takisto neúspech. Znamená to, že jednotlivci, ktorí často spolupracujú v rámci sietí s ostatnými a posudzujú alternatívy, otvorene stanovujú ciele a tvoria inovácie. Tento rozvoj takisto vyžaduje, aby občania, spoločenstvá a podniky dostali príležitosť vyjadriť sa, keďže tradične sa cítia v tomto často ukrátení.

3. Keďže sa toto stanovisko sa zaoberá narastajúcou inováciou a znižovaním rozdielov v tejto oblasti, a to najmä pomocou programov EÚ; nasledujúce politické usmernenia a návrhy dokazujú, že potrebné zmeny sa dajú uskutočniť. V Európe potrebujeme:

- i. podporovať ciele, ktoré sa majú splniť v oblasti konkurencieschopnosti a inovácie do roku 2020, najmä prostredníctvom investícií do vzdelávania a odbornej prípravy;
- ii. zdôrazniť, že je dôležité vyvažovať technologickú, dizajnovú a sociálnu inováciu vo verejných, ako aj súkromných sektoroch, pričom všetky sú ovplyvnené ďalekosiahlou digitalizáciou;

iii. usilovať sa o spoločenskú inováciu so živými laboratóriami, miestami na experimentovanie a otvorenými inovačnými metódami pri regionálnej tvorbe inovačnej politiky za účasti občanov;

iv. zdôrazniť úlohu miestneho a regionálneho prostredia, ktoré podporuje integráciu vyššieho vzdelávania, výskumu a podnikania;

v. uplatňovať vedomostný trojuholník ako základný princíp v reforme európskych univerzít (väčšia synergia medzi výskumom, vzdelávaním a inováciou);

vi. zdôrazniť kľúčovú úlohu výskumnej infraštruktúry v inovačných systémoch založených na poznatkoch;

vii. zamerať sa na aktívnejšie využívanie inovačného verejného obstarávania spolu so zjednodušením postupov;

viii. zdôrazniť význam celoeurópskej spolupráce a projektov nadnárodnej spolupráce medzi regiónmi na základe podpory inovácie a stratégií inteligentnej špecializácie;

ix. poukázať na potenciál cezhraničnej spolupráce, vrátane vnútorných investícií do EÚ a vonkajších investícií z EÚ;

x. zlepšiť kompetencie pre inováciu a podporiť inovačného ducha založeného na dialógu, spolupráci a spoločnej tvorivosti s cieľom poučiť sa z osvedčených postupov.

xi. podporovať aktivity zdola nahor: spolutvorba, „co-design“ a spoluvýroba, spolupráca v skutočnom prostredí „know-how“ namiesto toho, aby sa iba naliehavo vyzývali vlády k vytvoreniu nových „riešení“ pre občanov. Táto široká spolupráca, ktorá zahŕňa ľudí z miestnych spoločenstiev, je tiež potrebná na implementáciu inovačných riešení v reálnom živote, v rámci rôznych kultúr v celej Európe;

xii. zapojiť záujmy podnikov nielen do inovácií, ale aj do „inovácií na tvorbu bohatstva“, kde bohatstvo má širší význam ako len zisk a znamená zlepšovanie kvality života a rozvoj šťastného a bohatého sveta.

Tieto prístupy však nestačia. Podstatu inovácie treba skúmať hlbšie.

II. VŠEOBECNÉ PRIPOMIENKY A POLITICKÉ ODPORÚČANIA

4. Opatrenia na vykonávanie stratégie Európa 2020 neprišli v oblasti inovačnej činnosti dostatočné výsledky. Na úrovni EÚ bolo vypracovaných veľké množstvo užitočných materiálov a návrhov. Je dôležité presunúť zameranie z financovania zo zdrojov EÚ a jej programov na praktickú činnosť na miestnej a regionálnej úrovni.

5. Medzi projektmi a programami V&V týkajúcich sa tvorby, výkonnosti a efektívnosti miestnych inovačných ekosystémov je nutné doceliť úzku spoluprácu. Na toto potrebujeme nové typy európskeho partnerstva v oblasti výskumu. Obnova a transformácia sú často založené na konceptoch riadenej spolupráce a na inovačnom a efektívnom využívaní kľúčových podporných technológií. Ich väčšie sprístupnenie pre európske projekty zlepší a väčšie rozvinie ich schopnosť prinášať závažné výsledky a skutočný vplyv. Pomocou finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ pre regionálne partnerstvá a spolupráce založenej na inteligentnej špecializácii sa môžu stať základom európskej cezhraničnej inovácie a regionálnych odrazových mostíkov pre spoločenskú inováciu.

6. Zásadná zmena v prístupe: digitalizácia už vyvolala všadeprítomnú zmenu. Miestne a regionálne subjekty by mali využiť núkajúce sa príležitosti a reformu procesu služieb stanoviť ako prioritu svojho programu. Okrem toho treba podporovať rozšírenie digitálnych služieb vo verejnom sektore, rozvoj elektronických zručností všetkých obyvateľov, a rozbehnuté a rýchlo rastúce podnikateľské aktivity, ktoré vytvárajú mobilné aplikácie.

7. Digitalizácia vedie k zmene a zrýchľuje sa konvergencia smerom k digitálnym službám. Nové podnikateľské ekosystémy a oblasti tvorby hodnôt často vznikajú vďaka novému správaniu a oblasti tvorby hodnôt často vznikajú vďaka novému správaniu a potrebitel'ov ako výsledok užívateľsky zameraných koncepcií a otvorenosti. Spochybňujú prístupy zhora nadol, ktoré zdedili po starom analógovom svete. Hoci sa vďaka digitalizácii stáva rozvoj služieb čoraz globálnejším, pozícia Európy nie je optimálna: nie sme na čele týchto globálnych pretekov.

8. Technológie cloud computingu poskytujú prístup k najlepším dostupným službám nezávisle od času a miesta. Tento spôsob rozvoja a poskytovania služieb už v nasledujúcich rokoch nahradí značný počet tradičných služieb, v rámci

ktorých je „miesto poskytovania“ definujúcim faktorom. Už nebude nevyhnutné mať hardvér na rôznych miestach. Bude to rovnako zahŕňať aj riadenie a rozvoj IKT služieb a globálnej sieťovej spolupráce podnikov, verejnej správy a ostatných spoločentiev. Komisia by mala podnecovať tento rozvoj, známy ako iniciatíva e-leadership, prostredníctvom aktívnych programov partnerstva.

9. Nemôžeme riešiť spoločenské výzvy pomocou malých zmien a bežných riadiacich metód. Pre úspech je najdôležitejšie oživenie kapitálu obnovy: tvorivosť, inovácia a dôvera s cieľom inovovať a reformovať sú tiež kľúčmi k úspechu pre miestne a regionálne subjekty. Zároveň treba odstrániť skostnatenosť systémov verejnej správy, aby sa vytvoril väčší priestor pre rozvoj tvorivosti politických činiteľov.

10. Motivovaní ľudia sú v centre regionálnej inovačnej politiky. Ľudia tvoria inovácie, a preto je inovácia predovšetkým ľudským a spoločenským procesom. Faktory, ktoré ovplyvňujú inováciu, sa neobmedzujú len na vnútro organizácií. Najvýznamnejšie hnacie mechanizmy procesu inovácie v rozličných fázach často vznikajú prostredníctvom ľudskej interakcie v rámci rozličných rozhraní.

11. Výskum by mal uspokojovať tak krátkodobé, ako aj dlhodobé potreby. Len malá časť miest, podnikov a iných spoločentiev optimálne využíva výsledky výskumu. Je potrebné tiež pripomenúť, že iba nízky počet výskumných pracovníkov vie ako prezentovať svoje poznatky a výsledky výskumu tak, aby boli zaujímavé a užitočné pre orgány verejnej správy, priemysel a iné subjekty pri riešení ich problémov. Európa musí preto uskutočniť významné kultúrne zmeny a presmerovanie finančných prostriedkov, aby sa zabezpečilo aktívne uplatňovanie najnovších výskumných poznatkov na miestnej a regionálnej úrovni. VR zastáva názor, že MSP sú dôležitým katalyzátorom uvádzania výsledkov výskumu na trh tým, že ich prenášajú do konkrétnych aplikácií. VR sa domnieva, že sa musí zlepšiť dostupnosť finančných prostriedkov malým a stredným podnikom investovaním do začínajúcich podnikov, poskytovaním rizikového kapitálu a menej zložitými predpismi.

12. Sústredené zavádzanie výsledkov výskumu do praxe vyžaduje dobré obojstranné pochopenie toho, aký je to výskum, o akých problémoch sa diskutuje a ako môže príslušný výskum ovplyvniť miestne a regionálne záležitosti. Na to je potrebný nový vedomostný trojuholník, v rámci ktorého by prostredníctvom akejsi dvojcestnej mediačnej služby bol prepojený svet výskumu a vedy so svetom podnikov a správy. To si vyžaduje ďalší rozvoj a aktívne uplatňovanie koncepcie vedomostného trojuholníka EÚ na posilnenie spoločenskej úlohy vysokých škôl.

13. Vedecký a technologický výskum a aktívne uplatňovanie nápadov založených na tomto výskume umožňujú priekopníctvo. Zároveň by sa mala inovačná vízia rozšíriť, aby nezahŕňala len technologické inovácie, ale aj inovácie procesov, podnikov, služieb a koncepcií, a tiež verejný sektor a sociálne inovácie, aby sa prebudovali kultúry spoločenstva, ako aj spoločenské inovácie, aby sa zmodernizovali širšie aktivity a štruktúry. Je dôležité, aby bola širšia vízia inovácie začlenená nielen do podnikateľskej činnosti, ale tiež do verejného sektora.

14. Vzhľadom na to, že v určitých regiónoch, a to najmä vo vidieckych regiónoch, je verejný sektor hybnou silou rozvoja a má značný vplyv na zvyšovanie povedomia verejnosti, mala by sa v tomto sektore venovať osobitná pozornosť inováciám, ako aj prehodnoteniu procesov riadenia verejných inštitúcií. To umožní regiónom dohnať zameškané.

15. Cyklické hospodárstvo pre vedomosti: výsledky programov a projektov Európskej komisie, ako aj investorov v oblasti výskumu a inovácií jednotlivých štátov musia byť opätovne využité.

16. Cyklické hospodárstvo je hospodárstvo, v ktorom sa veci nevyhadzujú, ani nestrácajú, ale umožní sa ich cirkulácia a opätovné využitie, aby sa ich hodnota nestratila, ale zvýšila. Výraz vychádza z nového zmysľania o koncepciách novej generácie v oblasti udržateľného rozvoja. V cyklickom hospodárstve pre vedomosti možno výsledky výskumných programov a skončených projektov – nápady, poznatky, odporúčania, materiály, metodiky, praktické návrhy, prototypy a vynálezy – opäť objaviť, zhodnotiť a uplatniť v súčasných programoch a projektoch v súvisiacich a relevantných oblastiach. Výbor opätovne zdôrazňuje hospodárske a inovatívne možnosti pre regióny skrývajúce sa v biohospodárstve a IKT, ktoré sú kľúčovými prvkami inteligentného, udržateľného a ekologického rastu ⁽¹⁾.

17. Na ceste k cyklickému hospodárstvu pre vedomosti by sa národné orgány financovania mohli opäť zaoberať výsledkami projektov realizovaných v posledných 5 – 10 rokoch a preskúmať ich a sprístupniť ich pre využitie v nových regionálnych a národných kontextoch. Generálne riaditeľstvá Komisie by mohli konať rovnako a sprístupniť výsledky vo väčšej miere v rozličných oblastiach s cieľom riešiť spoločenské výzvy. Univerzitný výskum by mal byť priamejšie relevantný s politickými činiteľmi a projektovými tímami. Výsledky z týchto oblastí by mohli byť prehodnotené, aby zodpovedali potrebám na miestnej a regionálnej úrovni a pripravili nové myšlienky, materiály a metódy na uplatnenie pri rozvoji regionálnych inovačných ekosystémov v Európe.

18. Aktívne a stimulujúce prostredie vzniká vďaka kombinácii rozličných faktorov. Ľudia s inovačným duchom sa radi zapoja do podujatí, projektov a činností vo všeobecnosti, ak sú podporené dobrými koncepciami, metódami a účinnými a novými aplikáciami z oblasti výskumu, vývoja a inovácií.

19. Faktory neistoty, pochybnosti a napätie sa vyskytujú vo všetkých medziľudských aktivitách. Dôležité je zmeniť napätie tak, aby slúžilo najmä ako zdroj tvorivosti a inovácie a splňalo princípy „učiacej sa organizácie“. Kreatívny proces sa tak stane prejavom tvorivého napätia, ktoré sa môže využiť na zmenu aktivít v systémoch a zmenu systémov ako celku. Je dôležité mať k dispozícii metódy a koncepcie, ktoré rozširujú rozsah učenia, zvyšujú jeho kvalitu a podporujú udržateľný sociálny rozvoj. Využívanie vedomostí, procesy budovania kapacít a využívanie vedomostí v organizačnom učení sú koncepcie, ktoré naberajú na význame, ako aj prieskum a spoluvytváranie vedomostí.

20. Regióny potrebujú nové pôsobiská ako centrá spoločnej tvorby inovácií. Mohli by sme ich opísať ako „záhrady inovácií“ a „platformy výziev“, ktoré spoločne tvoria prototypy pracovísk pre plánovanie budúcnosti. Sú potrebné na reagovanie na výzvy, či už malé výzvy na miestnej úrovni alebo významné spoločenské výzvy na globálnej úrovni. Činnosť v oblasti výskumu, výskumu a inovácií je preto potrebná na vytvorenie prototypov 1) priestorových konfigurácií s fyzickým, intelektuálnym a virtuálnym rozmerom, a 2) príručiek prípravy a riadenia vedomostí na zvládnutie výziev.

21. V minulosti vychvaľovaná koncepcia trojitej špirály nie je dostatočne dynamická na riešenie nových výziev – v súčasnosti by to mala byť aspoň štvoritá špirála, ktorej štvrtý prvok tvorí spoločenstvo. Koncepciu treba zmodernizovať a intenzívna účasť na aktivitách regionálnych inovačných ekosystémov je potrebná, aby sa táto operatívna koncepcia a kultúra aktualizovali.

22. Z hľadiska Európy je mimoriadne dôležité preskúmať regionálne inovačné ekosystémy a úlohu, význam, činnosť, priestorové riešenia a predpoklady úspechu spoločenstiev a inštitúcií, ktoré v týchto ekosystémoch podnecujú novú a dynamickú inovačnú činnosť. Nové inovačné inštitúcie sa zameriavajú na nové zmysľanie a prostredie potrebné pre užívateľsky zameranú koncepciu a rýchly rozvoj.

⁽¹⁾ CdR 1112/2012 fin.

23. Tieto nové inštitúcie, ktoré boli väčšinou založené v uplynulých rokoch, sú flexibilnými subjektmi s duchom spolupráce. Ako príklady možno uviesť: inkubátory a urýchľovače, živé laboratória, podnikateľské uzly, laboratória rozvoja, laboratória sociálnej inovácie, *fab labs* (laboratória výroby), vzdelávacie centrá spoločenskej inovácie a centrá budúcnosti. Zvyčajne fungujú ako pridružené subjekty univerzít, obcí a podnikov. Kombinujú nové, otvorené operatívne postupy, používanie sociálnych médií, nové práva duševného vlastníctva a systémy financovania, širokú sieť zainteresovaných subjektov a podnikateľského ducha.

24. Zásadný význam má zjednodušenie postupov inovačného verejného obstarávania s cieľom jeho aktívnejšieho využitia. V celej Európe a iných častiach sveta existujú relevantné príklady úspešného zjednodušenia. Mali by sa študovať, prispôbiť, štandardizovať a uplatňovať.

III. RIEŠENIE HLAVNÝCH SPOLOČENSKÝCH VÝZIEV NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI

25. Diskusie o hlavných spoločenských výzvach sa často javia ako príliš abstraktné a veľmi vzdialené od praktických problémov kľúčových zainteresovaných strán v Európe – miestnych a regionálnych orgánov, malých a stredných podnikov a bežných občanov. V nich však spočíva inovačná sila Európy. Veľké výzvy musia byť explicitne spojené s problémami na miestnej a regionálnej úrovni a riešené v spolupráci s touto úrovňou. Zlepší sa tým činnosť v oblasti inovácií na miestnej úrovni a do hry sa zapojí veľký nevyužitý potenciál a spoločné schopnosti. Občania nie sú len užívateľmi inovácie, ale tiež subjektmi v centre inovačného procesu. Musíme sa viac sústrediť na to, prečo je táto potreba zmeny reálna a ako to bude motivovať a podnecovať tie subjekty, ktoré sa dajú na cestu inovácií. V regiónoch, ktoré využívajú dialóg a spoluprácu, ktoré digitalizácia umožňuje a ktoré sú zamerané na potrebnú spoločenskú zmenu, sa musia vytvoriť sociálne programy. Všetci by mali byť nabádaní k riešeniu významných sociálnych nedostatkov a k práci smerom k dosiahnutiu priekopníckej zmeny.

26. VR vyzýva Komisiu, aby vytvorila programy na riešenie tzv. „veľkých spoločenských výziev“ na národnej, regionálnej a miestnej úrovni: ako sa „veľká spoločenská výzva“ prejavuje v národných potrebách? V regionálnych potrebách? V miestnych otázkach? Tieto programy v rámci Horizontu 2020 a iných programov EÚ by mali občanom a malým podnikom umožniť, aby Komisii povedali o svojich problémoch a poskytnúť možnosti (metodológie, prostredie podporujúce inováciu, facilitátorov) na prenos týchto miestnych výziev do inovačných

programov na príslušnej úrovni. Základnou metodológiou je rýchle testovanie prototypov.

27. VR odporúča pokusy a konkrétne iniciatívy na dosiahnutie rýchleho testovania prototypov pre každú z „veľkých spoločenských výziev“, ktoré je potrebné vykonať v niektorých európskych regiónoch v rámci prepojeného vzdelávacieho programu. Sieť prepojených inteligentných miest by sa mohla rozpracovať s cieľom podporiť experimentálnu inováciu a vzdelávanie. Európa potrebuje priekopnícke mestá, ako aj účinné programy partnerstiev na podporu inovácie, ktoré zaručia rozvoj všetkých regiónov bez ohľadu na ich súčasnú situáciu. Znamená to transformovať otázky tak, aby boli relevantné pre regionálnu a miestnu úroveň, aby sa mohli riešiť ako procesy inováčnej zmeny na miestnej úrovni. Učenie sa a skúsenosti by sa vymieňali medzi rozličnými účastníkmi regiónmi a systematizovali by sa prostredníctvom rýchleho podávania správ s jasným vizuálom a dostupným jazykom, aby ich aj iné subjekty mohli aktívne využívať. Riešenia nájdené v jednom regióne by sa potom mohli vyskúšať a overiť v iných účastníckych regiónoch a efektívne riešenia by sa prenášali do iných regiónov v Európe. Tieto opatrenia by charakterizovala flexibilita a primerané miestne použitie tým spôsobom, že by sa minimalizovalo administratívne zaťaženie podnikov, vzdelávacích inštitúcií, verejných orgánov a iných zainteresovaných strán.

28. VR upozorňuje regionálnych činiteľov, že tento prístup spoločne s využitím kohézneho a miestneho financovania v spolupráci s programami EÚ prinesie praktické inovácie, ktoré bude môcť využiť celá Európa. Zintenzívni tiež miestnu činnosť v oblasti inovácií a pomôže vytvárať kultúru inovácií v celej Európe.

29. Pri tomto vývoji zohrávajú vysoké školy veľmi dôležitú úlohu. Vzhľadom na znižovanie zdrojov si však utahujú opasky a upadajú späť do svojich tradičných metód výučby a výskumu. Zdá sa, že externá angažovanosť sa dostáva do úzadia. Výbor regiónov by rád videl činnosti, ktoré podporia vysoké školy v tom, aby zohrávali silnú spoločenskú úlohu a pripravili školiace a vzdelávacie prístupy k nevyhnutným sociálnym a spoločenským zmenám.

IV. INTELIGENTNÁ ŠPECIALIZÁCIA

30. Nespochybniteľnú úlohu inteligentnej špecializácie v politickom rámci stratégie Európa 2020 zdôraznila Rada EÚ, predovšetkým vo svojich záveroch o Inovácii v Únii. Príručka EÚ k výskumným a inovačným stratégiám inteligentnej špecializácie (RIS3) určuje tieto stratégie ako integrované programy územnej ekonomickej transformácie.

31. VR zdôrazňuje, že inteligentná špecializácia je regionálnym politickým rámcom pre rast hnaný inováciami. Rozdiel medzi inteligentnou špecializáciou a tradičnými priemyselnými a inovačnými politikami spočíva predovšetkým v procese nazvanom „podnikateľské objavovanie“. Ide o interaktívny proces, v ktorom trhové sily a súkromný sektor objavujú a produkujú informácie o nových činnostiach a vláda hodnotí výsledky a na realizáciu splnomocňuje subjekty, ktoré majú najviac schopností na využitie potenciálu. Stratégie inteligentnej špecializácie oveľa viac uplatňujú prístup zdola nahor ako tradičné priemyselné politiky.

32. Platforma inteligentnej špecializácie (S3Platform) musí viac podporovať aktivity miestnej a regionálnej úrovne s osobitným dôrazom na menej rozvinuté regióny. To znamená predovšetkým podporovať procesy, ktoré pomáhajú určiť činnosti s vyššou pridanou hodnotou v každom regióne. Znamená to tiež poskytnúť najlepšie príležitosti na posilnenie konkurencieschopnosti regiónov a portfólia opatrení, ktoré by sa mali zaviesť na vypracovanie ich stratégií inteligentnej špecializácie.

33. Výbor regiónov zdôrazňuje, že prístup RIS3 je v súlade s cieľmi a nástrojmi politiky súdržnosti EÚ, podporuje rast a pracovné miesta v krajinách a regiónoch EÚ. Navrhuje stratégiu a globálnu úlohu pre každú národnú a regionálnu ekonomiku, vrátane najrozvinutejších a najmenej rozvinutých regiónov. Obsahuje širší koncept inovácií, aby zahrnul nielen investície do výskumu alebo odvetvia výroby, ale tiež budovanie konkurencieschopnosti prostredníctvom odvetví dizajnu a tvorivosti, lepšej inovačnej schopnosti verejného sektora, sociálnych inovácií a inovácií v oblasti služieb, nových modelov podnikania a inovácií založených na praxi.

34. VR jednoznačne podporuje návrh výboru ITRE Európskeho parlamentu zaradiť do pravidiel programu Horizont 2020: „Nástroje prepojenia stratégií výskumu, inovácie a inteligentnej špecializácie sa vykonávajú v programe Horizont 2020 i v štrukturálnych fondoch, aby sa vytvorili objektívne ukazovatele stupňov excelentnosti a budovania ERA“.

35. Regióny a mestá by mali z výskumu, vývoja a inovácií urobiť zásadnú súčasť svojho ústredného politického programu. Program Horizont 2020 a financovanie v rámci súdržnosti by sa mali využívať na vytváranie koncepcií, nástrojov a ďalších podmienok, pomocou ktorých by miestne a regionálne orgány mohli aktívne podporovať inovácie, podstupovať riziká a investovať do praktického uplatňovania výskumu, vývoja a inovácií, a dať im tak regionálny rozmer.

36. Na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 je dôležité, aby politika súdržnosti EÚ prispievala k rozširovaniu kvalifikačnej základne a inovačnej kapacity na miestnej úrovni, ako aj k rozvoju nástrojov a spolupráce podporujúcich medziregionálnu spoluprácu v rámci Európy. Takéto nástroje a spolupráca sú potrebné na realizáciu výsledkov programu Horizont 2020 na regionálnej a miestnej úrovni. Na splnenie tohto cieľa VR odporúča, aby sa naplno využil potenciál európskej iniciatívy INTERREG a aby sa na tieto činnosti dali k dispozícii primerané zdroje prostredníctvom vytvorenia platformy pre vzájomné učenie sa a tiež prostredníctvom podpory medzinárodnej výmeny v oblasti inovačných stratégií.

V. INTELIGENTNÉ MESTÁ

37. Koncepcia „inteligentné mesto“ je jednou z prioritných oblastí EÚ pri vytváraní udržateľného rastu a zlepšovaní kvality života. Nástrojmi sú investície do modernej IKT štruktúry a e-služieb, ako aj do ľudského a sociálneho kapitálu. Hnacími silami sú predovšetkým regionálny kapitál na obnovu a efektívnosť inovačných ekosystémov, zamerané najmä na modernizáciu kultúry spolupráce trojitej špirály a lepšiu regionálnu odozvu prostredníctvom účasti občanov. VR poukazuje na kľúčový význam inteligentných aplikácií fungujúcich prostredníctvom otvorených a interoperabilných rozhraní digitálnych služieb ako spôsobu spájania ľudí v ich vlastnom regióne a vo svete, a v prepojených mestách európskych partnerstiev. Koncepciu „prepojené inteligentné mestá“ je potrebné ďalej rozvinúť a rozšíriť do celej Európy.

38. V regiónoch EÚ by sa mal iniciovať rozvoj a poskytovanie inteligentných služieb prispôbených miestnej kultúre a miestnym podnikom verejných službám, ako aspekt uplatňovania stratégie inteligentnej špecializácie. Výbor regiónov navrhuje rozvojové aktivity na miestnej a regionálnej úrovni pevne podložiť výskumnými projektmi financovanými Európskou úniou, ktoré by boli zamerané na zabezpečenie výsledkov výskumu čo najvhodnejších pre regionálne využitie, zhrnutie týchto zistení a podporu ich uplatňovania v jednotlivých regiónoch.

39. V jednotlivých regiónoch by sa mali spustiť programy na vytvorenie inovačných centier s medzinárodným významom. Tieto programy by sa mali využiť na povzbudenie mestských oblastí k voľbe strategických priorít na základe ich vlastnej identity, dopytu a multidisciplinárnych poznatkov, ako aj na podnietenie podnikateľskej činnosti založenej na poznatkoch. Výbor regiónov odporúča financovať programy tak z regionálnych zdrojov, ako aj zo štrukturálnych fondov EÚ, pričom ich fungovanie by podporoval celý súbor opatrení, programov a finančných nástrojov Európskej únie.

40. VR zdôrazňuje, že hlavným kľúčom k úspechu v regionálnych inovačných stratégiách je efektívnosť pri prekonávaní priepasti medzi existujúcimi globálnymi výskumnými poznatkami a súčasťou regionálnou praxou. Štruktúry a procesy v mestách a regiónoch sa musia rozvinúť, prípadne radikálne zmeniť v súlade s najnovšími výsledkami výskumu. VR sa domnieva, že na riešenie týchto otázok:

- by Komisia mala zamerať program Horizont 2020 na hodnotové reťazce a siete ako celok. Znamená to viac skúmať, ako je možné tvoriť a vykonávať inovácie v praktickej rovine, založené na miestnych kultúrnych hodnotách a prístupoch, aby sa dosiahli konkrétne výsledky v prospech občanov;
- by politickí činitelia mali konzistentne preukazovať odhodlanie potrebné na dosiahnutie najlepších výsledkov a tvorbu niečoho úplne nového;
- by regióny a mestá mali vytvárať priekopnícke iniciatívy, ktoré sú vo svojej podstate skutočne európske: multikulturné, zamerané na ľudí, na spoločenské inovácie a schopnosti vytvárať lepšie štruktúry pre blahobyt spoločnosti a položiť základ pre rozvoj digitálneho jednotného trhu;
- by sa mali prezentovať a sprístupniť praktické príklady úspešných iniciatív, aby sa ostatné regióny a mestá mohli učiť z praktických výsledkov a účinných postupov ukončených a prebiehajúcich programov;
- by regióny a mestá mali zohrávať kľúčovú úlohu v zabezpečovaní čo najväčšieho povedomia verejnosti o potrebe inovácie a rozvíjania úvah na základe spätnej väzby od verejnosti, čím sa zabezpečí isté zázemie pre úspešnú inováciu. Vyžaduje si to celoeurópsky rozvoj regionálnych inovačných ekosystémov a mestských inovácií.

41. VR si je vedomý, že spoločenskú inováciu možno výrazne zvýšiť prostredníctvom zapojenia občanov. Znamená to predovšetkým využitie digitálnej technológie so zameraním na človeka: crowdsensing a crowdsourcing. V inteligentných mestách sa rozvoj výrazne zakladá na procesoch účasti zdola nahor, pričom zapája dynamiku všetkých foriem spoločenských činností, na individuálnej a spoločnej zodpovednosti, oveľa viac ako je to v tradičných mestských službách fungujúcich zhora nadol. Hlavnou zmenou je priame zapojenie občanov do spoločenských procesov prostredníctvom platforiem na generovanie dát a na spoločné využívanie obsahu. O občanoch možno povedať, že zohrávajú úlohu faktorov zmeny prostredníctvom chápania, oznamovania a tiež vykonávania rozličných aktivít.

42. VR podporuje nové investície do otvorenej inovácie a crowdsourcingu. Sú to kľúčové koncepcie spojené s inteligentnými mestami a účasťou občanov. Crowdsourcing je metóda zapojenia, kedy spoločnosti, mestá a iné organizácie získavajú príspevky od skupín ľudí, a to je v tomto prípade podstatné. Ďalším faktorom sú nedostatočné vzájomné znalosti – a pochopenie – osvedčených postupov, toho, ako fungujú a prečo.

43. VR uznáva potrebu vytvorenia úzkej spolupráce medzi rozličnými úrovňami verejnej správy a občianskou spoločnosťou, a konštatuje, že sa už objavuje vo viacerých mestách a regiónoch Európy. Mestá a regióny nedostatočne uplatňujú osvedčené postupy: sľubne vyzerajúce pilotné projekty zvyčajne ostávajú na miestnej úrovni bez toho, aby priniesli v plnej miere úžitok užívateľom a bez toho, aby poskytli podnikateľské príležitosti pre dodávateľské spoločnosti. Toto nedostatočné šírenie je spôsobené zložitou povahou mnohých mestských inovácií a kontextom, v ktorom sú schvaľované.

44. VR odporúča, aby Komisia vyhlásila verejné súťaže pre mestské inovácie. V centre pozornosti by mala byť tvorba nových modelov spolupráce s cieľom nájsť nové riešenia v oblasti rozvoja miest a potrieb služieb a šíriť tieto inovatívne riešenia a spoločne sa deliť o ne s inými mestami a regiónmi. Mali by zahŕňať nové druhy spolupráce medzi občanmi, podnikmi, vzdelávacími a výskumnými inštitúciami a vládami. Z toho vyplývajú príležitosti i výzvy. Občania v celej Európe už podnikajú iniciatívy na zmenu ich vlastného prostredia a skúšajú nové formy spolupráce. Príležitosti zahŕňajú vznik bohatého a aktívneho života miestnej komunity, mobilizáciu veľkého množstva dobrovoľníkov a širokú mieru z toho vyplývajúcich iniciatív. Tieto aktivity by sa mali zamerať na objavovanie nových foriem spolupráce a mali by posilniť spojenie medzi existujúcimi partnerstvami tak, aby sa stali otvorenejšími pre inovatívne objavy a jasnejšie sa zakladali na využívaní globálnych zdrojov poznatkov a učení sa jeden od druhého. Je potrebné predstavovať úspešné príklady, aby sa dostali do pozornosti podobných regiónov v celej Európe.

VI. REGIONÁLNE INOVAČNÉ EKOSYSTÉMY AKO LABORATÓRIA PRE PODNIKATEĽSKÉ OBJAVOVANIE

45. Veľkou výzvou pri znižovaní rozdielov v oblasti inovácie je prelomenie uzavretých štruktúr, v rámci ktorých sa riešia problémy a výzvy. Problémy spoločnosti sa neobmedzujú len na administratívne štruktúry a nemôžu byť riešené len prostredníctvom individuálnych projektov alebo národných a regionálnych ministerstiev. Tradičné projekty, hoci aj rozsiahle, nie sú riešením. Európa potrebuje prekonať uzavretý spôsob myslenia a konania: nový rast a nové pracovné miesta prináša otvorené inovácie a hodnotové siete. Európa potrebuje zaviesť transdisciplinárne zmýšľanie zamerané na podnikateľské objavovanie, ktoré sa bude systematicky vyrovnávať s výzvami. Prepojené problémy potrebujú systematické riešenia.

46. VR konštatuje, že v univerzitných laboratóriách v Európe dochádza k pozoruhodnému pokroku, ktorý z globálneho pohľadu reaguje na významné problémy spoločnosti a priemyslu. Najlepšie laboratória pre pokrok v inováciách však v súčasnosti už nie sú na tradičných univerzitách, ale sú to regionálne inovačné ekosystémy, ktoré fungujú ako miesta na experimentovanie pre rýchle testovanie prototypov mnohých druhov inovácií zameraných na užívateľa, založené na transformačných a prispôsobiteľných systémoch. Európa potrebuje na transformáciu výsledkov vedeckého a technologického výskumu do výrazného prívluhu nových produktov, služieb a procesov stimulovať inováciu v systémoch produkcie odlišných od starého spôsobu výroby. Potrebuje tiež vzájomné pochopenie požiadaviek, otázok a príležitostí v oblasti podnikania, vedy a správy.

47. VR vyzýva na intenzívnejšie aktivity v oblasti výskumu a vývoja týkajúce sa spôsobov, ako stimulovať inovácie a rozvoj podnikov prekračujúcich zastarané štruktúry odvetví a klastrov, a podporovať úvahy o ekosystémoch, ktoré možno rozvíjať tak, aby zväčšili inovačný potenciál regiónov a podporili ich ducha podnikania.

48. VR zdôrazňuje význam financovania inovácií a výrobných ekosystémov na úrovni EÚ a regiónov so silnými miestnymi, regionálnymi alebo nadregionálnymi znakmi. Široká inovačná politika vytvára podmienky pre systematické operačné modely, ktoré v rámci spoločného kreatívneho dialógu spájajú potreby užívateľov, spotrebiteľov a občanov spolu s vedomosťami, tvorivosťou a kompetenciou.

49. Je mnoho výskumných a inovačných záujmových oblastí na podporu hnacích síl zmeny, ktorá je nevyhnutne potrebná v programovom období 2014 – 2020. VR zdôrazňuje nasledujúce faktory úspechu pri budúcom vývoji:

— Inovačné komunity pracujú ako ekosystémy prostredníctvom systematických hodnotových sietí vo svete bez hraníc.

— Inovačné procesy sú výrazne založené na dopyte a orientácii na užívateľa a spotrebiteľov ako kľúčových subjektov v inováciách.

— Inovačné stratégie sa zameriavajú na urýchlenie otvorenej inovácie a povzbudzovanie jednotlivcov a spoločností

k podnikateľskému zmysľaniu a efektívnemu využívaniu a tvorbe nových digitalizovaných služieb.

50. Skúsenosti EÚ so spoločnými programami a cezhraničnými partnerstvami treba ďalej rozvíjať s cieľom posilniť regionálne postupy, ktoré spájajú prístup zdola nahor so strategickými prioritami stratégie Európa 2020 a znalosťami špičkového výskumu EÚ. Výbor regiónov zdôrazňuje, že je dôležité navýšiť finančné prostriedky na fungovanie viacerých európskych partnerstiev a regionálneho bench-learningu prostredníctvom iniciatívy INTERREG a ďalších podobných programov.

51. VR vyzýva Komisiu, aby vytvorila programy „podnikateľského objavovania“, ktoré by pôsobili na rozličných úrovniach a zistili, čo je najefektívnejšie pre miestne potreby a uplatnenie v Európe. Financovanie programov by malo prebiehať z rozličných zdrojov: Horizont 2020, COSME, kohézny fond a iné zdroje. Pilotné projekty, na ktorých sa zúčastňujú niektoré regióny, môžu zvýšiť potenciál cezhraničného učenia sa. Regióny s kultúrnou rezonanciou, napr. región Baltského mora, podunajský región alebo najvzdialenejšie regióny, by mali spolupracovať na riešení konkrétnych spoločenských výziev, ktoré majú spoločné. Úspešné inovácie môžu byť testované v jednom regióne a potvrdené v iných. Mestské inovácie môžu byť prenesené do regiónu a neskôr do iných regiónov v Európe. Tieto projekty by mali zahŕňať hlavných aktérov na všetkých úrovniach, vrátane miestnych a regionálnych orgánov, malých a stredných podnikov, mimovládnych organizácií, a najmä všetkých vzdelávacích inštitúcií.

52. Dizajn vo svojich rôznych podobách sa už dlho spája s podnikaním. Strategický dizajn znamená uplatňovať známe princípy pri hľadaní odpovedí na významné spoločenské problémy, ako sú starnutie populácie a klimatické zmeny. Dizajn znamená viac ako len dať niečomu podobu. Môže sa uplatniť pri hľadaní nových perspektív riešenia problémov, určovaní možných opatrení a formulovaní účinných komplexných reakcií bez vytvárania izolovaných zoskupení, ktoré je typické pre verejný sektor.

53. Inovatívny dizajn ponúka významné príležitosti na vytvorenie hospodárskych a kultúrnych prínosov v spoločnosti. V regiónoch by sa mali podporovať ekosystémy zamerané na dizajn. Skúsení výskumníci, zástupcovia podnikov a odborníci na dizajn, ako aj ich podniky, univerzity a iné spoločenstvá by v týchto ekosystémoch účinne spolupracovali a vytvárali nové iniciatívy. Takto by boli všetci pripravení aktívne sa podieľať na zvyšovaní úrovne pôsobenia a rozvoji politiky inovácií ako celku.

54. VR vyzýva regióny a mestá, aby používali inovačné verejné obstarávanie pri tvorbe nových inovácií. Spolupráca medzi verejným a súkromným odvetvím pri experimentovaní a testovaní prototypov by sa mala povzbudzovať a odvaha riskovať alebo neúspech by mali byť považované za podnikateľskú voľbu, nie sociálne poníženie. Verejní predstavitelia miest a regiónov by mali vypracovať postupy pri zaobchádzaní s rizikom takýchto projektov a vymieňať si v tejto oblasti skúsenosti. Pomocou podpory ducha podnikania pri experimentovaní, riadenia a prototypov zvýšia tieto projekty schopnosť európskych občanov organizovať sa.

VII. SYNERGICKÁ SPOLUPRÁCA POČAS NOVÉHO PROGRAMOVÉHO OBDOBIA

55. Kľúčové reformy nasledujúceho programového obdobia zahŕňajú zameranie projektov na strategické priority inteligentnej špecializácie, zjednodušenie manažovania projektov a posun k oveľa rozsiahlejším iniciatívam prostredníctvom koordinovania viacerých projektov. Ďalšou dôležitou zásadou je úzka koordinácia medzi programom Horizont 2020 a politikou súdržnosti, a synergickým zlučovaním finančných zdrojov z týchto politík a zdrojov na miestnej a regionálnej úrovni.

56. VR konštatuje, že konzistentné uplatňovanie týchto zásad s cieľom vykonávať návrhy uvedené v tomto stanovisku bude nepochybne znamenať zameranie finančných prostriedkov z programu Horizont 2020 na potreby výskumu uvedené v stratégiách regiónov EÚ RIS3, aby uvedený program fungoval ako katalyzátor, prinášal poznatky z výskumu a rozvíjal metodické koncepcie pre regionálny výskum, vývoj a inovácie. Hlavné oblasti výskumu financované z programu Horizont 2020 by preto mali určiť stratégie RIS3.

57. Výbor regiónov zdôrazňuje, že pri plánovaní koordinácie rozličných programov je dôležité vypočuť si postoje subjektov na regionálnej úrovni. Najdôležitejším faktorom pri začatí a povzbudzovaní inovačnej činnosti na regionálnej úrovni je predovšetkým to, aby generálne riaditeľstvá Komisie pri rozhodovaní o oblastiach výskumu načúvali zástupcom regiónov, ako je VR. Pravidlá vykonávania a spôsob využívania prostriedkov programu Horizont by navyše mali okrem zvyčajnej povinnosti deliť sa o zistenia vyplývať z materiálnej a metodologickej podpory pre projekty realizované v regiónoch pomocou kohézneho financovania. Spolupráca by prebiehala takto:

— Projekty Horizont zahŕňajú regionálne družobné projekty, ktoré sa majú vykonať v rámci kohézneho financovania, v ktorom sa zistenia výskumu prenášajú a uplatňujú ako

praktická inovačná činnosť. Toto vytvára veľké celoeurópske systémy partnerských projektov založených na spolupráci a dôvere, ktoré sa zameriavajú najmä na piliere programu Horizont – *vedúce postavenie priemyslu a spoločenské výzvy* – a kde sa regióny s pomocou kohézneho financovania usilujú uplatniť najnovšie zistenia výskumu v oblastiach strategického rozvoja.

— Osobitne potrebné sú takéto systémy projektov pri rozvoji know-how a metód, ktoré si vyžaduje dynamika regionálnych inovačných ekosystémov tak, aby sa zabezpečilo, že budú slúžiť ako miestne strediská európskej inovačnej aktivity a zároveň ako sprostredkovatelia inovácie pre celý región. Na základe regionálnych rozhodnutí podporujú tiež inovačné aktivity rozličných cieľových skupín, ako sú ziaci, univerzity, študenti vysokých škôl a dôchodcovia.

— Tieto regionálne inovačné ekosystémy sa zameriavajú na otázky zvolené so zreteľom na regionálne strategické rozhodnutia a vytvárajú inovačnú činnosť aktérov zmeny v regiónoch. Aktivity môžu zahŕňať aj rozličné systémy živých laboratórií a podobných skúšobných a pilotných projektov. Opatrenia partnerstva a predsedov Európskeho výskumného priestoru v rámci programu Horizont 2020 by tiež mohli výrazne prispieť k rozvoju činnosti týchto ekosystémov.

58. VR konštatuje, že globálne spoločenstvá vedy a podnikania otvorili éru otvorenej inovácie a spoločnej tvorby, v ktorej je cezhraničná spolupráca novou konkurenčnou výhodou. V záujme úspešného riešenia náročných a komplikovaných otázok VR odporúča, aby Komisia vytvorila platformy výziev pre európske hľadanie riešení prostredníctvom transdisciplinárnych sietí. Tieto platformy by riešili konkrétne výzvy jednotlivých účastníckych regiónov a použili by štruktúrované metódy s cieľom využiť dobré nápady od fázy prototypu po realizáciu v pilotných projektoch. Zmobilizovala by sa transformačná sila regiónov.

59. VR zdôrazňuje, že tieto platformy by mali byť založené na tzv. bench-learningu (overovanie nápadov, ktoré sa osvedčili v jednom regióne prostredníctvom testovania v iných regiónoch) a tzv. bench-doingu (zvyšovanie hodnoty nových nápadov ich súbežnou premenou na praktické inovácie v niektorých regiónoch). V pilotnej fáze by sa zúčastnili viaceré regióny, aby riešili skutočné výzvy, na ktoré musia reagovať, napr. zdravotná starostlivosť, príležitosti v starnúcej spoločnosti, energetika, nulová uhlíková stopa, poľnohospodárstvo a potravinárstvo atď.

60. VR zdôrazňuje význam vrcholného metodologického rozvoja a efektívneho šírenia výsledkov. Výzvy a výsledky by sa mali uverejňovať na cloud platformách a riešiť miestnej úrovni, ako aj medzi regiónmi. Najlepší priekopníci rozvoja a realizácie celoeurópskych projektov by mali byť financovaní v rámci programu Horizont 2020 a kohézneho financovania s cieľom testovať aj efektívne metodológie a nástroje v rámci skutočnej spolupráce a cezhraničného učenia sa.

61. VR uznáva potrebu aktívneho riadenia na podporu ducha viacgeneračného zapojenia, ktorý môže byť kľúčovým faktorom pri prekonávaní priepasti v oblasti inovácií. Všetky cieľové skupiny v rozličných regiónoch a kultúrnych oblastiach – vedci, štátni zamestnanci, malé a stredné podniky a študenti potrebujú školenie, ktoré im ukáže, ako majú porozumieť hľadiskám ostatných a vzájomne si ich dopĺňať a ako uplatňovať jednotlivé nápady v praxi. Školy a všetky vzdelávacie zariadenia zohrávajú v tomto smere mimoriadne dôležitú úlohu.

62. Tvorivosť a schopnosť osvojiť si všetko nové je veľmi prirodzená pre deti v prvých rokoch ich života. Je vhodné položiť si otázku, prečo spoločnosť a školstvo často nedokážu pretaviť tieto vlohy do angažovaného, otvoreného a inovatívneho spôsobu života. Všetky zainteresované subjekty by mali spojiť svoje sily a zabezpečiť, aby školy v celej EÚ vyhradili tvorivosti a schopnosti učiť sa ústredné miesto v súbore cieľov a požiadaviek. Žijeme v období, kedy sa vyvíja základ európskych inovačných schopností.

63. Na záver, VR chápe význam prekonávania priepasti medzi vedou a spoločnosťou. VR povzbudzuje všetky zainteresované strany, aby sa aktívne zapojili do dialógov medzi vedeckou obcou a spoločnosťou, ktoré využívajú a zdôrazňujú ako preniesť výsledky výskumu do bežnej praxe. Všetky spoločenské zmeny majú silný miestny rozmer, ktorý môže byť prínosom, ak sa vedci oboznámia s problémami a spoločenské subjekty pochopia, čo dokáže ponúknuť veda. Dialóg by sa mal zamerať explicitne na prepojenie miestnych potrieb s výsledkami výskumu pilierov programu Horizont 2020: spoločenské výzvy, vedúce postavenie priemyslu a veda na špičkovej úrovni. Potom možno vytvoriť centrá nápadov a sociálne inkubátory, aby sa od diskusií prešlo k praktickým prototypom, ktoré možno vyskúšať v skutočnom živote.

64. Tieto návrhy skutočne prispievajú k znižovaniu rozdielov v oblasti inovácií, ak sa uplatnia na všetky regióny v Európe. VR uznáva, že treba riešiť potreby priekopníckych regiónov, dobre fungujúcich regiónov a zraniteľnejších, menej výkonných a znevýhodnených regiónov. Na každej úrovni sú však samozrejme žiaduce konkrétne ciele kroky a programy. Okrem toho poukazuje na význam podpory nadregionálnej spolupráce a spolupráce každého druhu: aktívne partnerstvo pri výmene poznatkov a spolutvorba procesov a postupov, ktoré budú fungovať v každej konkrétnej situácii, riadenie a poradenstvo medzi regiónmi, iniciatívy benchmarking a bench-doing, ktoré umožnia menej rozvinutým regiónom využiť skúsenosti ostatných, pričom zároveň budú prispievať svojimi vlastnými silami a konkrétnymi špecializovanými odbornými poznatkami k podpore inovácií v ostatných regiónoch. Táto silná regionálna rozmanitosť by mala byť v centre novej konkurenčnej výhody Európy vyplývajúcej zo spolupráce.

VIII. ČO ĎALEJ?

65. Výbor regiónov je pevne presvedčený, že proces definovania ako sa môžu v praxi zrealizovať mnohé návrhy a odporúčania tohto stanoviska a spoločné skúmanie sľubných prístupov k ich uplatňovaniu v rámci hraníc regiónov i mimo nich je najúčinnším spôsobom, ako premeniť vynikajúce zámery na skutočné výsledky so silným dosahom na každodenný život v Európe. Toto je kľúčom k odstraňovaniu rozdielov v oblasti inovácií.

66. Zodpovednosť za potrebné zmeny spočíva na všetkých úrovniach a všetkých subjektoch. Za uplatnenie návrhov predložených v tomto stanovisku bude samozrejme zodpovedná predovšetkým Európska komisia, ako aj miestni a regionálni politickí činitelia a iné subjekty. Zodpovednosť nesie aj írske predsedníctvo Rady EÚ a tiež aj nadchádzajúce predsedníctva, ktoré môžu niektoré z týchto návrhov čím skôr a v čo najväčšom rozsahu uviesť do praxe.

67. Výbor regiónov navrhuje, aby miestne a regionálne orgány, Komisia a ostatné subjekty zabezpečili nadväznú opatrenia zhromažďovaním príkladov osvedčených postupov. Cieľom je urýchliť žiaducu zmenu tak vo všeobecnosti, ako aj prostredníctvom viacerých opatrení označených za prioritné projekty. Niektoré z nich by sa tiež mali dostať na program budúcich predsedníctiev.

V Bruseli 30. mája 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Vhodnosť právnych predpisov EÚ (REFIT)“

(2013/C 218/04)

VÝBOR REGIÓNOV

- uznáva, že pre pokračujúcu hospodársku krízu sa pozornosť ešte viac sústreďuje na náklady vynakladané na tvorbu právnych predpisov a na výzvu vyplývajúcu z implementácie a presadzovania jestvujúcich právnych predpisov EÚ;
- zastáva názor, že všetky úrovne riadenia by mali zabezpečiť, aby právne predpisy boli účinné a efektívne, a že inštitúcie EÚ majú osobitnú zodpovednosť preukázať jasnú pridanú hodnotu právnych predpisov EÚ, ktoré by mali prinášať všetky výhody pri minimálnych nákladoch a byť v súlade so zásadou subsidiarity a zásadou proporcionality;
- víta tento návrh nového Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) na systematickú identifikáciu a transparentné vykonávanie iniciatív, ktorých zámerom je dospieť k výraznému zníženiu nákladov na právne predpisy a k ich zjednodušeniu;
- víta návrh zmapovať situáciu a určiť právne predpisy a/alebo oblasti právnej úpravy s najväčším potenciálom na zjednodušenie pravidiel a zníženie nákladov bez toho, aby sa ohrozili ciele politiky (politika, pri ktorej sa najprv zhodnotí stav), trvá na tom, aby sa pri posúdení vhodnosti zohľadňovali príspevky všetkých úrovní vlády a samosprávy a naďalej podporuje systematické následné hodnotenie právnych predpisov EÚ ako účinný nástroj inteligentnej regulácie;
- opakovane zdôrazňuje význam zjednodušovania pri modernizácii právneho prostredia, najmä pre miestne a regionálne samosprávy, ktorých zdroje na implementáciu sú často obmedzené a ešte sa aj zmenšujú;
- víta návrhy na neustále zlepšovanie posudzovania vplyvu a opakovane zdôrazňuje, že pri posudzovaní vplyvu legislatívnych a politických návrhov by sa pri hlavných overovaných politických možnostiach mal skúmať územný rozmer. Domnieva sa, že ak by Komisia rozhodla o rozšírení členstva vo Výbore pre posudzovanie vplyvu, aby zvýšila jeho nezávislosť, mali by v ňom byť zastúpené záujmy miestnych a regionálnych samospráv;
- vyzýva Európsku komisiu, aby sa viac snažila o preklad konzultačných dokumentov do všetkých úradných jazykov EÚ;
- opakovane zdôrazňuje, že inštitúcie sú spoločne zodpovedné za informovanie občanov, podnikateľov a širokej verejnosti o prínosoch, ktoré možno získať vďaka uplatňovaniu nástrojov vlastných inteligentnej regulácii.

Spravodajca	Lord Graham TOPE (UK/ALDE), člen rady londýnskeho mestského obvodu Sutton
Referenčné dokumenty	Oznámenie Komisie: Vhodnosť právnych predpisov EÚ COM(2012) 746 final so zreteľom na: Staff Working Document on the Review of the Commission Consultation Policy SWD(2012) 422 final Staff Working Document on the Action Programme for the Reducing Administrative Burdens in the EU Final Report SWD(2012) 423 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Úvod: stratégia lepšej tvorby právnych predpisov

1. pripomína, že európske právne predpisy sú ako také súčasťou snáh o zlepšenie a zjednodušenie regulačného rámca, a tým o zníženie nákladov a zmenšenie administratívnych prekážok.

2. Uznáva, že pre pokračujúcu hospodársku krízu sa pozornosť ešte viac sústreďuje na náklady vynakladané na tvorbu právnych predpisov a na výzvu vyplývajúcu z implementácie a presadzovania jestvujúcich právnych predpisov EÚ.

3. Súhlasí s názorom Európskej komisie, že národným administratívam sa stále viac obmedzujú zdroje, ktoré používajú pri svojej úlohe transponovať a uplatňovať právne predpisy EÚ, a domnieva sa, že ide o výzvu, ktorú treba riešiť v spolupráci s miestnymi a regionálnymi samosprávami a ktorá by sa nemala zmeniť na zámienku na zvyšovanie záťaže.

4. V tomto celkovom kontexte je presvedčený, že všetky úrovne riadenia by mali zabezpečiť, aby právne predpisy boli účinné a efektívne, a že inštitúcie EÚ majú osobitnú zodpovednosť preukázať jasnú pridanú hodnotu právnych predpisov EÚ, ktoré by mali prinášať všetky výhody pri minimálnych nákladoch a byť v súlade so zásadou subsidiarity a zásadou proporcionality.

5. Pripomína, že hlavnými prvkami stratégie lepšej tvorby právnych predpisov EÚ sú:

- zavedenie systému posudzovania vplyvu a zlepšenie vypracovávania hlavných návrhov Komisie,
- implementácia programu na zjednodušenie existujúcich právnych predpisov,
- akčný program na znižovanie administratívnej záťaže s konkrétnymi stanovenými cieľmi,

— stiahnutie zastaraných právnych predpisov alebo návrhov,

— široké využitie konzultácií so zainteresovanými stranami a občanmi pri všetkých iniciatívach Komisie,

— hľadanie alternatív k právnym predpisom a nariadeniam (napr. samoregulácia a koregulácia zákonodarcom a zainteresovanými stranami).

6. Víta tento návrh nového Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) na systematickú identifikáciu a transparentné vykonávanie iniciatív, ktorých zámerom je dospieť k výraznému zníženiu nákladov na právne predpisy a k ich zjednodušeniu.

7. Naďalej trvá na tom, že lepšia regulácia by sa mala presadzovať v duchu viacúrovňového riadenia, t. j. koordinovanou činnosťou EÚ, národných inštitúcií a miestnych a regionálnych samospráv.

8. Zastáva názor, že by bolo treba vyzvať Európsku komisiu a ostatné inštitúcie EÚ, aby do navrhovania právnych predpisov, posudzovania ich vplyvu alebo navrhovania spôsobov uskutočňovania európskych politík a cieľov aktívnejšie zapájali miestne a regionálne samosprávy. Cieľom väčšiny nových návrhov je vlastne zmeniť alebo doplniť súčasné právne predpisy EÚ. V rámci neustáleho a nevyhnutného procesu novelizácie právnych predpisov je dôležité počas tvorby nových návrhov zohľadňovať cenné skúsenosti, ktoré miestne a regionálne samosprávy nadobudli pri zavádzaní právnych predpisov EÚ.

9. Vyzýva na ďalšie skvalitňovanie právnych predpisov s cieľom urobiť ich jasnejšie, prístupnejšie a jednoduchšie na dodržiavanie pre všetkých, pričom treba rešpektovať všetky regionálne jazyky oficiálne uznané v členských štátoch, ak existuje dohoda v tomto zmysle.

10. Je presvedčený, že stratégia by mala byť podporená partnerstvom a participatívnym prístupom k príprave politiky EÚ a jej uplatňovaniu v praxi.

11. Bez toho, aby bola dotknutá zásada inštitucionálnej a ústavnej autonómie členských štátov stanovená v zmluvách, výbor pripomína dôležitosť zapojenia miestnych a regionálnych samospráv do prípravy a hodnotenia európskych právnych predpisov, keďže vo väčšine prípadov sú tieto orgány zodpovedné za vykonávanie politík Spoločenstva.

Vhodnosť právnych predpisov

12. Víta návrh zmapovať situáciu a určiť právne predpisy a/alebo oblasti právnej úpravy s najväčším potenciálom na zjednodušenie pravidiel a zníženie nákladov bez toho, aby sa ohrozili ciele politiky (politika, pri ktorej sa najprv zhodnotí stav).

13. Trvá na tom, aby sa pri posúdení vhodnosti zohľadňovali príspevky všetkých úrovní vlády a samosprávy v hlavných oblastiach, ktoré sú zaujímavé pre miestne a regionálne samosprávy, t. j. nástroje politiky súdržnosti a financovania, urbanistická politika, environmentálne právne predpisy, priemyselná politika, sociálne právne predpisy a doprava.

Následné hodnotenie

14. Naďalej podporuje systematické následné hodnotenie právnych predpisov EÚ ako účinný nástroj inteligentnej regulácie.

15. Vyslovuje poľutovanie, že napriek svojim výzvam v stanovisku na tému „Inteligentná regulácia“ z roku 2011 a napriek pripusteniu zodpovedajúcej možnosti v oznámení REFIT nebol prizvaný k spolupráci na hodnotení.

Znižovanie administratívnej záťaže

16. Berie na vedomie činnosti podľa Akčného programu na znižovanie administratívnej záťaže a konštatuje, že najvýznamnejšie výsledky sa doteraz dosiahli hlavne v práve obchodných spoločností, zdaňovaní právnických osôb atď., teda v oblastiach, ktoré majú malý priamy význam pre miestne a regionálne samosprávy, a preto by bolo potrebné zahrnúť oblasti, ktoré majú pre miestne samosprávy väčší význam, ako je vydávanie osvedčení alebo povolení. Uznáva však, že tento program ďalej mení kultúru tvorby právnych predpisov, takže nakoniec môže byť prospešný aj pre orgány verejnej správy.

17. Opakovane zdôrazňuje význam zjednodušovania pri modernizácii právneho prostredia, najmä pre miestne a regionálne samosprávy, ktorých zdroje na implementáciu sú často obmedzené a ešte sa aj znižujú. Týka sa to napríklad rozsiahlych ohlasovacích povinností, ktoré sa často prenášajú na občanov a podniky.

18. Poznomenáva, že zjednodušenie by mohlo priniesť značnú nákladovú efektívnosť nielen podnikom, ale aj miestnym a regionálnym orgánom, čím by sa nedostatkové finančné aj ľudské zdroje uvoľnili pre iné dôležité verejné služby.

19. Opakovane potvrdzuje svoj záväzok pomôcť pri práci skupiny na vysokej úrovni hlavne pri novom pracovnom nasadení, ktoré má zefektívniť prácu orgánov verejnej správy a zlepšiť ich schopnosť reagovať na potreby malých a stredných podnikov (MSP) a iných subjektov.

20. Zdôrazňuje potrebu transparentnosti a zodpovednosti pri práci skupiny.

21. Podporuje návrh nadviazať na Akčný program na znižovanie administratívnej záťaže (ABRplus), aby sa zabezpečilo, že snahy o zníženie byrokracie o 25 % budú prínosom pre podnikateľov a MSP v členských štátoch.

22. Vyslovuje poľutovanie, že v oznámení REFIT sa nezohľadňujú alternatívne spôsoby regulácie resp. alternatívy k samotným právnym predpisom.

Posudzovanie a hodnotenie vplyvu

23. Víta návrhy na neustále zlepšovanie posudzovania vplyvu a takisto víta komplexnejšie a kritickejšie hodnotenia pevne zakotvené v politickom procese, zlepšenie konzultácií so zainteresovanými stranami a väčšiu podporu implementácie právnych predpisov EÚ.

24. Opakovane zdôrazňuje, že pri posudzovaní vplyvu legislatívnych a politických návrhov by sa pri hlavných overovaných politických možnostiach mal povinne zvažovať územný rozmer (miestne a regionálne aspekty, finančné a administratívne dôsledky pre orgány štátnej, regionálnej a miestnej správy). Pripomína, že ide o dôsledok uznania územnej súdržnosti ako jedného z cieľov EÚ (článok 3 Zmluvy o EÚ), a okrem toho o záväzok zohľadniť „potrebu udržať akúkoľvek finančnú alebo administratívnu záťaž [...] regionálnych alebo miestnych orgánov [...] na čo najnižšej úrovni, primeranej sledovanému cieľu“ (článok 5 protokolu č. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ).

25. Lutuje, že preskúmanie dohody o spolupráci medzi Výborom regiónov a Európskou komisiou nevytvorilo základ štruktúrovanej spolupráce pri posudzovaní vplyvu a vyzýva Európsku komisiu a jej jednotlivé generálne riaditeľstvá, aby Výbor regiónov považovali za inštitucionálneho partnera pri posudzovaní vplyvu. Včasné zapojenie miestnych a regionálnych samospráv zlepšuje vykonateľnosť a zvyšuje podporu právnych predpisov EÚ.

26. Upozorňuje, že podstatné pozmeňovacie návrhy Európskeho parlamentu alebo Rady k legislatívnym návrhom môžu mať takisto značný vplyv na miestne samosprávy a regióny. Vyzýva preto Európsky parlament a Radu, aby ho žiadali o pomoc pri rozhodovaní o vykonaní posúdenia vplyvu svojich pozmeňovacích návrhov.

27. Preto vyzýva Európsky parlament a Radu, aby zlepšili alebo vytvorili vlastné oddelenia hodnotenia vplyvu s cieľom zaviesť hodnotenia vplyvu z rôznych hľadísk, vrátane územného, ako aj výraznejšie komunikačné kanály s miestnymi a regionálnymi samosprávami, v koordinácii s Komisiou.

28. Žiada, aby bol zapojený do aktualizácie usmernení o posudzovaní vplyvu, ktorá sa má urobiť v roku 2014, a pripomína, že konzultáciami s miestnymi a regionálnymi samosprávami prispel k návrhu usmernení o posudzovaní vplyvu z roku 2009.

29. Opakuje svoje výhrady k „externalizácii“ posúdenia vplyvu. Domnieva sa však, že ak by Komisia rozhodla o rozšírení členstva vo Výbore pre posudzovanie vplyvu, aby zvýšila jeho nezávislosť, mali by v ňom byť zastúpené záujmy miestnych a regionálnych samospráv, ako tej úrovne správy, ktorá bude s veľkou pravdepodobnosťou zapojená do vykonávania prerokovaných návrhov.

Konzultácie

30. Víta revíziu konzultačnej politiky Európskej komisie a vyzýva ju, aby sa riadila jej zisteniami, konkrétne aby účastníkov primeranejšie informovala o výsledkoch konzultácie.

31. Nabáda Komisiu, aby ho spolu so zastupujúcimi európskymi združeniami miestnych a regionálnych samospráv zapojila do práce, ktorá povedie k revízii minimálnych noriem konzultácie.

32. V súvislosti s tým zdôrazňuje potrebu zviditeľnenia konzultačného procesu a chcel by všetky inštitúcie vyzvať, aby považovali o lepšom a prepojenom využívaní nových informačných a komunikačných technológií pri propagovaní a vykonávaní konzultácií.

33. Súhlasí s názorom, že je potrebné venovať väčšie úsilie kvantifikovaniu výsledkov, jasnejšiemu prezentovaniu hlavných záverov a konzultáciám o návrhoch hodnotení vplyvu, aby zainteresované subjekty, a najmä miestne a regionálne samosprávy, mohli ovplyvniť proces v počiatočných fázach a lepšie porozumieť výsledkom.

34. V záujme úplnej transparentnosti a spätnej väzby podporuje zverejňovanie konzultačných príspevkov. Európska komisia by v posúdení vplyvu zároveň mohla uviesť, ako reagovala na spätnú väzbu z konzultácií.

35. Vyzýva Európsku komisiu, aby sa viac snažila o preklad konzultačných dokumentov do všetkých úradných jazykov EÚ. Je presvedčený, že konzultáciu nemožno považovať za reprezentatívnu, ak neoslovuje občanov v ich vlastnom jazyku.

36. Odporúča zintenzívniť dvojstrannú spoluprácu medzi Komisiou a ním samotným: cieľovým konzultáciám Výboru regiónov by sa mohla v duchu väčšej transparentnosti robiť reklama na internetovej stránke „Váš hlas v Európe“. Domnieva sa, že konzultácie Európskej komisie by sa takisto mohli pravidelne propagovať mediálnymi kanálmi Výboru regiónov, pričom by dopĺňali a posilňovali priame konzultácie s miestnymi a regionálnymi samosprávami.

37. Uznáva, že „konzultácia“ poradných orgánov EÚ nie je verejnou konzultáciou podľa článku 11 Zmluvy o EÚ, ale špeciickou inštitucionálnou požiadavkou podľa zmlúv, avšak nabáda jednotlivé generálne riaditeľstvá a útvary Európskej komisie, aby na nej dôsledne trvali.

38. Zaväzuje sa, že tak ako Európska komisia urobí celkovú revíziu svojich vlastných konzultačných nástrojov a sietí.

Národná perspektíva: sprísňovanie

39. Pod „sprísňovaním“ rozumie prax, keď členské štáty pri transpozícii smerníc EÚ do svojich právnych predpisov idú nad rámec minimálnych požiadaviek týchto smerníc.

40. Je presvedčený, že by v celej EÚ mala jestvovať normalizovaná definícia tohto sprísňovania, aby sa dosiahla právna istota pri zavádzaní a uplatňovaní právnych predpisov EÚ a bolo možné robiť porovnávacie rozborly a rozhodovať o sťažnostiach členských štátov, ktoré vyhlasujú, že u nich k žiadnemu sprísňovaniu nedochádza.

41. Domnieva sa, že pod sprísňovaním by sa mohlo rozumieť nasledujúce konanie:

- pridávanie regulačných požiadaviek k požiadavkám už obsiahnutým v smernici alebo zvyšovanie ich komplexnosti,
- rozširovanie rozsahu pôsobnosti nad rozsah pôsobnosti stanovený v smernici,
- nevyužitie výnimiek zo smernice,
- zachovanie národných požiadaviek idúcich nad rozsah požiadaviek smernice,
- zavedenie národných regulačných požiadaviek, ktoré prekračujú cieľ smernice,
- skoršie uplatňovanie, než sa vyžaduje smernicou,
- prísnejšie postihy, než stanovuje EÚ.

42. Uznáva, že sprísňovanie nie je zakázané právnymi predpismi EÚ a v niektorých prípadoch môže byť odôvodnené, ak právne predpisy štátu a jeho nižších úrovní poskytujú vyššiu úroveň ochrany ako smernica EÚ, ktorá sa má transponovať, pričom by mohlo ísť o ochranu životného prostredia (článok 193 Zmluvy o fungovaní EÚ), právne predpisy na ochranu zamestnancov (článok 153 ods. 4 ZFEÚ), právne predpisy o normách kvality a bezpečnosti ľudských orgánov a látok ľudského pôvodu, krvi a krvných derivátov [článok 168 ods. 4 písm. a) ZFEÚ] a o ochranu spotrebiteľov (článok 169 ods. 4 ZFEÚ).

43. Napriek tomu odporúča takéto dodatočné opatrenia špecificky odôvodňovať, aby predpisy členského štátu a predpisy EÚ neboli občanmi vnímané ako jeden celok, pretože sa tým upevňuje názor, že orgány EÚ „nadmerne regulujú“.

44. Zdôrazňuje, že je užitočné, aby tieto opatrenia podliehali aj hodnoteniam vplyvu na národnej úrovni, ktoré by zohľadnilo rozličné rozmery vplyvu uplatňované na európskej úrovni, vrátane územného rozmeru alebo regionálneho vplyvu.

45. Opakuje svoj názor a názor Komisie, že členské štáty musia upustiť o takého sprísňovania právnych predpisov EÚ, ktoré zvyšuje zložitosť a náklady miestnych a regionálnych orgánov, podnikov a občanov spojené s novými právnymi predpismi.

Subsidiarita

46. Vyjadruje spokojnosť, že Európska komisia uznáva úlohu národných parlamentov v súvislosti s inteligentnou reguláciou a osobitne, pokiaľ ide o správne uplatňovanie zásady subsidiarity.

47. Vyzýva Európsku komisiu a Európsky parlament, aby vzali do úvahy stanoviská regionálnych zhromaždení s

legislatívnymi právomocami a chcel by ako na zdroj informácií poukázať na svoju platformu REGPEX v rámci siete na monitorovanie subsidiarity.

48. Domnieva sa, že pri pomoci s implementáciou, ktorú Európska komisia ponúka členským štátom, by sa mali zohľadňovať aj miestne a regionálne osobitosti a v prípadoch, že vykonávacie právomoci patria miestnym alebo regionálnym samosprávami, by tieto orgány mali dostať priamu pomoc.

Úloha Výboru regiónov

49. Navrhuje, aby sa v novom Programe regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) vyhradila zmysluplná úloha miestnym samosprávam, regiónom i samotnému Výboru regiónov.

50. Víta postoj Európskej komisie, že inteligentná regulácia je spoločnou úlohou všetkých inštitúcií EÚ, vrátane Výboru regiónov. Nabáda Európsky parlament a Radu presadzovať s podobným presvedčením program inteligentnej regulácie a program REFIT tak, aby sa zminimalizovali dodatočné prekážky, ktoré môžu vzniknúť z ich legislatívnych pozmeňovacích návrhov.

51. Víta skutočnosť, že v obnovenej dohode o spolupráci s Európskou komisiou sa berú do úvahy činnosti výboru pokrývajúce celé spektrum inteligentnej regulácie. Navrhuje Európskemu parlamentu a Rade, že by s nimi mohol rokovať o podobných dohodách o spolupráci.

52. Opakuje, že inštitúcie sú spoločne zodpovedné za informovanie občanov, podnikateľov a širokej verejnosti o prínosoch, ktoré možno získať vďaka uplatňovaniu nástrojov vlastných inteligentnej regulácii, a zaväzuje sa, že to pripomenie miestnym a regionálnym samosprávam.

V Bruseli 30. mája 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Vývoj situácie na trhu a následné podmienky postupného zrušenia systému kvót na mlieko – Druhá správa o „hladkom ukončení““

(2013/C 218/05)

VÝBOR REGIÓNOV

- žiada, aby sa urýchlene vypracovali doplnkové štúdie s cieľom vyhodnotiť územný vplyv zrušenia kvót,
- žiada, aby sa vykonalo realistické hodnotenie vyhladok, pokiaľ ide o výrobu, domácu spotrebu a vývoz zo strednodobého a dlhodobého hľadiska,
- žiada, aby sa vypracovala porovnávacía štúdia politík v oblasti mliečneho hospodárstva, ktoré realizujú krajiny, ktoré sú významnými producentmi mlieka, a aby sa takisto vypracovalo podrobné hodnotenie skúseností zo Švajčiarska,
- žiada, aby sa vypracovalo hodnotenie vplyvu prebiehajúcich bilaterálnych obchodných rokovaní,
- žiada, aby sa pre potreby Európskej únie preskúmali možnosti prispôsobiť niektoré opatrenia iných štátov prijaté na riadenie prípadných krízových situácií na trhu s mliekom, a to najmä budúci americký zákon o poľnohospodárstve na obdobie 2013 až 2017,
- žiada, aby sa rozšírila možnosť riadenia objemov, tak ako to stanovuje súbor opatrení v oblasti mliečneho hospodárstva na horské mlieko,
- žiada, aby sa prednostne zaistila bezpečnosť a udržateľnosť vnútorných trhov Európskej únie,
- navrhuje, aby sa v rámci stratégie vývozu podporovala najmä inovácia v odvetví výroby mliečnych výrobkov s vysokou pridanou hodnotou,
- navrhuje vytvoriť pevné partnerstvá s krajinami ležiacimi na južnom pobreží Stredozemného mora a na Strednom východe, ktoré nemajú dostatok pôdy a vody na výrobu mlieka za rozumné náklady a ktorých trh s mliekom je dostupnejší ako trhy v Ázii,
- žiada Komisiu, aby opakovane vypracovala koherentný plán rozvoja vidieka a mliečneho hospodárstva pre horské oblasti, pre znevýhodnené oblasti s významnou produkciou mlieka a členské štáty, v ktorých väčšinu produkcie mlieka zabezpečujú veľmi malé poľnohospodárske podniky.

Spravodajca	René SOUCHON, predseda regionálneho zastupiteľstva Auvergne (FR/SES)
Referenčný dokument	Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vývoji situácie na trhu a následné podmienky postupného zrušenia systému kvót na mlieko – druhá správa o „hladkom ukončení“
	COM(2012) 741 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

v súlade so svojím stanoviskom z 12. mája 2011 o súbore opatrení v mliečnom hospodárstve ⁽¹⁾

1. pripomína, že v mnohých členských štátoch a regiónoch predstavuje produkcia mlieka základný pilier regionálneho hospodárstva a poľnohospodárskej pridanej hodnoty. V tejto súvislosti má produkcia mlieka dôležitú ekologickú funkciu, trvalo formuje kultúrnu krajinu a je významným zdrojom pracovných príležitostí vo vidieckych oblastiach;

2. pripomína, že reformy musia zohľadniť regionálne a štruktúrne rozdiely v chove mliekového dobytku a v mliekarstve. V mnohých regiónoch sa mlieko vyrába v prevažnej miere v malých a stredne veľkých rodinných podnikoch, zatiaľ čo v iných regiónoch v štruktúre výroby mlieka dominujú veľké poľnohospodárske podniky. Reformy v mliečnom sektore preto nesmú ohroziť tieto rodinné štruktúry, ktoré najviac prispievajú k udržateľnému rastu;

3. pripomína, že je potrebné zabezpečiť istejší príjem výrobcov mlieka tak, aby mohli žiť dôstojne zo svojej činnosti, aby sa zachovala budúcnosť mliečného hospodárstva a zaistila bezpečnosť zásobovania európskych spotrebiteľov kvalitnými mliečnymi výrobkami;

Konjunktúra v rokoch 2010 – 2012 napomáhajúca „hladké ukončenie“

4. uznáva, že v Európskej únii nedošlo k prudkému zvýšeniu objemu produkcie mlieka, ani k príliš prudkému poklesu hodnoty kvót z dôvodu „bezplatného“ zvýšenia ich objemu o 8 % v období od roku 2008 do roku 2015, ale konštatuje, že toto zvýšenie objemu malo dvakrát za následok výrazné zvýšenie objemu výroby, ktoré vo viacerých krajinách takmer

naplnilo kapacity spracovateľských zariadení, najmä sušiarň mlieka;

5. konštatuje, že situácia na svetových trhoch bola od roku 2010 priaznivá, čo umožnilo prispôsobiť komoditné ceny mliečnych výrobkov v Európskej únii komoditným cenám na svetovom trhu bez toho, aby bolo potrebné pristúpiť k náhradám, najmä pokiaľ ide o maslo a sušené mlieko, táto situácia však vôbec nezaručuje, že tieto výhodné svetové ceny zostanú strednodobo alebo dlhodobo na rovnakej úrovni;

Stále menej relevantné rozhodovanie

6. konštatuje, že argumenty, ktoré predkladá Komisia od roku 2003 v súvislosti so zrušením kvót a liberalizáciou trhu s mliekom, sú čoraz kontroverzejšie;

7. pripomína, že už desať rokov nenastal pokrok v rokovaníach s WTO a konštatuje, že návrhy, ktoré EÚ predložila v Hong Kongu v roku 2005 v súvislosti so zrušením náhrad za mliečne výrobky sú neaktuálne;

8. konštatuje, že bilaterálne rokovania medzi USA, Novým Zélandom a Austráliou sa netýkajú mliečného hospodárstva;

9. konštatuje, že väčšina ostatných krajín, ktoré sú veľkými producentmi mlieka, ako India, Čína, Japonsko a Južná Kórea, zachovala ochranu mliečného hospodárstva, pričom USA ju dokonca posilnili. V USA posilnenie verejnej regulácie trhu s mliekom, o ktorom v súčasnosti rokuje Kongres, predpokladá záruku minimálnej marže pre výrobcov vo vzťahu k nákladom na kŕmenie zvierat, ako aj nástroj na zníženie povinnej dodávky pre všetkých v prípade krízy;

10. konštatuje, že záujem spotrebiteľa, ktorý zdôrazňuje Európska komisia s cieľom odôvodniť liberalizáciu trhu s mliekom, nie je potvrdený. Najmä výrazný pokles komoditných cien v roku 2009 nemal buď žiadny, alebo len malý vplyv na spotrebné ceny;

⁽¹⁾ CdR 13/2011 fin.

11. konštatuje, že posilnenie marží v agropotravinárskych odvetviach a marží obchodných reťazcov sa uskutočnilo na úkor výrobcov, pretože výrobné ceny v pomere k spotrebným cenám výrazne vzrástli;

12. pripomína že štúdie realizované v Kanade preukázali, že „nákupný košík s mliečnymi výrobkami“ nebol v Kanade, kde platí systém kvót, drahší ako v USA, a to napriek veľmi odlišnej cene nespracovaného mlieka, ktorá je v Kanade približne o 50 % vyššia;

13. domnieva sa, že nestabilná cena mlieka veľmi zatažuje celé odvetvie, ale najmä výrobcov, ktorých príjmy sa stávajú nepredvídateľné a odrádzajú ich od toho, aby začali podnikat' v mliečnom hospodárstve;

14. pripomína, že dôvodom na zavedenie kvót na mlieko v roku 1984 boli vysoké náklady na skladovanie a vývoz prebytkov masla a sušeného mlieka a že zníženie objemu prebytkov prostredníctvom kvót malo za následok výrazné zníženie rozpočtových výdavkov až do roku 2003. Domnieva sa, že aj keď systém kvót už v plnej miere nezodpovedá súčasným podmienkam, k jeho zrušeniu je nutné pristúpiť za pomoci prispôbených regulačných nástrojov;

Marginálny svetový trh, ktorého nestabilita už ohrozuje európsky trh

15. konštatuje, že obchod s mliečnymi výrobkami na svetovom trhu predstavuje len 6 % z celosvetovej výroby, najmä v podobe sušeného mlieka a masla, avšak ceny týchto dvoch výrobkov stále viac určujú ceny nespracovaného mlieka v Európskej únii, pričom väčšina mlieka sa viac zhodnocuje na vnútornom trhu;

16. konštatuje, že vývoz Európskej únie na svetový trh predstavuje približne 10 % výroby EÚ v podobe syrov a sušeného mlieka s nižšou pridanou hodnotou a vyjadruje poľutovanie nad tým, že investície, ktoré avizovali mliekarne, sa vynakladajú najmä na sušiarne mlieka;

17. konštatuje, že na svetových trhoch je najväčším konkurentom Európskej únie Nový Zéland, ktorého výrobné náklady sú len polovičné oproti nákladom európskych chovateľov, a že Nový Zéland prostredníctvom spoločnosti Fonterra, ktorá je družstvom s kvázi monopolným postavením, vyváža viac ako 90 % svojej výroby najmä v podobe masla a sušeného mlieka, takže Nový Zéland dodáva tretinu výrobkov na svetový trh a je pevne etablovaný na ázijských trhoch, pričom Fonterra kontroluje aj termínové trhy;

18. konštatuje, že hoci Ázia je pre Európsku úniu potenciálnym odbytiskom, krajiny ako Čína a India majú ambíciu čo najviac rozvíjať vlastnú výrobu, aby neboli závislé od nestálosti trhu a mohli zabezpečiť výživu svojich obyvateľov;

19. takisto konštatuje, že pokiaľ ide o syry, postavenie Európskej únie sa zlepšilo na ruskom, japonskom a kórejskom trhu, avšak v relatívne malom objeme na čínskom trhu;

Príliš jednostranná analýza Komisie

20. konštatuje, že opatrenia, ktoré navrhla Komisia v súvislosti s reformou spoločnej poľnohospodárskej politiky, najmä súbor opatrení v mliečnom hospodárstve a spoločná organizácia trhu s mliekom (vrátane dovozu), neobsahujú postačujúce mechanizmy na verejnú reguláciu výroby a trhov s mliekom. Tieto by sa mali okrem toho doplniť o dodatočné nástroje regionálnej politiky s cieľom zabezpečiť vyvážený rozvoj regiónov;

21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia sa vo svojej druhej správe o vykonanom pokroku obmedzuje na makroekonomickú analýzu situácie na trhu s mliekom na základe príliš komplexného modelu a mnohých hypotéz, z ktorých sú už niektoré neaktuálne;

22. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia nepredložila podrobnú kvantitatívnu a kvalitatívnu analýzu týkajúcu sa strednodobých vyhládok tohto trhu v Európskej únii po veľkých skupinách krajín, pričom by bolo potrebné zohľadniť najmä rozdielne veľkosti a typy poľnohospodárskych podnikov, odlišné podmienky výroby a spôsoby umiestňovania na trh;

23. vyjadruje poľutovanie nad tým, že správa neobsahuje žiadnu porovnávaciu analýzu politík ostatných krajín, ktoré sú významnými producentmi mlieka a konkurentmi a/alebo zákazníkmi Európskej únie;

24. konštatuje, že skupina expertov na vysokej úrovni pre oblasť mlieka odporučila nasledovať švajčiarsky príklad a zrušiť kvóty vzhľadom na to, že ich zrušenie malo v tejto krajine za následok nárast produkcie o 7 %, čo sa prejavilo aj poklesom priemerných cien o 20 % až 30 %, avšak štruktúry a výrobné podmienky vo Švajčiarsku sa výrazne odlišujú od daností v EÚ. Okrem toho tam príprava zrušenia kvót aj ich samotné zrušenie prebiehali podstatne inak, než v EÚ. Zdá sa však, že Komisia vo svojej správe nezohľadnila tieto skúsenosti, ktoré by sa mali podrobnejšie analyzovať;

25. vzhľadom na to, že táto problematika sa týka niekoľko stoviek tisícov výrobcov konštatuje, že sa zdá, že Európska komisia sa viac usiluje o obmedzenie právnych predpisov o hospodárskej súťaži ako o obmedzenie nadnárodných spracovateľských a distribučných spoločností, ktoré kontrolujú viac ako polovicu európskeho trhu s mliekom;

Nezohľadňovanie regionálneho dosahu

26. vyjadruje osobitné poľutovanie nad tým, že správa Komisie nezohľadňuje územný dosah zrušenia kvót na mlieko vo všetkých regiónoch Európskej únie a jeho ekonomický, sociálny a environmentálny rozmer;

27. pripomína, že viac ako dve tretiny chovov mliekového dobytku sa nachádzajú v oblastiach znevýhodnených pre ich pôdne a klimatické podmienky, pričom chovy sa vyznačujú tým, že sú vzdialené od veľkých aglomerácií alebo že majú veľmi malé chovné stáda;

28. pripomína, že mlieko z horských oblastí predstavuje asi 10 % z celkovej produkcie mlieka v 27 členských krajinách EÚ, ale v Rakúsku, Slovinsku a vo Fínsku sú to dve tretiny objemu produkcie mlieka a tri štvrtiny chovateľov, a že tento pomer objemu produkcie mlieka a chovateľov je naďalej veľmi výrazný v desiatke ďalších krajín. Vo väčšine týchto vlhkých horských oblastí, ale aj v najvzdialenejších regiónoch, je stádo určené na produkciu mlieka hlavným využitvateľom pastvín a umožňuje tak, aby krajina zostala otvorená a obývaná, aby v nej boli priaznivé podmienky pre cestovný ruch a ochranu biodiverzity a životného prostredia;

29. takisto pripomína, že kravské mlieko vyprodukované v najodľahlejších oblastiach sa vo významnej miere podieľa na produkcii príslušných členských štátov a, podobne ako v horských oblastiach, má prvovýroba mlieka zásadný význam pre údržbu poľnohospodárskej krajiny a pozitívne vplýva na činnosti spojené s cestovným ruchom a na životné prostredie;

30. pripomína, že vo väčšine nových členských štátov vo východnej Európe je množstvo mlieka dodávané do mliekarní naďalej veľmi nestále. Od roku 2005 toto množstvo klesalo vzhľadom na to, že závisí najmä od veľkých stád (Česká republika, Maďarsko, Slovensko). Množstvo mlieka dodané do mliekarní kleslo aj v Bulharsku a Rumunsku, a to aj napriek rozsiahlej reštrukturalizácii, a stúpla produkcia mlieka z domáckej výroby. Zdá sa, že vyhliadky sú lepšie v Poľsku a v menšej miere v pobaltských krajinách vzhľadom na to, že sa tu objavili rodinné stáda v počte od 10 do 30 kráv, keďže títo chovatelia majú prístup k odbornej príprave a k úverom;

31. domnieva sa, že model rodinného chovu, ktorý zhodnocuje miestne zdroje krmiva pre zvieratá, najmä pastviny, je

najvhodnejší, pokiaľ ide o zosúladienie budúcnosti celého mliečného hospodárstva s očakávaniami spoločnosti a chovateľov;

32. domnieva sa, že podpora z druhého piliera nebude môcť vykompenzovať ničivé účinky spojené s nestálosťou cien mlieka a vstupov, čo odrádza od zakladania výrobných prevádzok, ktoré si vyžadujú rozsiahle dlhodobé investície;

33. žiada zohľadniť problematiku chovu hospodárskych zvierat závislého od krmív v oblastiach s nízkou dostupnosťou sušeného krmiva, ako aj význam zavádzania mechanizmov na ochranu tohto sektoru pred kolísaním cien obilnín a podpory výroby v oblastiach, v ktorých má veľký sociálno-ekonomický význam;

34. žiada, aby sa venovala osobitná pozornosť a aby sa poskytla podpora oblastiam, v ktorých v dôsledku reštrukturalizácie došlo k výraznému poklesu tradičnej produkcie mlieka, ale kde sa toto odvetvie v posledných desaťročiach podarilo zachovať. Miestna produkcia sa v týchto oblastiach musí podporiť všetkými existujúcimi nástrojmi, najmä prostredníctvom krátkych reťazcov uvádzania výrobkov na trh;

Obmedzenia týkajúce sa súboru opatrení v mliečnom hospodárstve

35. je presvedčený, že nie je cieľom štyroch nástrojov súboru opatrení (vytváranie zmluvných vzťahov, organizácie výrobcov, medziodvetvové organizácie a transparentnosť) zaručovať chovateľom objemy, ceny a príjmy;

36. domnieva sa, že súbor opatrení v mliečnom hospodárstve neobsahuje nástroje, ktoré by mohli zmierniť negatívny účinok vyplývajúci zo zrušenia kvót na príslušných územiach a na model rodinného chovu, ktorý zhodnocuje miestne zdroje krmovín a najmä pastviny, a takisto si myslí, že toto zrušenie bude mať za následok koncentráciu výroby v najvýhodnejších poľnohospodárskych oblastiach, pričom je potrebné počítať s nárastom rizík v oblasti životného prostredia;

37. konštatuje, že v severských členských krajinách Európskej únie, ktoré sú významnými producentmi mlieka, majú družstvá väčšinové, ba dokonca monopolné postavenie, a množstvo mlieka dodávané do mliekarní zvyšujú na žiadosť svojich členov;

38. konštatuje, že vytváranie zmluvných vzťahov v podobe, akej ju stanovuje súbor opatrení v mliečnom hospodárstve, a ktoré sa nevzťahuje na družstvá, sa bude týkať v najlepšom prípade 40 % objemu produkcie mlieka v celej EÚ, pričom vývoj na celom trhu sa vôbec nebude dať predpovedať;

39. domnieva sa, že organizácie výrobcov sú potrebné, ale nemajú vo všetkých prípadoch dost silné postavenie v rokovaní s mliekárňami, ak sú obmedzené len na samotné vertikálne organizácie predstavujúce istú formu integrácie podľa odvetvia, a takisto si myslí, že ak neexistuje vyrovnávací sila v podobe organizácie výrobcov podľa oblasti výroby s dostatočne silným postavením na rokovanie s viacerými mliekárňami, chovatelia nebudú schopní presadiť pri obchodných rokovaníach vlastné záujmy;

40. domnieva sa, že nástroje súboru opatrení v mliečnom hospodárstve neumožnia splniť ciele, pokiaľ ide o zabezpečenie príjmu výrobcov a navrhuje, aby sa do rokovaní o cene nespracovaného mlieka zahrnuli aj výrobné náklady na základe výsledkov Spoločenstva na zhromažďovanie účtovných údajov poľnohospodárskych podnikov (FADN) podľa krajiny alebo dokonca podľa regiónu;

41. žiada, aby sa uskutočnil návrat k verejnej politike správy núdzových zásob, aby sa zvýšila intervenčná cena a aby sa zachovali vývozné náhrady výnimočnej povahy ako protívaha k politike mliečného hospodárstva, ktorá bude lepšie prispôbená vývoju dopytu po kvalitných výrobkoch na domácich a zahraničných trhoch;

42. konštatuje, že riadenie ponuky pre chránené označenie pôvodu (CHOP) a chránené zemepisné označenie (CHZO) je pozitívnym bodom v súbore opatrení v oblasti mliečného hospodárstva, dotýka sa však relatívne malého počtu krajín a len menšej časti európskej produkcie (dokonca aj vo Francúzsku sa CHOP a CHZO týkajú len 10 % celkovej produkcie mlieka v krajine, ale až 30 % produkcie mlieka z horských oblastí);

Nedostatočný návrh nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov

43. domnieva sa, že súčasné návrhy Európskeho parlamentu na dobrovoľné obmedzenie výroby v čase krízy, na základe ktorých by sa umožnilo, aby Komisia poskytla pomoc výrobcovi mlieka, ktorí dobrovoľne znížia svoju výrobu najmenej o 5 % v trvaní najmenej 3 mesiacov s možnosťou predĺženia na rovnaké obdobie, pričom by sa znížila výška pomoci pre výrobcov, ktorí by počas tohto obdobia zvýšili svoju výrobu, nepostačujú na to, aby zabránili poklesu cien v prípade nadmernej výroby;

44. domnieva sa, že účinný systém riadenia krízy musí preukázať schopnosť dobrej reakcie, ktorá je potrebná na to, aby sa centralizovali údaje členských štátov a za celú EÚ z viacerých rokov o dodávkach mlieka podľa podnikov a vymedzil sa stav krízy prostredníctvom referenčných cien a/alebo marží, čo si vyžaduje priame riadenie Európskou komisiou alebo európskou regulačnou agentúrou;

Odporúčania

45. žiada, aby sa urýchlene vypracovali doplnkové štúdie s cieľom vyhodnotiť územný vplyv zrušenia kvót podľa skupín krajín, regiónov, najmä najvzdialenejších regiónov, a pôdno-klimatických zón: horské oblasti, znevýhodnené oblasti, prechodné oblasti so zmiešanými kultúrami (chov dobytka, nížinné oblasti), tak aby bolo možné predchádzať rizikám spojeným s delokalizáciou alebo zastavením výrobných činností v mnohých regiónoch a podľa možnosti tieto riziká obmedziť;

46. žiada, aby sa vykonalo realistické hodnotenie vyhliadok, pokiaľ ide o výrobu, domácu spotrebu a vývoz zo strednodobého a dlhodobého hľadiska (2020 – 2030) podľa druhu výrobku, pričom je potrebné zohľadniť narastajúcu nestálosť cien na svetovom trhu. V dôsledku toho, že v Európe a USA neexistuje riadenie ponuky a politiky verejných zásob, táto nestálosť sa môže ešte zvýšiť, čo je nezlučiteľné s rozvojom európskeho mliečného hospodárstva;

47. žiada, aby sa vypracovala porovnávací štúdia politik v oblasti mliečného hospodárstva, ktoré realizujú krajiny, ktoré sú významnými producentmi mlieka, a aby sa takisto vypracovalo podrobné hodnotenie skúseností zo Švajčiarska z ekonomického, sociálneho, ako aj environmentálneho hľadiska;

48. žiada, aby sa vypracovalo hodnotenie vplyvu prebiehajúcich bilaterálnych obchodných rokovaní, pričom osobitný dôraz sa bude klásť na regióny s významnou produkciou mlieka;

49. tak ako sa uvádza v jeho stanovisku s názvom „Legislatívne návrhy k reforme spoločnej poľnohospodárskej politiky a rozvoju vidieka po roku 2013“ zo 4. mája 2012, sa domnieva, že vyváženie podpory má zásadný význam a návrh Komisie považuje za nedostatočný na zlepšenie konkurencieschopnosti malých a stredných poľnohospodárskych podnikov zhodnocujúcich miestne zdroje krmiva, oblastí s prírodnými obmedzeniami, najvzdialenejších regiónov a ostrovných regiónov, ako i niektorých oslabených odvetví;

50. žiada, aby sa pre potreby Európskej únie preskúmali možnosti prispôsobiť niektoré opatrenia iných štátov prijaté na riadenie prípadných krízových situácií na trhu s mliekom, a to najmä budúci americký zákon o poľnohospodárstve na obdobie 2013 až 2017, ktorý v súvislosti s povinným obmedzením dodávok poskytuje najmä pre zapojených výrobcov záruku marže, ktorá by prevyšovala náklady na výživu zvierat, a žiada, aby sa preskúmal vplyv týchto opatrení prijatých na riadenie krízy v iných štátoch na svetový trh s mliekom;

51. žiada, aby sa rozšírila možnosť riadenia objemov, tak ako to stanovuje súbor opatrení v oblasti mliečného hospodárstva, a ktoré sa v súčasnosti uplatňuje len na syry s CHOP a CHZO a na horské mlieko v rámci dobrovoľného označenia kvality na výrobkoch pochádzajúcich z horských oblastí;

52. domnieva sa, že označenie výrobku z horskej oblasti môže byť zaujímavým nástrojom pre mliečne hospodárstvo na zdôraznenie pôvodu výrobku z danej oblasti, ak sa následne prijímú vhodné spôsoby uplatňovania;

53. navrhuje, aby sa pred prípadným zavedením opatrení, ktorými sa majú nahradiť kvóty na mlieko, preskúmala možnosť zaviesť moratórium na ukončenie platnosti kvót a aby sa prípadne predĺžila platnosť tohto mechanizmu aspoň do konca hospodárskeho roka 2019/2020 v záujme toho, aby sa mohli dôkladnejšie preskúmať dôsledky, ktoré by vyplývali z tohto zrušenia. Zároveň vyzýva Komisiu, aby prispôbila „záchrannú sieť“ pre trh s mliekom, začala pravidelne monitorovať svetový trh a hodnotiť verejné politiky v krajinách, ktoré sú významnými producentmi;

54. žiada Komisiu, aby opakovane vypracovala koherentný plán rozvoja vidieka a mliečného hospodárstva pre horské oblasti, znevýhodnené oblasti s významnou produkciou mlieka, pre najvzdialenejšie regióny a členské štáty, v ktorých väčšinu produkcie mlieka zabezpečujú veľmi malé poľnohospodárske podniky;

55. žiada, aby sa prednostne zaistila bezpečnosť a udržateľnosť vnútorných trhov Európskej únie najmä prostredníctvom distribúcie mlieka do škôl, domovov dôchodcov a pre potravinovú pomoc, ako aj prostredníctvom prepracovania a zjednodušenia podporných opatrení a prostredníctvom propagačných kampaní zameraných na mliečne výrobky;

56. navrhuje, aby sa v rámci stratégie vývozu podporovala najmä inovácia v odvetví výroby mliečnych výrobkov s vysokou pridanou hodnotou a uľahčil sa tak rozvoj ponuky, ktorá bude lepšie prispôbená novým zákazníkom z krajín Magrebu, Stredného východu a Ázie a aby sa táto stratégia podporila vhodnými opatreniami;

57. navrhuje vytvoriť pevné partnerstvá s krajinami ležiacimi na južnom pobreží Stredozemného mora a na Strednom východe, ktoré nemajú dostatok pôdy a vody na výrobu mlieka za rozumné náklady a ktorých trh s mliekom je dostupnejší ako trhy v Ázii.

V Bruseli 30. mája 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

101. PLENÁRNE ZASADNUTIE 30. MÁJA 2013

Stanovisko Výboru regiónov „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zlepšení rodovej vyváženosti medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze a súvisiacich opatreniach“

(2013/C 218/06)

VÝBOR REGIÓNOV

- je si vedomý, že je potrebné rešpektovať základné práva podnikov pôsobiť bez zasahovania zvonku, je však ale tiež potrebné rešpektovať rovnoprávnosť obidvoch pohlaví ako základnú hodnotu EÚ. Smernica, ktorá zavádza minimálne normy, zaručí rovnaké podmienky pre obidve pohlavia vo všetkých členských štátoch a tým zároveň zlepší hospodárske podmienky na vnútornom trhu;
- domnieva sa, že by bolo rozumné prijať sankcie, ktoré by boli podobné vo všetkých členských štátoch, ak chceme dosiahnuť rovnaké podmienky v oblasti hospodárskej súťaže a koherentný právny rámec v celej EÚ. Okrem toho by odrádzajúce opatrenia v niektorých členských štátoch mohli byť slabšie než v iných, čo by viedlo k nižšej miere súladu s vnútroštátnou legislatívou, ktorá túto smernicu zavádza;
- podporuje rozhodnutie Komisie sledovať cieľ zlepšenia rodovej rovnoprávnosti prostredníctvom legislatívneho návrhu, ktorý obsahuje záväzné ciele, namiesto toho, aby podporovala prístup samoregulácie a/alebo dobrovoľný prístup;
- zdôrazňuje, že výber najkvalifikovanejších kandidátov na pozície výkonných aj nevykonných riadiacich pracovníkov v riadiacich orgánoch musí vychádzať z porovnávacej analýzy kvalifikácie každého kandidáta na základe vopred stanovených, jasných, neutrálne formulovaných a jednoznačných kritérií. Je dôležité, aby menovanie do najvyšších pozícií bolo prehľadné a transparentné;
- poukazuje na to, že rôznorodosť medzi pracovníkmi, pokiaľ ide o vedomosti, zručnosti, skúsenosti, životnú situáciu a pohlavie, má v mnohých zamestnaniach zásadný význam pre dosiahnutie zamýšľaných výsledkov. Výbor sa preto domnieva, že kandidát nedostatočne zastúpeného pohlavia by mal byť uprednostnený v prípade, že je rovnako kvalifikovaný ako kandidát druhého pohlavia, pokiaľ ide o vhodnosť, spôsobilosť a profesionálnu výkonnosť, ak objektívne hodnotenie, pri ktorom sa zohľadnili všetky kritériá týkajúce sa jednotlivých kandidátov, nerozhodlo v prospech kandidáta druhého pohlavia;

Spravodajkyňa	pani Andreja POTOČNIK (SI/ALDE), zástupkyňa starostu obce Trzič
Referenčný dokument	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zlepšení rodovej vyváženeosti medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze a súvisiacich opatreniach
	COM(2012) 614 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

Všeobecné pripomienky

1. Rovnosť medzi ženami a mužmi je jednou zo základných hodnôt Únie a jedným z jej hlavných cieľov, zakotvených v článku 3 ods. 3 ZEÚ a článku 23 Charty základných práv. V súlade s článkom 8 ZFEÚ sa Únia vo všetkých činnostiach zameriava na odstránenie nerovností a podporu rovnosti medzi ženami a mužmi. Článok 157 ods. 3 ZFEÚ predstavuje právny základ pre prijímanie opatrení Únie, ktoré majú zabezpečiť uplatňovanie zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v otázkach zamestnania a povolania.

2. Európska komisia si v návrhu smernice o zlepšení rodovej vyváženeosti medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze stanovila cieľ, ktorým je dosiahnuť do roku 2020 vyvážené zastúpenie mužov a žien v rámci uvedenej skupiny, aby pritom podiel žiadneho pohlavia nepresahoval 60 % ani nebol nižší ako 40 % celkového počtu týchto pracovníkov.

3. Komisia upozorňuje, že pokrok pri zvyšovaní zastúpenia žien v riadiacich orgánoch spoločností však postupuje pomaly – v minulých rokoch sa dosiahlo priemerné ročné zvýšenie zastúpenia žien na týchto postoch iba o 0,6 percentuálneho bodu ⁽¹⁾. Pri súčasnom tempe by priblíženie sa rodovej vyváženeosti v celej EÚ trvalo niekoľko desaťročí. Rýchly a badateľný pokrok sa zaznamenal v tých členských štátoch a iných krajinách, v ktorých prevládajúce spoločenské hodnoty a postoje napomáhajú tomuto vývoju a ktoré zároveň zaviedli záväzné minimálne požiadavky pre zastúpenie oboch pohlaví.

4. Nevyužívanie vedomostí vysokokvalifikovaných žien predstavuje stratu mnohých príležitostí, pretože hospodárska

obnova si vyžaduje aj aktívne zapojenie žien. Musia sa nájsť nové, účinnejšie spôsoby na dosiahnutie rovnováhy medzi rodinným a pracovným životom. Rozhodujúci význam pre profesionálnu dráhu žien s vysokoškolským vzdelaním majú opatrenia navrhnuté tak, aby podporovali ich profesionálny rozvoj a postgraduálne štúdium.

VÝBOR REGIÓNOV

5. víta odhodlanie Komisie zlepšiť rodovú vyváženeost medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze a súhlasí s tým, že je nutné prijať potrebné opatrenia v tejto oblasti;

6. podporuje rozhodnutie Komisie sledovať cieľ zlepšenia rodovej rovnoprávnosti prostredníctvom legislatívneho návrhu, ktorý obsahuje záväzné ciele, namiesto toho, aby podporovala prístup samoregulácie a/alebo dobrovoľný prístup;

7. uvedomuje si, akou závažnou chybou by bolo, keby sa na vedúce pozície v hospodárstve nevymenúvali ženy a teda sa nevyužíval ich potenciál v oblasti ľudských zdrojov. Mali by sa vyvinúť rúzne snahy o odstránenie prekážok, ktoré bránia profesionálnemu rozvoju žien.

Podrobné odôvodnenie

8. Komisia konštatuje, že súčasný nedostatok transparentnosti výberových konaní a kvalifikačných kritérií na požadované pozície vo riadiacich orgánoch vo väčšine členských štátov predstavuje významnú prekážku na ceste k lepšej rodovej vyváženeosti v zložení riadiacich orgánov a negatívne vplýva tak na profesionálny vývoj kandidátov a kandidátok na tieto pozície a na ich mobilitu, ako aj na investičné rozhodnutia;

⁽¹⁾ Pozri správu o pokroku: „Ženy v hospodárskom rozhodovacom procese v EÚ“, marec 2012 (http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/women-on-boards_en.pdf).

9. smernica podporuje rodovú rovnosť v hospodárskom rozhodovaní a plné využitie existujúceho potenciálu vhodných kandidátov v záujme dosiahnutia vyváženejšieho rodového zastúpenia vo riadiacich orgánoch spoločností, čím by sa prispelo k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020;

10. členské štáty musia stanoviť účinné, primerané a odrádzajúce postihy pre prípady porušenia ustanovení tejto smernice, ktoré by mohli okrem iného zahŕňať administratívne sankcie alebo ustanovenie, že príslušný súdny orgán vyhlási vymenovanie alebo výber nevykonných riadiacich pracovníkov za neplatné alebo ich zruší;

11. členské štáty podajú Komisii správu o vykonávaní tejto smernice. Tieto správy zahŕňajú okrem iného komplexné informácie o opatreniach, ktoré sa prijali na dosiahnutie cieľov;

12. smernica sa nevzťahuje na malé a stredné podniky;

VÝBOR REGIÓNOV

13. zdôrazňuje, že výber najkvalifikovanejších kandidátov na pozície nevykonných riadiacich pracovníkov v riadiacich orgánoch musí prebiehať transparentne a vychádzať z transparentných kvalifikačných kritérií, aby o príslušné miesta prejavili záujem všetky talentované osoby porovnávacej analýzy kvalifikácie každého kandidáta na základe vopred stanovených, jasných, neutrálne formulovaných a jednoznačných kritériách. Je dôležité, aby menovanie do najvyšších pozícií bolo prehľadné a transparentné;

14. poukazuje na to, že rôznorodosť medzi pracovníkmi, pokiaľ ide o vedomosti, zručnosti, skúsenosti, životnú situáciu a pohlavie, má v mnohých zamestnaniach zásadný význam pre dosiahnutie zamýšľaných výsledkov. Výbor sa preto domnieva, že kandidát nedostatočne zastúpeného pohlavia by mal byť uprednostnený v prípade, že je rovnako kvalifikovaný ako kandidát druhého pohlavia, pokiaľ ide o vhodnosť, spôsobilosť a profesionálnu výkonnosť, ak objektívne hodnotenie, pri ktorom sa zohľadnili všetky kritériá týkajúce sa jednotlivých kandidátov, nerozhodlo v prospech kandidáta druhého pohlavia;

15. je si vedomý, že je potrebné rešpektovať základné práva podnikov pôsobiť bez zasahovania zvonku, je však ale tiež potrebné rešpektovať rovnoprávnosť obidvoch pohlaví ako základnú hodnotu EÚ. Smernica, ktorá zavádza minimálne normy, zaručí rovnaké podmienky pre obidve pohlavia vo všet-

kých členských štátoch a tým zároveň zlepši hospodárske podmienky na vnútornom trhu;

16. je presvedčený, že návrh neporušuje zásadu subsidiarity, pretože vychádza z jasného právneho základu zmlúv EÚ a je skutočným európskym prínosom, keďže sa zameriava na cieľ politiky Európskej únie v oblasti rodovej vyváženosti a zabezpečuje právnu istotu pre spoločnosti, ktoré fungujú vo viac ako jednom členskom štáte a ktorých cezhraničnú činnosť by mohli nepriaznivo ovplyvniť súčasné rozdiely v predpisoch týkajúcich sa rodovej vyváženosti v radoch spoločností;

17. zdôrazňuje, že je potrebné podporiť opatrenia na európskej úrovni a zabezpečiť jednotný celoeurópsky regulačný rámec v tejto oblasti. Súčasná situácia, keď má každý členský štát vlastné normy a legislatívu, vedie k neistote pokiaľ ide o fungovanie vnútorného trhu, pretože veľa kótovaných spoločností pôsobí vo viacerých členských štátoch;

18. domnieva sa, že by bolo rozumné prijať sankcie, ktoré by boli podobné vo všetkých členských štátoch, ak chceme dosiahnuť rovnaké podmienky v oblasti hospodárskej súťaže a koherentný právny rámec v celej EÚ. Okrem toho by odrádzajúce opatrenia v niektorých členských štátoch mohli byť slabšie než v iných, čo by viedlo k nižšej miere súladu s vnútroštátnou legislatívou, ktorá túto smernicu zavádza;

19. poukazuje na to, že by bolo rozumné klást' väčší dôraz na rodovú vyváženosť medzi všetkými riadiacimi pracovníkmi, nielen nevykonnými riadiacimi pracovníkmi;

20. upozorňuje, že ženám pri preberaní vedúcich postov ešte stále bránia niektoré faktory, medzi ktorými treba osobitne poukázať na nedostatok opatrení na ľahšie zosúladenie rodinného a pracovného života;

Význam pre miestnu a regionálnu úroveň

VÝBOR REGIÓNOV

21. sa domnieva, že miestne a regionálne orgány sa musia usilovať o dosiahnutie väčšej rovnoprávnosti. Rovnaké zastúpenie pohlaví nie je totiž len nutnou podmienkou skutočnej demokracie a právnej spoločnosti, ale aj základnou podmienkou pre dosiahnutie cieľov stratégie EÚ na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu;

22. pokladá za primeranú lehotu na dosiahnutie 40 % zastúpenia nedostatočne zastúpeného pohlavia rok 2018 v prípadoch, kde sú zástupcovia miestnych alebo regionálnych samospráv členmi riadiacich orgánov (verejných) podnikov;

23. poukazuje na to, že je dôležité, aby verejné podniky išli súkromným podnikom príkladom, pokiaľ ide o 40 % zastúpenie nedostatočne zastúpeného pohlavia.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Preambula

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 157 ods. 3,	so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok <u>8 a článok</u> 157 ods. 3 a <u>ods. 4</u> ,

Zdôvodnenie

Zosúladenie s bodom 1 návrhu stanoviska. Článok 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie musí byť uvedený medzi právnym základom tejto smernice, keďže definuje rodovú vyváženosť ako horizontálny cieľ Európskej únie.

Pozmeňovací návrh 2

Preambula

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
	<u>so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 2 a článok 3 ods. 3,</u>

Zdôvodnenie

Zosúladenie s bodom 1 návrhu stanoviska.

Pozmeňovací návrh 3

Preambula

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
	<u>so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 23,</u>

Zdôvodnenie

Zosúladenie s bodom 1 návrhu stanoviska.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 17

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
<p>Spoločnosti kótované na burzách sú mimoriadne hospodársky významné, viditeľné a ovplyvňujú trh ako celok. Opatrenia stanovené v tejto smernici by sa preto mali uplatňovať na kótované spoločnosti, ktoré sú definované ako spoločnosti zaregistrované v členskom štáte, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi⁽¹⁾ v jednom alebo viacerých členských štátoch. Tieto spoločnosti určujú normy pre celé hospodárstvo a dá sa očakávať, že ich postupy budú napodobňovať aj iné typy spoločností. Verejný charakter kótovaných spoločností umožňuje, aby boli vo verejnom záujme viac regulované.</p> <p>⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 145, 30.4.2004, s. 1.</p>	<p>Spoločnosti kótované na burzách sú mimoriadne hospodársky významné, viditeľné a ovplyvňujú trh ako celok. Opatrenia stanovené v tejto smernici by sa preto mali uplatňovať na kótované spoločnosti, ktoré sú definované ako spoločnosti <u>so sídlom zaregistrované</u> v členskom štáte, ktorých akciové papiere cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi⁽¹⁾ v jednom alebo viacerých členských štátoch. Tieto spoločnosti určujú normy pre celé hospodárstvo a dá sa očakávať, že ich postupy budú napodobňovať aj iné typy spoločností. Verejný charakter kótovaných spoločností umožňuje, aby boli vo verejnom záujme viac regulované.</p> <p>⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 145, 30.4.2004, s. 1.</p>

Zdôvodnenie

Miesto sídla spoločnosti (skôr ako jej registrácia) a hľadisko akcií (skôr ako cenných papierov) predstavujú bezpečnejšie kritériá na identifikovanie spoločností, ktoré spadajú do pôsobnosti tejto smernice.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 21

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
<p>V niekoľkých členských štátoch môže alebo musí byť istý počet nevykonných riadiacich pracovníkov vymenovaný alebo zvolený pracovníkmi spoločnosti a/alebo jej organizáciami pracovníkov v súlade s vnútroštátnymi predpismi alebo bežnou praxou. Kvantitatívne ciele stanovené v tejto smernici by sa mali uplatňovať na všetkých nevykonných riadiacich pracovníkov vrátane zástupcov zamestnancov. Praktické postupy, ktorými sa zabezpečí splnenie týchto cieľov a ktorými sa zohľadní skutočnosť, že niektorí nevykonní riadiaci pracovníci sú zástupcami zamestnancov, by však mali definovať príslušné členské štáty.</p>	<p>V niekoľkých členských štátoch môže alebo musí byť istý počet nevykonných riadiacich pracovníkov vymenovaný alebo zvolený pracovníkmi spoločnosti a/alebo jej organizáciami pracovníkov v súlade s vnútroštátnymi predpismi alebo bežnou praxou. Kvantitatívne ciele stanovené v tejto smernici by sa mali uplatňovať na všetkých nevykonných riadiacich pracovníkov vrátane zástupcov zamestnancov. Praktické postupy, ktorými sa zabezpečí splnenie týchto cieľov a ktorými sa zohľadní skutočnosť, že niektorí nevykonní riadiaci pracovníci sú zástupcami zamestnancov, by však mali definovať príslušné členské štáty <u>so zreteľom na osobitné postupy uplatňované pri voľbe/vymenovaní týchto zástupcov.</u></p>

Zdôvodnenie

Rodová vyváženosť musí ísť ruka v ruke s demokratickými postupmi používanými odborními v členských štátoch pri voľbe/vymenovaní.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 31

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Keďže rodové zloženie pracovníkov má priamy vplyv na dostupnosť kandidátov nedostatočne zastúpeného pohlavia, môžu členské štáty stanoviť, že dotknutá spoločnosť nemá mať povinnosť splniť cieľ stanovený v tejto smernici v prípade, keď príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia tvoria menej ako 10 % pracovníkov.	Keďže rodové zloženie pracovníkov má priamy vplyv na dostupnosť kandidátov nedostatočne zastúpeného pohlavia, môžu členské štáty stanoviť, že dotknutá spoločnosť nemá mať povinnosť splniť cieľ stanovený v tejto smernici v prípade, keď príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia tvoria menej ako 10 % pracovníkov.

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh súvisí s legislatívnym pozmeňovacím návrhom 11 stanoviska VR odkazujúcim na článok 4 ods. 6, ktorý navrhla spravodajkyňa.

Pozmeňovací návrh 7

Odôvodnenie 32

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Vzhľadom na to, že kótované spoločnosti by sa mali zamerať na zvýšenie podielu príslušníkov nedostatočne zastúpeného pohlavia vo všetkých rozhodovacích pozíciách, môžu členské štáty stanoviť, že cieľ stanovený v tejto smernici by sa mal považovať za splnený, keď kótované spoločnosti môžu preukázať, že príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia sú zastúpení aspoň v jednej tretine všetkých riadiacich pozícií, a to bez ohľadu na to, či sú výkonnými alebo nevýkonnými členmi.	Vzhľadom na to, že kótované spoločnosti by sa mali zamerať na zvýšenie podielu príslušníkov nedostatočne zastúpeného pohlavia vo všetkých rozhodovacích pozíciách, môžu členské štáty stanoviť, že cieľ stanovený v tejto smernici by sa mal považovať za splnený, keď kótované spoločnosti môžu preukázať, že príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia sú zastúpení aspoň v jednej tretine všetkých riadiacich pozícií, a to bez ohľadu na to, či sú výkonnými alebo nevýkonnými členmi.

Zdôvodnenie

Zbytočne oslabuje text.

Pozmeňovací návrh 8

Odôvodnenie 34

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty by mali od kótovaných spoločností požadovať, aby každoročne predkladali príslušným vnútroštátnym orgánom informácie o rodovom zložení svojich vrcholových orgánov, ako aj informácie o tom, ako sa im darí plniť ciele stanovené v tejto smernici, a umožnili tak týmto orgánom posúdiť pokrok, ktorý každá kótovaná spoločnosť v oblasti rodovej vyváženosti medzi riadiacimi pracovníkmi dosiahla. Takéto informácie by sa mali zverejňovať a v prípade, že dotknutá spoločnosť daný cieľ ešte nespĺnila, mala by uviesť opatrenia, ktoré na splnenie daného cieľa dosiaľ prijala a zamýšľa v budúcnosti prijať.	Členské štáty by mali od kótovaných spoločností požadovať, aby každoročne predkladali príslušným vnútroštátnym orgánom informácie o rodovom zložení svojich vrcholových orgánov, ako aj informácie o tom, ako sa im darí plniť ciele stanovené v tejto smernici, a umožnili tak týmto orgánom posúdiť pokrok, ktorý každá kótovaná spoločnosť v oblasti rodovej vyváženosti medzi riadiacimi pracovníkmi dosiahla. Takéto informácie by sa mali zverejňovať a v prípade, že dotknutá spoločnosť daný cieľ ešte nespĺnila, mala by uviesť opatrenia, ktoré na splnenie daného cieľa dosiaľ prijala a zamýšľa v budúcnosti prijať, <u>a stanoví aj príslušné termíny, ktoré v žiadnom prípade nesmú presahovať obdobie účinnosti tejto smernice.</u>

Zdôvodnenie

Zmena terminológie: cieľom smernice je dosiahnuť rodovú vyváženosť, nezávisle od toho, že by súčasná nevyváženosť medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi podliehala rodovým otázkam. Pod pojmom „rod“ rozumieme sociálne a kultúrne charakteristiky, ktorými sa ženy líšia od mužov a ktoré sú naučené, menia sa v priebehu času a značne sa odlišujú v rámci jednej kultúry aj medzi rôznymi kultúrami. Pod pojmom „pohlavie“ rozumieme biologické charakteristiky, ktorými sa rozlišujú ženy a muži. Doplnenie textu: Je nevyhnutné špecifikovať termíny na zavedenie opatrení, aby sa predišlo situácii, že o plnení cieľov budú môcť podniky rozhodnúť podľa vlastného uváženia.

Pozmeňovací návrh 9

Odôvodnenie 40

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
	<u>V súlade s návrhom minimálnej harmonizácie požiadaviek riadenia podnikov týkajúcich sa rozhodnutí o vymenovaní, ktoré vychádzajú z objektívnych kvalifikačných kritérií s cieľom dosiahnuť rodovú vyváženosť medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi, môžu členské štáty dobrovoľne ísť nad rámec minimálnych noriem.</u>

Zdôvodnenie

Členské štáty, ktoré už dosiahli alebo sa usilujú dosiahnuť lepšie výsledky z hľadiska rodovej vyváženosti medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi, tak môžu urobiť.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 2 ods. 1

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
„kótovaná spoločnosť“ je spoločnosť zaregistrovaná v niektorom z členských štátov, ktorej cenné papiere sú v jednom alebo viacerých členských štátoch prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice 2004/39/ES;	„kótovaná spoločnosť“ je spoločnosť <u>zaregistrovaná so sídlom</u> v niektorom z členských štátov, ktorej cenné papiere <u>reakcie</u> sú v jednom alebo viacerých členských štátoch prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice 2004/39/ES;

Zdôvodnenie

Miesto sídla spoločnosti (skôr ako jej registrácia) a hľadisko akcií (skôr ako cenných papierov) predstavujú bezpečnejšie kritériá na identifikovanie spoločností, ktoré spadajú do pôsobnosti tejto smernice.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 2 ods. 8

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
„malý a stredný podnik“ alebo „MSP“ je spoločnosť, ktorá zamestnáva menej než 250 osôb a ktorej ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR, alebo, pokiaľ ide o malé a stredné podniky zaregistrované v členskom štáte, ktorého menou nie je euro, ekvivalentné sumy v mene tohto členského štátu;	„malý a stredný podnik“ alebo „MSP“ je spoločnosť, ktorá zamestnáva menej než 250 osôb a ktorej ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR, alebo, pokiaľ ide o malé a stredné podniky <u>zaregistrované so sídlom</u> v členskom štáte, ktorého menou nie je euro, ekvivalentné sumy v mene tohto členského štátu;

Zdôvodnenie

Miesto sídla spoločnosti (skôr ako jej registrácia) a hľadisko akcií (skôr ako cenných papierov) predstavujú bezpečnejšie kritériá na identifikovanie spoločností, ktoré spadajú do pôsobnosti tejto smernice.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 4 ods. 6

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty môžu stanoviť, že cieľ stanovený v odseku 1 sa nevzťahuje na kótované spoločnosti, v ktorých príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia predstavujú menej než 10 % pracovníkov.	Členské štáty môžu stanoviť, že cieľ stanovený v odseku 1 sa nevzťahuje na kótované spoločnosti, v ktorých príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia predstavujú menej než 10 % pracovníkov.

Zdôvodnenie

Vzhľadom na to, že nevykonní členovia riadiacich orgánov majú hlavne dozorné funkcie, prijatie kvalifikovaných kandidátov, ktorí nepôsobia v danej spoločnosti alebo v konkrétnom odvetví, je tak jednoduchšie. Tento aspekt je dôležitý v tých oblastiach hospodárstva, v ktorých sú príslušníci určitého pohlavia medzi pracovníkmi zastúpení obzvlášť nedostatočne. Z toho dôvodu nevidíme potrebu, aby cieľ v odseku 1 nebol uskutočnený aj v prípade kótovaných spoločností, v ktorých príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia predstavujú menej než 10 % pracovníkov.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 4 ods. 7

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty môžu stanoviť, že cieľ stanovený v odseku 1 je splnený, ak kótované spoločnosti môžu dokázať, že príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia predstavujú aspoň jednu tretinu na pozíciách riadiacich pracovníkov bez ohľadu na to, či sú výkonnými alebo nevykonnými riadiacimi pracovníkmi vrcholových orgánov.	Členské štáty môžu stanoviť, že cieľ stanovený v odseku 1 je splnený, ak kótované spoločnosti môžu dokázať, že príslušníci nedostatočne zastúpeného pohlavia predstavujú aspoň jednu tretinu na pozíciách riadiacich pracovníkov bez ohľadu na to, či sú výkonnými alebo nevykonnými riadiacimi pracovníkmi vrcholových orgánov

Zdôvodnenie

Zbytočne oslabuje text. V súlade s vypustením odôvodnenia 32.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 5 ods. 3

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Ak kótovaná spoločnosť neplní ciele stanovené v článku 4 ods. 1 alebo vlastné individuálne záväzky prijaté na základe odseku 1 tohto článku, musia informácie uvedené v odseku 2 tohto článku zahŕňať aj dôvody, kvôli ktorým spoločnosť ciele alebo záväzky neplní, ako aj opis opatrení, ktoré spoločnosť doteraz prijala alebo zamýšľa prijať, aby dané ciele alebo záväzky splnila.	Ak kótovaná spoločnosť neplní ciele stanovené v článku 4 ods. 1 alebo vlastné individuálne záväzky prijaté na základe odseku 1 tohto článku, musia informácie uvedené v odseku 2 tohto článku zahŕňať aj dôvody, kvôli ktorým spoločnosť ciele alebo záväzky neplní, ako aj opis opatrení, ktoré spoločnosť doteraz prijala alebo zamýšľa prijať, aby dané ciele alebo záväzky splnila, a stanovíť aj príslušné termíny, ktoré v žiadnom prípade nesmú presahovať obdobie účinnosti tejto smernice.

Zdôvodnenie

Je nevyhnutné špecifikovať termíny na zavedenie opatrení, aby sa predišlo situácii, že o plnení cieľov budú môcť podniky rozhodnúť podľa vlastného uváženia.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 7

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty môžu zaviesť alebo zachovať ustanovenia, ktoré ešte viac než ustanovenia tejto smernice podporujú zabezpečenie vyvázenejšieho zastúpenia mužov a žien v spoločnostiach zaregistrovaných na ich území za predpokladu, že tieto opatrenia nespôsobia neoprávnenú diskrimináciu, ani nezabránia riadnemu fungovaniu vnútorného trhu.	Členské štáty môžu zaviesť alebo zachovať ustanovenia, ktoré ešte viac než ustanovenia tejto smernice podporujú zabezpečenie vyvázenejšieho zastúpenia mužov a žien v spoločnostiach zaregistrovaných <u>zaregistrovaných so sídlom</u> na ich území za predpokladu, že tieto opatrenia nespôsobia neoprávnenú diskrimináciu, ani nezabránia riadnemu fungovaniu vnútorného trhu.

Zdôvodnenie

Miesto sídla spoločnosti (skôr ako jej registrácia) a hľadisko akcií (skôr ako cenných papierov) predstavujú bezpečnejšie kritériá na identifikovanie spoločností, ktoré spadajú do pôsobnosti tejto smernice.

V Bruseli 30. mája 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Revízia smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“

(2013/C 218/07)

VÝBOR REGIÓNOV

- žiada, aby bol koordinovaný alebo spoločný postup v súlade s návrhom v článku 2 ods. 3 dobrovoľný, a nie povinný, a aby sa jednoznačne vymedzilo, na ktoré ďalšie právne predpisy EÚ by sa toto ustanovenie malo vzťahovať;
- odmieta návrh obsiahnutý v článku 5 ods. 2 zaviesť povinnosť vykonávať určovanie rozsahu posudzovania bez výnimiek. Zodpovednosť za vymedzenie rozsahu a miery podrobnosti environmentálnej správy by mal naďalej niesť navrhovateľ projektu;
- žiada, aby smernica o EIA v článku 5 ods. 3 zahŕňala rôzne systémy overovania environmentálnych správ, ktoré sa uplatňujú v členských štátoch, vrátane tých, kde overovanie správ vykonávajú interne príslušné orgány alebo environmentálne orgány;
- víta zavedenie minimálnej 30-dňovej lehoty na konzultácie v článku 6 ods. 7. Zavedenie lehôt, ktoré presahujú rámec tohto minimálneho obdobia, však musí byť ponechané v právomoci členských štátov;
- žiada, aby sa nové ustanovenia článku 8 ods. 1 o udelení povolenia na realizáciu projektu upravili tak, aby uspokojivým spôsobom zohľadnili rôzne systémy posudzovania vplyvov projektov na životné prostredie existujúce v členských štátoch a odporúča, aby bolo v smernici stanovené trvanie platnosti posudzovania vplyvov projektov na životné prostredie, ktoré by bolo významným prvkom na zabezpečenie kvality, a tým i účinnosti posudzovania;
- kriticky sa stavia k stanoveniu záväzného časového rámca týkajúceho sa uzavretia posudzovania vplyvov projektu na životné prostredie (článok 8 ods. 3). Urýchlenie postupu, ktoré sa malo docieľiť stanovením časových rámcov, sa lepšie dosiahne prostredníctvom diferencovaných vnútroštátnych predpisov členských štátov;
- žiada, aby sa prechodné ustanovenia stanovili tak, aby sa posudzovanie vplyvu na životné prostredie v prípade projektov v pokročilom štádiu rozpracovania dalo dokončiť podľa súčasnej smernice o EIA.

Spravodajca	Marek SOWA (PL/EES), maršalek Malopoľského vojvodstva
Referenčný dokument	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie
	COM(2012) 628 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

A. Všeobecné pripomienky

1. zdôrazňuje, že navrhované zmeny právneho rámca pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie v Európe sú v mnohých ohľadoch nevyhnutné a žiaduce. Zdôrazňuje však, že všetky zmeny musia vytvoriť patričnú rovnováhu medzi požiadavkami na ochranu životného prostredia na jednej strane a hospodárskym rozvojom na strane druhej. Nadmerne zdĺhavé postupy získavania rozhodnutia o povolení na realizáciu projektu by mohli ohroziť spoločenské i hospodárske záujmy a mohli by viesť k zníženiu konkurencieschopnosti EÚ ako celku a v mnohých prípadoch by ani neprospevali ochrane životného prostredia či zdravia a života ľudí. Zmeny na zvýšenie kvality a súladu postupov a dokumentov by mali byť vykonávané s ohľadom na účinnosť a efektívnosť prijímania rozhodnutí.

2. Konštatuje, že jestvujú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o niektoré zmeny, ktoré by spôsobili predĺženie trvania hlavných etáp procesu.

3. Pripomína, že táto revízia smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (smernice o EIA) bude mať značný vplyv na miestne a regionálne orgány, ktoré zohrávajú významnú úlohu pri realizácii navrhovaných opatrení. Na rozdiel od očakávaní Európskej komisie sa domnieva, že mnohé z navrhovaných zmien smernice o EIA môžu zvýšiť administratívne zaťaženie miestnych a regionálnych orgánov v súvislosti s organizáciou, riadením a výdavkami. Preto žiada, aby sa predišlo akémukoľvek prenosu zodpovednosti navrhovateľa projektu na príslušné orgány v tejto oblasti.

4. Konštatuje, že všetky dodatočné náklady a administratívnu záťaž orgánov verejnej správy treba posudzovať na základe sociálno-ekonomického a environmentálneho prínosu navrhovaných zmien, aby z dlhodobého hľadiska prínos prevážil vynaložené náklady.

5. Zdôrazňuje, že smernica môže mať úspech iba za predpokladu, že orgány na národnej, regionálnej a miestnej úrovni

vytvoria dobre fungujúce inštitucionálne štruktúry, ktoré budú mať k dispozícii potrebné finančné prostriedky a ľudské zdroje umožňujúce aktívnu účasť všetkých zodpovedných úsekov verejnej správy, najmä odborov životného prostredia. Zdôrazňuje neustálu potrebu pokračovať v budovaní kapacít na úrovni miestnych a regionálnych orgánov, čo by malo zahŕňať užšiu spoluprácu s existujúcimi národnými strediskami pre EIA a podporu z ich strany.

6. V záujme väčšej právnej istoty požaduje väčší súlad terminológie v celom znení návrhu smernice a jej príloh.

7. Podporuje zámer zlepšiť kvalitu environmentálnych správ, ale smernica o EIA by mala zahŕňať rôzne systémy overovania týchto správ, ktoré sa uplatňujú v členských štátoch, regiónoch a mestách.

8. Nazdáva sa, že nové ustanovenia nezohľadňujú uspokojivým spôsobom rôzne systémy EIA existujúce v členských štátoch, napr. postup EIA a postup udeľovania povolení pre projekt môžu byť vykonané integrovane alebo oddelene.

B. Rozsah pôsobnosti (článok 1)

9. Žiada vysvetlenie, prečo bola v článku 1 ods. 2 rozšírená definícia projektu o demolačné práce. Domnieva sa, že ak sa má týmto ustanovením zaviesť možnosť vykonať EIA v prípade demolačných prác pre všetky projekty uvedené v prílohách I a II, spôsobí to ďalšiu značnú administratívnu záťaž. Rovnako sa domnieva, že povinnosť vykonať EIA pre demolačné práce by sa mala obmedziť len na veľmi úzko vymedzené prípady uvedené v prílohách I a II, pri búraní alebo rozoberaní vybudovaného projektu na konci jeho životnosti alebo pri demolačných prácach potrebných na realizáciu projektu.

10. Požaduje, aby sa opätovne preskúmala definícia pojmu „povolenie“, ako aj jeho použitie v texte, a to vzhľadom na skutočnosť, že transpozícia a uplatňovanie smernice o službách (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu) prispeli v členských štátoch k zrušeniu požiadavky získať predchádzajúce povolenie na poskytovanie určitých služieb, ktoré bolo nahradené kontrolami *ex post*.

11. Víta, že na projekty slúžiace výlučne na účely národnej alebo civilnej ochrany sa nevzťahuje povinnosť vykonávať EIA. Aby sa predišlo zneužívaniu tohto ustanovenia, ako aj situácii, že príliš veľa projektov bude vylúčených z postupu EIA, mohol by sa do smernice zaradiť ukázkový zoznam obsahujúci príklady týchto projektov slúžiacich na účely civilnej ochrany, pričom by sa zohľadnili aj projekty, ktoré sú podporované z Fondu solidarity Európskej únie.

12. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že návrh nezahŕňa revíziu príloh I a II, keďže sa tým premeškala príležitosť prepracovať ich a na základe doterajších skúseností prípadne obmedziť rozsah ich platnosti, a opakuje svoju výzvu, aby sa stanovili minimálne prahové hodnoty EÚ v záujme zvýšenia právnej jednoznačnosti. Zmenšili by sa tým rozdiely v zaobchádzaní s podnikmi v EÚ, ako aj administratívna a finančná záťaž pre miestne a regionálne orgány v členských štátoch. Ukazuje sa, že niektoré členské štáty pri stanovovaní prahových hodnôt často prekračujú svoju mieru slobody v rozhodovaní tým, že zohľadňujú len niektoré kritériá výberu uvedené v prílohe III alebo už vopred vylučujú niektoré projekty. Pri zjednocovaní prahov by sa mali brať do úvahy aj obmedzenia a kritériá stanovené v smernici 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách.

C. *Jednotné kontaktné miesto (koordinovaný alebo spoločný postup) – článok 2 ods. 3*

13. Nazdáva sa, že koordinovaný alebo spoločný postup by mal byť dobrovoľný, a nie povinný, ako to navrhuje Európska komisia.

14. V záujme väčšej jednoznačnosti právnych predpisov žiada, aby sa v článku 2 ods. 3 jednoznačne vymedzilo, na ktoré ďalšie právne predpisy EÚ by sa toto ustanovenie malo vzťahovať.

15. Poukazuje na to, že zriadenie jedného kontaktného miesta pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie by nemalo byť spojené s vyšším počtom pracovníkov a väčšími nákladmi, pretože by to bolo neúmerne v porovnaní s prínosom posudzovania vplyvov na životné prostredie. Žiada, aby sa vyjasnilo, či sa ustanovenie „členské štáty vymenujú jeden orgán, ktorý bude zodpovedný za uľahčovanie postupu udeľovania povolenia pre každý projekt“ vzťahuje len na projekty, pri ktorých sa uplatňuje koordinovaný alebo spoločný postup, alebo všeobecne na všetky projekty. V niektorých členských štátoch bude veľmi ťažké splniť túto požiadavku vzhľadom na špecifickú hierarchiu a právomoci jednotlivých orgánov zapoje-

ných do tohto postupu. S ohľadom na členské štáty, v ktorých je postup EIA už zahrnutý v povoľovacom konaní a vykonáva ho orgán zodpovedný za udelenie takéhoto povolenia, treba upresniť, že „jeden orgán“, o ktorom je reč v návrhu, môže byť ten istý orgán.

D. *Nové prvky, ktoré treba zohľadniť pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie (článok 3) v rámci postupu overovania (príloha III), ako aj v environmentálnej správe (článok 5 ods. 1 prílohy IV)*

16. Požaduje väčší súlad medzi terminológiou a mierou podrobnosti v článku 3 a prílohách III a IV. Je potrebné upresniť aspekty uvedené v článku 3 s ohľadom na prílohu IV, napr. pokiaľ ide o využívanie a zaberanie pôdy, ekosystémy a ich funkcie, resp. „expozíciu, zraniteľnosť a odolnosť uvedeníh faktorov voči prírodným a človekom spôsobeným rizikám katastrof“. Požaduje, aby sa určité vymenovania (napr. spojenie „okrem iného“ v bode 5) formulovali vyčerpávajúco s cieľom predísť rozšíreniu rozsahu posudzovania.

17. Vyzýva Komisiu, aby čo najskôr po nadobudnutí účinnosti revidovanej smernice vypracovala usmernenia týkajúce sa metód posudzovania miestneho vplyvu projektu na zmenu klímy, ako aj expozície, zraniteľnosti a odolnosti uvedených faktorov voči prírodným a človekom spôsobeným rizikám katastrof.

18. Vyzýva na doplnenie cieľov ochrany životného prostredia stanovených na miestnej alebo regionálnej úrovni v poslednom odseku bodu 5 prílohy IV.

19. Podporuje návrh Rady bližšie objasniť vymedzenie „priateľných alternatív“ v smernici, vrátane posúdenia prípadu, ak by projekt nebol realizovaný (základný scenár). Za prijateľné by mali byť považované iba tie alternatívy, ktoré sú úmerné cieľom, v súlade s inými právnymi predpismi EÚ alebo zodpovedajúce fáze plánovania a typu príslušného projektu.

E. *Postup overovania projektov – článok 4, príloha II.A, príloha III*

20. Víta všeobecný zámer Európskej komisie zefektívniť postup overovania a zvýšiť konzistentnosť postupov členských štátov s cieľom zabezpečiť, aby sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie vyžadovalo len v prípade, keď bude zrejmé, že dochádza k významnému vplyvu na životné prostredie.

21. Zaujíma kritický postoj k novým pravidlám, ktoré vzbudzujú dojem, že z overovania sa stane „mini-EIA“. Z príloh II.A a III vyplýva, že v praxi sa na základe predloženej správy preukáže, či má projekt významné vplyvy alebo nie. Rozdiel spočíva v tom, že chýba analýza alternatív. Overovanie by sa malo skôr vykonať pomocou zoznamu kontrolných otázok, vďaka čomu by miestne a regionálne orgány mali k dispozícii ľahko uplatniteľné mechanizmy výberu vývoja, ktorý neprináša závažné následky. Navyše podľa navrhovanej zmeny článku 4. ods. 3 sa na všetky projekty uvedené v prílohe II smernice vzťahuje povinnosť navrhovateľa predložiť informácie o vlastnostiach projektu, jeho potenciálnych vplyvoch na životné prostredie a plánovaných opatreniach s cieľom predísť významnému vplyvu a znížiť ho, v súlade s informáciami v novej prílohe II.A. To je v rozpore s riešením povoleným v článku 4 ods. 2: „Členské štáty môžu rozhodnúť uplatňovať oba postupy uvedené v písmenách a) a b)“. Okrem toho treba spresniť používanie prahov uvedených v ods. 2 písm. b) a určiť, či členské štáty môžu tieto prahy stanoviť samy na základe kritérií podľa prílohy III, alebo či sa musia stanoviť v smernici.

22. Ďalej poukazuje na to, že ustanovenia prílohy III, pokiaľ ide o výberové kritériá podľa článku 4 ods. 4, predstavujú v mnohých ohľadoch výrazné sprísnenie v porovnaní so súčasnými platnými predpismi. Príloha III obsahuje okrem početných podrobných spresnení aj viaceré dodatočné kritériá, ktoré treba zohľadniť (riziká prírodných katastrof, poľnohospodárske oblasti s vysokou prírodnou hodnotou atď.), pričom tieto kritériá sčasti nemajú žiaden priamy súvis s projektom a prípadne presahujú rámec programu overovania rozhodnutia o udelení povolenia. Napríklad ku klimatickým zmenám dochádza na rozsiahlom území a nemožno časovo a priestorovo dostatočne konkrétne ohraničiť ich vývoj, ktorý sa v súčasnosti dá simulovať len pomocou veľmi náročných počítačových modelov. Na úrovni projektov sa doteraz zohľadňovali v prípade potreby zväčša len miestne klimatické účinky. Keďže sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie má odteraz zameriavať aj na priestorovo rozsiahle klimatické zmeny, vznikajú obavy, že navrhovateľ bude znášať vysoké náklady, ktoré prinesú len sporné odborné výsledky a budú neúmerné vzhľadom na druhoradý význam úzko lokálnych a líniových projektov z hľadiska vývoja klímy. Vyzýva preto, aby sa vymenovali všetky projekty, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie. Poukazuje na to, že plánované navrhované zmeny sú v rozpore so zásadou subsidiarity. Plánované ďalšie spresnenie a začlenenie ďalších kritérií je v rozpore s myšlienkou uvedenou v odôvodnení 11 smernice o EIA, že členským štátom musí byť ponechaný priestor na prijímanie príslušných rozhodnutí aj s cieľom zohľadniť národné špecifiká. Rozsah kritérií, ktoré sa majú zohľadniť, resp. miera ich podrobnosti, presahuje úroveň, ktorá sa môže stanoviť záväzne pre celú EÚ.

F. Určovanie rozsahu posudzovania – článok 5 ods. 2

23. Oceňuje síce, že Európska komisia vo svojom návrhu týkajúcom sa zavedenia povinnosti určovania rozsahu posudzovania berie do úvahy jeho predchádzajúce odporúčania týkajúce

sa zvýšenia kvality informácií a zefektívnenia procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odmieta však zavedenie povinnosti vykonávať určovanie rozsahu posudzovania bez výnimiek. Zodpovednosť za vymedzenie rozsahu a miery podrobnosti environmentálnych informácií predkladaných vo forme environmentálnej správy však musí naďalej niesť navrhovateľ projektu. Treba sa vyhnúť značnému zvýšeniu náročnosti pre navrhovateľov a príslušné orgány.

24. Odporúča doplniť postup určovania rozsahu posudzovania o usmernenia Európskej komisie alebo členských štátov pre špecifickú sektorovú náplň v prípadoch, v ktorých to môže prispieť k zvýšeniu kvality posudzovania vplyvov na životné prostredie a získaniu všetkých hľadísk relevantných pre prijatie rozhodnutia.

25. Kriticky sa stavia k návrhom obsiahnutým v článku 5 ods. 2 písm. a) (rozhodnutia a stanoviská, ktoré je potrebné získať), ako aj k návrhu v písmene c) (aby príslušný orgán určoval jednotlivé etapy postupu a ich trvanie) a v písmene d) (priateľné alternatívy pre navrhovaný projekt a ich osobitné charakteristiky).

G. Zvýšenie kvality environmentálnych správ – článok 5 ods. 3

26. Nazdáva sa, že povinnosť zvýšiť kvalitu environmentálnych správ musí spĺňať navrhovateľ projektu. Je potrebné zachovať rozdiel medzi zabezpečovaním kvality pri príprave správ navrhovateľmi a počas kontroly správ príslušným orgánom. Uznáva však, že sa musí zlepšiť kontrola a akosť správ, aby sa zaručili analýzy, ktoré budú nezávislé od navrhovateľa projektu.

27. Nazdáva sa, že smernica o EIA by mala zahŕňať rôzne systémy overovania environmentálnych správ, ktoré sa uplatňujú v členských štátoch, ako aj v miestnych a regionálnych samosprávach. Existujúce systémy nielenže predpokladajú spoluprácu s externými odborníkmi a výbormi odborníkov, ako je uvedené v návrhu Európskej komisie, ale aj s inými systémami, ako je to v starších členských štátoch, kde overovanie správ vykonávajú interne príslušné orgány alebo environmentálne orgány.

H. Verejné konzultácie – články 6 a 7

28. Považuje smernicu o EIA za kľúčový nástroj na zabezpečenie účasti občanov na miestnej a regionálnej úrovni, v snahe zohľadniť znalosti miestneho prostredia a zároveň poukázať na dôsledky z hľadiska nákladov a zručností. Víta preto zavedenie minimálnej 30-dňovej lehoty na konzultácie v článku 6 ods. 7, zavedenie lehôt, ktoré presahujú rámec tohto minimálneho obdobia, však musí byť ponechané v právomoci členských štátov. Mnohým podnikom a verejným navrhovateľom projektov by to spôsobilo neodôvodnené prietahy, keďže sú na mieste obavy, že dotknutá verejnosť bude požadovať uplatnenie časového rámca 60 až maximálne 90 dní podľa článku 6 ods. 7. Tieto maximálne povolené lehoty sťažujú začlenenie posudzovania vplyvov na životné prostredie do požadovaného povoľovacieho postupu, a sú v rozpore s cieľom urýchliť plánovanie. Urýchlenie postupu, ktoré sa malo docíliť stanovením časových rámcov, sa lepšie dosiahne prostredníctvom diferencovaných vnútroštátnych predpisov členských štátov.

29. So zreteľom na záujmy všetkých strán a s ohľadom na zásadu, že každé rozhodnutie sa musí prijať bez zbytočných prietahov, navrhuje zaviesť primeranú lehotu na odovzdávanie informácií a prípravu rozhodovacích postupov.

I. Udelenie povolenia na realizáciu projektu – článok 8

30. Zdôrazňuje, že nové ustanovenia článku 8 ods. 1 musia byť dostatočne pružné, aby uspokojivým spôsobom zohľadnili rôzne systémy EIA existujúce v členských štátoch. V niektorých členských štátoch je EIA samostatným postupom environmentálnych orgánov a iný orgán verejnej správy – až po schválení EIA – udeľuje povolenie na realizáciu projektu, ktoré musí byť v súlade s ustanoveniami rozhodnutia o povoľovacom konaní EIA. V iných členských štátoch je EIA súčasťou postupu udeľovania povolenia na realizáciu projektu.

31. Upozorňuje na kritické hlasy poukazujúce na skutočnosť, že v článku 8 nebol dostatočne zohľadnený integrovaný systém zavedený v niektorých členských štátoch, pretože tieto ustanovenia vytvárajú nové východiskové materiálne podmienky, ktoré vedú k tomu, že právne predpisy EÚ by boli v rozpore s národnou odvetvovou legislatívou, resp. by prekryvali ich pôsobnosť. Preto by tieto ustanovenia nemali byť zahrnuté do smernice o EIA, ktorej bol prisúdený čisto procedurálny charakter.

32. Upozorňuje na možné procedurálne problémy v súvislosti s novým ustanovením článku 8 ods. 2, podľa ktorého v prípade,

že projekt bude mať významné negatívne vplyvy na životné prostredie, príslušný orgán v spolupráci s environmentálnymi orgánmi a s navrhovateľom zväžia, či by sa environmentálna správa mala prepracovať, či by sa mal projekt upraviť a či sú potrebné ďalšie zmierňovacie alebo kompenzačné opatrenia.

33. Poukazuje na to, že zachovanie dlhého trvania postupu rozhodovania o povolení projektu v sebe skrýva reálne riziko, že sa bude často uplatňovať článok 8 ods. 4 navrhovaných zmien a doplnení smernice, podľa ktorého príslušný orgán pred prijatím rozhodnutia o udelení alebo zamietnutí povolenia overí, či sú informácie v environmentálnej správe podľa článku 5 ods. 1 aktualizované, a to najmä pokiaľ ide o informácie týkajúce sa opatrení zameraných na predchádzanie významným nepriaznivým vplyvom, na ich zníženie a tam, kde je to možné, na ich kompenzáciu.

34. Odporúča, aby bolo v smernici stanovené trvanie platnosti EIA, ktoré by bolo významným prvkom na zabezpečenie kvality, a tým i účinnosti posudzovania.

35. Kriticky sa stavia k stanoveniu záväzného časového rámca týkajúceho sa uzavretia posudzovania vplyvov projektu na životné prostredie (článok 8 ods. 3). Mnohým podnikom a verejným navrhovateľom projektov by to na jednej strane spôsobilo neodôvodnené prietahy, na strane druhej sa v článku 8 ods. 3 nezohľadňuje v dostatočnej miere skutočnosť, že najmä v prípade veľkých infraštruktúrnych projektov treba vykonať rozsiahle a časovo náročné posudzovania, ktoré sa v stanovenom časovom rámci nedajú zvládnuť v požadovanej kvalite. Preto sa možno v súvislosti s odôvodnením 22 návrhu smernice oprávnenne obávať, že v prípade stanovenia konkrétnych časových rámcov by mohlo dôjsť k ohrozeniu súladu s náročnými normami ochrany životného prostredia, čo by mohlo mať negatívny vplyv aj na právnu istotu. Urýchlenie postupu, ktoré sa malo docíliť stanovením časových rámcov, sa lepšie dosiahne prostredníctvom diferencovaných vnútroštátnych predpisov členských štátov.

J. Monitorovanie významných nepriaznivých vplyvov na životné prostredie a zmierňovacích a kompenzačných opatrení – článok 8 ods. 2 a článok 9, príloha IV

36. Požaduje, aby sa zosúladiła terminológia použitá v návrhu v súvislosti s kompenzačnými opatreniami (napr. „kompenzačné opatrenia“ v článku 8 ods. 2 a „opatrenia [...] na kompenzáciu“ v článku 9 a prílohe IV).

37. Upozorňuje, že monitorovanie by nemalo oslabovať potrebu podrobnej analýzy významných vplyvov a ich zmiernovania a kompenzácie zo strany navrhovateľa, rovnako ako zásad prevencie a obozretnosti. To znamená, že neistota podstatnej časti vplyvov navrhovaného projektu by nemala viesť k situácii, v ktorej namiesto hľadania zmiernovacích a kompenzačných opatrení je povolená realizácia projektu, pričom je záväzná len monitorovanie, čo môže neskôr spôsobiť problémy v prípade novej zmeny projektu v dôsledku jeho vplyvov. Ustanovenia druhého pododseku článku 8 ods. 2 je potrebné vnímať kriticky. Na základe nich sa má posudzovať vykonávanie a očakávaná účinnosť zmiernovacích a kompenzačných opatrení, čo sa v zásade rovná monitorovaniu. Pritom nie je zrejmé, prečo by mal orgán udeľujúci povolenia nariadiť opatrenia na monitorovanie významných nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, keď je presvedčený o účinnosti plánovaných zmiernovacích a kompenzačných opatrení, keďže v tejto súvislosti existuje v praxi už dostatok skúseností. Monitorovacia povinnosť bez akejkoľvek výnimky sa javí byť neprimeraná a neúnosne by zaťažila navrhovateľov projektu. Otázku, či je monitorovanie významných nepriaznivých vplyvov na životné prostredie potrebné, môže príslušný orgán udeľujúci povolenia zvyčajne posúdiť len pre jednotlivé prípady.

K. Monitorovanie implementácie smernice členskými štátmi – článok 12 ods. 2

38. Zaznamenáva kritické hlasy, pokiaľ ide o ďalšiu administratívnu záťaž uvalenú na členské štáty a regionálne a miestne

orgány v dôsledku zberu nových informácií a ich sprostredkovania, v súlade s požiadavkami Európskej komisie obsiahnutými v navrhnutom článku 12 ods. 2 s cieľom monitorovať implementáciu smernice.

L. Oprávnenie Európskej komisie prijímať delegované akty, ktoré sa týkajú obsahu príloh II.A, III a IV – článok 12a

39. Stavia sa proti tomu, aby sa Európskej komisii udelilo oprávnenie prijímať delegované akty, s cieľom ľahšie ich prispôbiť prílohy II.A, III a IV vedeckému a technologickému pokroku. Nazdáva sa, že všetky prílohy by mali byť predmetom riadneho legislatívneho postupu, pretože sú úzko späté s požiadavkami týkajúcimi sa EIA obsiahnutými v smernici.

M. Prechodné ustanovenia

40. Žiada naformulovať prechodné ustanovenia v článku 3 tak, aby sa posudzovanie vplyvu na životné prostredie v prípade projektov v pokročilom štádiu rozpracovania dalo dokončiť podľa súčasnej smernice o EIA. To by mohlo platiť napríklad v prípade, keď už bola vypracovaná environmentálna správa podľa článku 5 alebo bol projekt zverejnený.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Článok 2 ods. 3 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
3. Projekty, pre ktoré vzniká záväzok uskutočniť posudzovanie vplyvov na životné prostredie súčasne z tejto smernice a iných právnych predpisov Únie, podliehajú koordinácii alebo spoločným postupom, ktoré spĺňajú požiadavky príslušných právnych predpisov Únie.	3. Projekty, pre ktoré vzniká záväzok uskutočniť posudzovanie vplyvov na životné prostredie súčasne z tejto smernice a iných právnych predpisov Únie, <u>môžu podliehať</u> koordinácii alebo spoločným postupom, ktoré spĺňajú požiadavky <u>príslušných nasledujúcich</u> právnych predpisov Únie: <u>smernice o priemyselných emisiách, smernice o biotopoch, rámcovej smernice o vode, rámcovej smernice o námornej stratégii, ako aj smernice o energetickej účinnosti.</u>
...	...
Členské štáty vymenujú jeden orgán, ktorý bude zodpovedný za uľahčovanie postupu udeľovania povolenia pre každý projekt.	Členské štáty vymenujú <u>jeden alebo viaceru orgánov, ktorý bude zodpovedný ktoré budú zodpovedné</u> za uľahčovanie <u>postupov posudzovania vplyvov na životné prostredie postupu, pričom týmto orgánom môže byť orgán udeľujúci udeľovania</u> povolenia <u>pre každý projekt.</u>

Zdôvodnenie

Koordinovaný alebo spoločný postup by mal byť dobrovoľný, a nie povinný. V záujme väčšej jasnosti právnych predpisov je potrebné jednoznačne vymedziť, na ktoré ďalšie právne predpisy EÚ by sa toto ustanovenie malo vzťahovať. Navrhnutá zmena vyplýva zo skutočnosti, že v niektorých členských štátoch bude veľmi ťažké splniť túto požiadavku vzhľadom na špecifickú hierarchiu a právomoci jednotlivých orgánov zapojených do tohto postupu.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 3 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Posudzovanie vplyvov na životné prostredie identifikuje, opíše a posúdi náležitým spôsobom, pri každom prípade jednotlivo a v súlade s článkami 4 až 11, priame a nepriame významné vplyvy projektu na tieto faktory:</p> <p>a) obyvateľstvo, ľudské zdravie a biodiverzitu s osobitným dôrazom na biotopy a druhy chránené podľa smernice Rady 92/43/EHS (*) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES (**);</p> <p>b) územie, pôdu, vodu, vzduch a zmenu klímy;</p> <p>c) hmotný majetok, kultúrne dedičstvo a krajinu;</p> <p>d) súčinnosť medzi faktormi uvedenými v písmenách a), b) a c);</p> <p>e) expozíciu, zraniteľnosť a odolnosť faktorov uvedených v bodoch a), b) a c) a prírodné a človekom spôsobené riziká katastrof.“</p>	<p>Posudzovanie vplyvov na životné prostredie identifikuje, opíše a posúdi náležitým spôsobom, pri každom prípade jednotlivo a v súlade s článkami 4 až 11, priame a nepriame významné vplyvy projektu na tieto faktory:</p> <p>a) obyvateľstvo, ľudské zdravie a biodiverzitu s osobitným dôrazom na biotopy a druhy chránené podľa smernice Rady 92/43/EHS (*) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES (**);</p> <p>b) územie, pôdu, vodu, vzduch a zmenu klímy;</p> <p>c) hmotný majetok <u>na základe jeho vystavenia environmentálnym faktorom</u>, kultúrne dedičstvo a krajinu;</p> <p>d) súčinnosť medzi faktormi uvedenými v písmenách a), b) a c);</p> <p>e) expozíciu, zraniteľnosť a odolnosť faktorov uvedených v bodoch a), b) a c) a prírodné a človekom spôsobené riziká katastrof.</p>

Pozmeňovací návrh 3

Článok 5 ods. 1 a 2 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>1. Ak sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie musí vykonávať v súlade s článkami 5 až 10, navrhovateľ musí vypracovať environmentálnu správu. Environmentálna správa vychádza z ustanovení podľa odseku 2 tohto článku a obsahuje informácie, ktoré možno odôvodnene vyžadovať s cieľom prijímať informované rozhodnutia o environmentálnych vplyvoch navrhovaného projektu so zreteľom na súčasné znalosti a metódy posudzovania a vzhľadom na charakteristiky, technickú kapacitu a umiestnenie projektu, charakteristiky potenciálneho vplyvu, alternatívy k navrhovanému projektu a rozsah, do akého možno určité prvky (vrátane vyhodnotenia alternatív) primeranejšie posúdiť na rôznych úrovniach vrátane úrovne plánovania alebo na základe iných požiadaviek týkajúcich sa posudzovania. Podrobný zoznam informácií, ktoré sa majú v environmentálnej správe predložiť, je špecifikovaný v prílohe IV.</p> <p>2. Príslušný orgán po konzultáciách s orgánmi uvedenými v článku 6 ods. 1 a navrhovateľ stanoví rozsah a úroveň podrobnosti informácií, ktoré má navrhovateľ uviesť v environmentálnej správe v súlade s odsekom 1 tohto článku. Stanoví najmä:</p>	<p>1. Ak sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie musí vykonávať v súlade s článkami 5 až 10, navrhovateľ musí vypracovať environmentálnu správu. Environmentálna správa vychádza z <u>údajov uvedených v prílohe IV, prípadne</u> ustanovení podľa odseku 2 tohto článku a obsahuje informácie, ktoré možno odôvodnene vyžadovať s cieľom prijímať informované rozhodnutia o environmentálnych vplyvoch navrhovaného projektu so zreteľom na súčasné znalosti a metódy posudzovania a vzhľadom na charakteristiky, technickú kapacitu a umiestnenie projektu, charakteristiky potenciálneho vplyvu, alternatívy k navrhovanému projektu a rozsah, do akého možno určité prvky (vrátane vyhodnotenia alternatív) primeranejšie posúdiť na rôznych úrovniach vrátane úrovne plánovania alebo na základe iných požiadaviek týkajúcich sa posudzovania. Podrobný zoznam informácií, ktoré sa majú v environmentálnej správe predložiť, je špecifikovaný v prílohe IV.</p> <p>2. Príslušný orgán po konzultáciách s orgánmi uvedenými v článku 6 ods. 1 a navrhovateľ stanoví rozsah a úroveň podrobnosti informácií, ktoré má navrhovateľ uviesť v environmentálnej správe v súlade s odsekom 1 tohto článku, a to po konzultácii s orgánmi podľa článku 6 ods. 1, prípadne s navrhovateľom. <u>Príslušný orgán, než príslušný orgán zaujme stanovisko k posúdeniu vplyvov na životné prostredie, bude môcť stanoviť rozsah a úroveň podrobnosti informácií, ktoré má navrhovateľ uviesť v environmentálnej správe v súlade s odsekom 1 tohto článku, a to po konzultácii s orgánmi podľa článku 6 ods. 1, prípadne s navrhovateľom.</u> Stanoví najmä:</p>

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
a) rozhodnutia a stanoviská, ktoré sa majú získať;	a) rozhodnutia a stanoviská, ktoré sa majú získať;
b) pravdepodobne dotknuté orgány a verejnosť;	a)b) pravdepodobne dotknuté orgány a verejnosť;
c) jednotlivé etapy postupu a ich trvanie;	e) jednotlivé etapy postupu a ich trvanie;
d) prijateľné alternatívy pre navrhovaný projekt a ich osobitné charakteristiky;	d) prijateľné alternatívy pre navrhovaný projekt a ich osobitné charakteristiky;
e) environmentálne prvky uvedené v článku 3, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené;	b)e) environmentálne prvky uvedené v článku 3, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené;
f) informácie, ktoré sa majú predložiť podľa osobitných charakteristík konkrétneho projektu alebo typu projektu;	c)f) informácie, ktoré sa majú predložiť podľa osobitných charakteristík konkrétneho projektu alebo typu projektu;
g) informácie a znalosti dostupné a získané na iných úrovniach rozhodovania alebo prostredníctvom iných právnych predpisov Únie, ako aj metódy posudzovania, ktoré sa majú uplatniť.	d)g) informácie a znalosti dostupné a získané na iných úrovniach rozhodovania alebo prostredníctvom iných právnych predpisov Únie, ako aj metódy posudzovania, ktoré sa majú uplatniť.
	<u>Príslušný orgán bude môcť stanoviť tieto požiadavky buď na žiadosť navrhovateľa, alebo automaticky kedykoľvek v priebehu posudzovania vplyvov, keď daný orgán zistí nejaký nedostatok v informáciách uvedených v písmenách a), b), c) alebo d).</u>
[...]	[...]

Zdôvodnenie

Záležitosti týkajúce sa rozhodnutí a stanovísk, ktoré je potrebné získať, ako aj jednotlivé etapy postupu a ich trvanie by mali byť stanovené v rámci vnútroštátneho procesného práva. Nie je úlohou príslušného orgánu vypracovávať prijateľné alternatívy navrhovaného projektu, preto treba odmietnuť prenos plánovania projektu a zodpovednosti zaň z navrhovateľa na orgán.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 5 ods. 3 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
3. Na zaručenie úplnosti a dostatočnej kvality environmentálnych správ uvedených v článku 5 ods. 1:	3. Na zaručenie úplnosti a dostatočnej kvality environmentálnych správ uvedených v článku 5 ods. 1:
a) navrhovateľ zabezpečí, aby environmentálnu správu vypracovali autorizovaní a technicky spôsobilí odborníci alebo	a) navrhovateľ zabezpečí, aby environmentálnu správu vypracovali autorizovaní a technicky spôsobilí <u>externí alebo interní</u> odborníci <u>resp. environmentálne orgány</u> alebo
b) príslušný orgán zabezpečí, aby environmentálne správy overili autorizovaní a technicky spôsobilí experti a/alebo výbory národných expertov.	b) príslušný orgán zabezpečí, aby environmentálne správy overili autorizovaní a technicky spôsobilí <u>externí alebo interní</u> experti <u>resp. environmentálne orgány</u> a/alebo výbory národných expertov.
...	...

Zdôvodnenie

Smernica o EIA by mala zahŕňať rôzne systémy overovania environmentálnych správ, ktoré sa uplatňujú v členských štátoch, regiónoch a mestách. Existujúce systémy nielenže predpokladajú spoluprácu s externými odborníkmi a výbormi odborníkov, ale aj s inými systémami, ako je to v členských štátoch, kde overovanie

správ vykonávajú interne príslušné orgány alebo environmentálne orgány. Z navrhovaného znenia [v poľskej verzii, pozn. prekl.] vyplýva, že obaja, navrhovateľ aj príslušný orgán, musia zabezpečiť, aby environmentálnu správu vypracovali autorizovaní a technicky spôsobilí odborníci.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 8 ods. 1 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>1. Výsledky konzultácií a informácie získané v súlade s článkami 5, 6 a 7 sa vezmú do úvahy v povoľovacom konaní. Na tento účel musí rozhodnutie o udelení povolenia obsahovať tieto informácie:</p> <p>[...]</p> <p>d) ...</p>	<p>1. Výsledky konzultácií a informácie získané v súlade s článkami 5, 6 a 7 sa vezmú do úvahy v povoľovacom konaní. Na tento účel musí rozhodnutie o udelení povolenia obsahovať tieto <u>doplňujúce</u> informácie:</p> <p>[...]</p> <p>d) ...</p> <p><u>Uvedené podmienky sa pokladajú za splnené, ak členské štáty v súlade s článkom 2 ods. 2 stanovia v zmysle tejto smernice osobitný postup na splnenie požiadaviek smernice, ak rozhodnutie prijaté po ukončení posudzovania vplyvov na životné prostredie obsahuje informácie uvedené v písmenách a) až d) a ak sú stanovené príslušné pravidlá na splnenie podmienky uvedenej v článku 8 ods. 4.</u></p>

Zdôvodnenie

Ustanovenia článku 8 ods. 1 nezohľadňujú uspokojivým spôsobom rôzne systémy EIA existujúce v členských štátoch. V niektorých členských štátoch je EIA samostatným postupom environmentálnych orgánov a iný orgán verejnej správy – až po schválení EIA – udeľuje povolenie na realizáciu projektu, ktoré musí byť v súlade s ustanoveniami rozhodnutia o povoľovacom konaní EIA. V iných členských štátoch je EIA súčasťou postupu udeľovania povolenia na realizáciu projektu.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 8 ods. 4 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>4. Príslušný orgán pred prijatím rozhodnutia o udelení alebo zamietnutí povolenia overí, či sú informácie v environmentálnej správe podľa článku 5 ods. 1 aktualizované, a to najmä pokiaľ ide o informácie týkajúce sa opatrení zameraných na predchádzanie významným nepriaznivým vplyvom, na ich zníženie a tam, kde je to možné, na ich kompenzáciu.</p>	<p>4. Príslušný orgán pred prijatím rozhodnutia o udelení alebo zamietnutí povolenia overí, či sú informácie v environmentálnej správe podľa článku 5 ods. 1 aktualizované, a to najmä pokiaľ ide o informácie týkajúce sa opatrení zameraných na predchádzanie významným nepriaznivým vplyvom, na ich zníženie a tam, kde je to možné, na ich kompenzáciu.</p> <p><u>Zavádza sa štvorročné obdobie platnosti EIA. Ak sa zistí, že informácie obsiahnuté v správe sú aktualizované, príslušný orgán túto lehotu predĺži o ďalšie dva roky. Ak sa zistí, že informácie obsiahnuté v správe sú zastarané, príslušný orgán vyzve navrhovateľa, aby správu doplnil.</u></p>

Zdôvodnenie

V mnohých etapách konania môže príslušný orgán požadovať od navrhovateľa určité informácie a doplnenia, a to najmä ak zistí, že informácie poskytnuté v environmentálnej správe sú zastarané. Významným prvkom na zabezpečenie kvality, a tým i účinnosti posudzovania, by bolo stanovenie trvania platnosti EIA.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 11 ods. 3 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
3. O tom, čo predstavuje dostatočný záujem a porušovanie práva, rozhodnú členské štáty v súlade s cieľom poskytnúť dotknutej verejnosti široký prístup k spravodlivosti. Na tento účel sa záujem akejkoľvek mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 1 odsek 2, považuje za dostatočný na účely odseku 1 písmena a) tohto článku. Tieto organizácie sa tiež považujú za nositeľa práv, ktoré môžu byť porušené v zmysle odseku 1 písmena b) tohto článku.	3. O tom, čo predstavuje dostatočný záujem a porušovanie práva, rozhodnú členské štáty v súlade s cieľom poskytnúť dotknutej verejnosti široký prístup k spravodlivosti. Na tento účel sa záujem akejkoľvek m <u>Mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 1 odsek 2, sa v zásade považuje za oprávnenú podať opravný prostriedok dostatočný na účely podľa</u> odseku 1 písmena a) tohto článku. Tieto organizácie sa tiež považujú za nositeľa práv, ktoré môžu byť porušené v zmysle odseku 1 písmena b) tohto článku.

Zdôvodnenie

Cieľom tejto zmeny je priznať právo na opravný prostriedok všetkým mimovládny organizáciám uznaným podľa právnych predpisov členských štátov.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 12 ods. 2 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
2. Členské štáty informujú Komisiu každých šesť rokov od dátumu uvedeného v článku 2 ods. 1 smernice XXX [OPOCE uviesť číslo tejto smernice] najmä o: [...] f) priemerných nákladoch na posudzovanie vplyvov na životné prostredie.	2. Členské štáty informujú Komisiu každých šesť rokov od dátumu uvedeného v článku 2 ods. 1 smernice XXX [OPOCE uviesť číslo tejto smernice] najmä o: [...] f) priemerných nákladoch na posudzovanie vplyvov na životné prostredie <u>tam, kde je to možné.</u>

Zdôvodnenie

Informácie týkajúce sa nákladov na environmentálne správy patria k chráneným údajom, preto nebude vždy možné informovať o priemerných nákladoch na posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 3 smernice o EIA

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Projekty, v prípade ktorých bola žiadosť o povolenie predložená pred dátumom uvedeným v prvom pododseku článku 2 ods. 1 a v prípade ktorých sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie nedokončilo do tohto dátumu, podliehajú povinnostiam uvedeným v článkoch 3 až 11 smernice 2011/92/EÚ, zmenených a doplnených touto smernicou.	Projekty, v prípade ktorých bola žiadosť o povolenie predložená pred dátumom uvedeným v prvom pododseku článku 2 ods. 1 a v prípade ktorých sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie nedokončilo do tohto dátumu <u>a nebola ešte vypracovaná environmentálna správa podľa článku 5, ani nebol projekt zverejnený,</u> podliehajú povinnostiam uvedeným v článkoch 3 až 11 smernice 2011/92/EÚ, zmenených a doplnených touto smernicou.

Zdôvodnenie

Podľa článku 3 majú projekty, v prípade ktorých sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie nedokončilo do dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice, podliehať povinnostiam uvedeným v zmenenej a doplnenej smernici, nezávisle od štádia rozpracovanosti. Toto prechodné ustanovenie by v mnohých prípadoch viedlo k opakovaniu krokov postupu, a tým i k značným nákladom pre navrhovateľov a orgány. To by bolo neprimerané, pretože nejde o projekty, ktoré podliehajú novej povinnosti vykonať posudzovanie vplyvu na životné prostredie, ale projekty, ktoré už doteraz tejto povinnosti podliehali. Preto by sa prechodné ustanovenia v článku 3 mali naformulovať tak, aby sa posudzovanie vplyvu na životné prostredie v prípade projektov v pokročilom štádiu rozpracovania dalo dokončiť podľa súčasnej smernice o EIA.

V Bruseli 30. mája 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Siedmy environmentálny akčný program Európskej únie“

(2013/C 218/08)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdôrazňuje, že tento nový EAP musí zabezpečiť, aby boli rozhodnutia týkajúce sa životného prostredia najmä pre miestne a regionálne orgány dostatočne jasné a predvídateľné;
- zdôrazňuje, že je potrebné odstrániť niektoré nedostatky, zmierniť rozdiely medzi členskými štátmi a snažiť sa o riadne dodržiavanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia na všetkých úrovniach, a to s cieľom zlepšiť stav životného prostredia a zdravia obyvateľstva, zabezpečiť rovnaké podmienky a vytvorenie právnej istoty a predchádzať narušeniam trhu. V stanovisku odporúča mnoho konkrétnych opatrení, ktoré by sa v tejto súvislosti mali začleniť do 7. EAP;
- zdôrazňuje potrebu kvalitného posúdenia vplyvu pri revízii alebo rozvoji nových právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia a žiada Európsku komisiu, aby pri vytváraní nových návrhov dokázateľne a overiteľne zohľadňovala praktické skúsenosti členských štátov;
- žiada o zosúladenie odvetvových právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia (limitné hodnoty EÚ) s politikou EÚ v oblasti emisií (opatrenia EÚ na obmedzovanie znečistenia pri zdroji) prostredníctvom holistického prístupu, ktorý umožní koordináciu medzi týmito opatreniami a ambíciami a časovým harmonogramom;
- víta zaradenie udržateľnosti miest medzi prioritné ciele 7. EAP a požaduje, aby väčšina miest v EÚ spĺňala minimálne kritériá udržateľnosti. Ukazovatele udržateľnosti budú vypracované v úzkej spolupráci s miestnymi orgánmi, orgánmi zodpovednými za životné prostredie a štatistickými úradmi;
- vyzýva, aby bol tento program na miestnej úrovni ambicióznejší a aby sa rozšírili iniciatívy ako Dohovor primátorov a starostov aj na iné oblasti uvedené v pláne pre Európu efektívne využívajúcu zdroje, a ďalej rozvíjala cena „Európske hlavné zelené mesto“.

Spravodajca	José Macário CORREIA (PT/ELS), primátor mesta Faro
Referenčný dokument	Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobrá život v rámci možností našej planéty“
	COM(2012) 710 final – 2012/0337 (COD)

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

A. Všeobecný kontext

1. Pripomína, že šesť environmentálnych akčných programov (EAP), ktoré platili doteraz, bolo dôležitých z hľadiska poukázania na narastajúci význam európskej politiky v oblasti životného prostredia a úsilia zabezpečiť jej súdržnosť ako neoddeliteľnej súčasť európskej integrácie, ale nepodarilo sa im vyriešiť mnohé environmentálne problémy v Európe, a to vzhľadom na nedostatočnú politickú vôľu uplatňovať opatrenia.

2. Šiesty environmentálny akčný program, ktorý mal podnadiť „Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť je v našich rukách“ a trval do 22. júla 2012, bol vytvorený v roku 2001 ako environmentálny pilier stratégie EÚ pre trvalo udržateľný rozvoj, pričom jeho hospodársku oblasť zabezpečovala Lisabonská stratégia.

3. Tento program definoval priority Európskej únie do roku 2012, pričom zdôrazňoval štyri oblasti činnosti: klimatické zmeny, príroda a biodiverzita, životné prostredie a zdravie, udržateľné využívanie prírodných zdrojov a nakladanie s odpadom. Európska komisia však nechala upadnúť túto stratégiu trvalo udržateľného rozvoja do zabudnutia.

4. Stratégia Európa 2020 sa v súčasnosti považuje za nový politicko-strategický nástroj a politika životného prostredia by sa mala koordinovať v rámci hlavnej iniciatívy tejto stratégie nazvanej „Európa efektívne využívajúca zdroje“, pričom nebude považovaná za podoblasť stratégie Európa 2020, ale chápaná samostatne ako všeobecný strategický cieľ udržateľného rozvoja Európskej únie do roku 2050.

5. Zdôrazňuje, že by sa mal čo najskôr prijať siedmy environmentálny akčný program (7. EAP), aby sa zabezpečila súdržnosť environmentálnej politiky EÚ a usmerňoval ďalší vývoj

v tejto kľúčovej oblasti politiky. Podčiarkuje, že tento nový EAP musí zabezpečiť, aby boli rozhodnutia EÚ týkajúce sa životného prostredia najmä pre miestne a regionálne orgány dostatočne jasné a predvídateľné ⁽¹⁾.

6. Prioritou je aj začlenenie konkrétneho výsledku konferencie OSN o trvalo udržateľnom rozvoji z roku 2012 do opatrení uplatňovaných na miestnej, regionálnej, národnej, európskej, medzinárodnej a celosvetovej úrovni.

B. Systematický prístup

Keďže:

7. aj napriek pozitívnym výsledkom, ktoré sa doteraz dosiahli, najmä pokiaľ ide o výrazné zníženie škodlivých emisií do ovzdušia a vody, zlepšenie a zefektívnenie nakladania s odpadom a obmedzenie nebezpečných chemických produktov, treba ešte dosiahnuť ciele v oblasti ovzdušia, mestského prostredia, biodiverzity, fungovania ekosystémov a udržateľného využívania prírodných zdrojov;

8. členské štáty a Európska komisia napriek konsolidácii právnych predpisov v oblasti životného prostredia v uplynulom desaťročí nie vždy konali v súlade s týmto programom, hoci bolo potrebné odstrániť niektoré nedostatky, zmierniť rozdiely medzi členskými štátmi a snažiť sa o správne plnenie pri vykonávaní právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia na všetkých úrovniach, v oblasti kontroly znečistenia ovzdušia, spracovania vody, čistenia odpadových vôd, nakladania s odpadom a ochrany prírody, a to s cieľom zlepšiť stav životného prostredia a zdravia obyvateľstva, zabezpečiť rovnaké podmienky a vytvorenie právnej istoty a predchádzať narušeniam trhu;

9. na konci obdobia platnosti šiesteho environmentálneho akčného programu ešte stále existujú oblasti činnosti politiky v oblasti životného prostredia, ktoré neboli dostatočne spracované, a to najmä:

⁽¹⁾ CdR 164/2010 fin, uznesenie Európskeho parlamentu z 20. apríla 2012 [2011/2194(INI)].

- ochrana pôdy ako problematika, ktorá bola predmetom viacerých programov v oblasti životného prostredia, avšak nevedla k prijatiu skutočných iniciatív na úrovni EÚ,
- oblasť biodiverzity, ktorá zahŕňa 160 opatrení, no v ktorej sa nepodarilo dosiahnuť stanovený cieľ. V roku 2011 však bola vytvorená nová stratégia pre biodiverzitu, ktorá sa teraz snaží o dosiahnutie pôvodného cieľa;

sú potrebné nasledujúce kroky:

10. v novom programe treba jasným a jednoznačným spôsobom uviesť environmentálne výzvy, ktorým EÚ čelí, vrátane zrýchľujúcich sa klimatických zmien, zhoršovania ekosystému, prekračovania kapacity cyklu dusíka a nadmerného využívania prírodných zdrojov;

11. zohľadniť v programe vyhlásenie z konferencie Rio+20, ktoré konferencia OSN o trvalo udržateľnom rozvoji schválila 22. júna 2012, a jeho dôraz na inkluzívne ekologické hospodárstvo, ako aj ciele udržateľného rozvoja po roku 2015 a príspevok výboru k summitu v Riu de Janeiro ⁽²⁾;

12. stanoviť konkrétne ciele. Výbor regiónov víta ambície 7. EAP, kladie si však otázku, či sú tieto ambície realizovateľné a ako sa ich podarí naplniť. V texte sa odkazuje na existujúce politické dokumenty a plány. V nich však často chýba praktická stránka uskutočňovania v podobe časových harmonogramov a priebežných cieľov. Výbor sa domnieva, že nové ciele musia byť uskutočniteľné. Stanovenie nedosiahnuteľných cieľov neprospeje dôveryhodnosti politiky EÚ v oblasti životného prostredia. Pri formulácii nových cieľov EÚ v oblasti životného prostredia musí byť zrejmé, že tieto ciele sú dosiahnuteľné a podľa možností sú doplnené súbežnou európskou politikou na obmedzovanie znečistenia pri zdroji. Návrhy by mali mať jasný časový harmonogram (s konečným cieľom, priebežnými cieľmi a priebežnými hodnoteniami) nadväzujúci na príslušné opatrenia. Výbor preto požaduje stanoviť konkrétne a podľa možnosti merateľné ciele na rok 2020 a tiež definovať jasnú ambicióznú víziu a priebežné ciele pre životné prostredie do roku 2050, ktoré by boli zamerané na zabezpečenie vysokej kvality života a dobrých životných podmienok pre všetkých v rámci bezpečných environmentálnych obmedzení;

13. zohľadniť skúsenosti z členských štátov pri preskúmaní platných právnych predpisov alebo vytváraní nových právnych predpisov EÚ. Na tento účel je nevyhnutné lepšie zosúladiť

jednotlivé fázy prípravy právnych predpisov EÚ. Tvorba právnych predpisov EÚ má päť fáz: príprava, rozhodovanie, implementácia v právnych predpisoch členských štátov, uplatňovanie sudcami (v členských štátoch) a spätná väzba na základe skúseností z členských štátov. Prepojenie prvej fázy s nasledujúcimi prebieha pomerne hladko, nie je však jasné ako sa skúsenosti z členských štátov a regionálnych a miestnych samospráv (piata fáza) zohľadňujú pri príprave nových právnych predpisov EÚ (prvá fáza). Výbor žiada, aby Európska komisia tieto skúsenosti dokázateľne a overiteľne zohľadňovala pri vytváraní nových návrhov;

14. zabezpečiť, aby Európska komisia najprv uskutočnila preskúmanie platných právnych predpisov a na základe toho vypracovala posúdenie vplyvu. Pri preskúmaní platných právnych predpisov alebo vytváraní nových návrhov treba dokázateľne a overiteľne zohľadňovať údaje z posúdení vplyvu. Výbor zdôrazňuje, že kvalitné posúdenia vplyvu sú nevyhnutné. Vďaka nim bude už v ranej fáze rozhodovacieho procesu zrejmé, že sa:

- zohľadňujú praktické skúsenosti členských štátov,
- lepšie využívajú vedecké a technologické poznatky,
- zaručuje uskutočniteľnosť cieľov,
- zabezpečuje nevyhnutná politika na obmedzovanie znečistenia pri zdroji a integrácia politík,
- vhodným spôsobom zohľadňujú údaje a záujmy rôznych oblastí politiky a rôznych úrovni riadenia,
- zohľadňuje územný dosah cieľov na regionálnej a miestnej úrovni;

15. upraviť spôsob, akým Európska komisia zverejňuje svoje návrhy. Počas implementácie 6. EAP sa posúdenia vplyvu, tematické stratégie a návrhy právnych predpisov zverejňovali naraz. V záujme zohľadnenia vyššie uvedených aspektov, výbor navrhuje takýto postup a harmonogram:

- najprv predstaviť hodnotenie vplyvu,
- potom vytvoriť všeobecné politické rámce,

⁽²⁾ CdR 187/2011 fin.

— až po stanovení politiky by Európska komisia mala predkladať návrhy právnych opatrení;

16. zabezpečiť, aby stratégia Európa 2020 naďalej zahŕňala určité prioritné oblasti, ktoré boli doteraz obsiahnuté v stratégii trvalo udržateľného rozvoja, ako napríklad otázka spravodlivého rozdelenia zdrojov a spravodlivosti medzi generáciami;

17. zabezpečiť, aby boli ciele 7. EAP primerane zohľadnené vo viacročnom finančnom rámci po roku 2013 a v stratégii Európa 2020 vzhľadom na to, že ešte pred schválením tohto programu by mohli byť v iných oblastiach prijaté rozhodnutia s výrazným vplyvom na životné prostredie. Financovanie cieľov v oblasti životného prostredia v súlade s programom LIFE a plné začlenenie ochrany životného prostredia by preto mali byť dôležitou súčasťou budúceho viacročného finančného rámca, reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), spoločnej rybárskej politiky (SRP), politiky súdržnosti a programu Horizont 2020;

18. poskytnúť vhodný rámec na zabezpečenie dostatočného financovania, najmä v oblasti inovácií, výskumu a rozvoja, a to prostredníctvom mobilizácie trhových nástrojov a odmeňovania ekosystémových služieb;

jasným a adekvátnym spôsobom zaručiť podporu úlohe, ktorú zohrávajú miestne a regionálne orgány pri uplatňovaní právnych predpisov, s cieľom dodržať záväzok dosiahnuť lepšie výsledky v oblasti životného prostredia a zdravia ľudí, v rámci politiky v oblasti chemických látok, a najmä pokiaľ ide o ciele stanovené v pláne pre Európu účinne využívajúcu zdroje, pláne prechodu na hospodárstvo s nízkymi emisiami oxidu uhličitého a stratégii pre biodiverzitu do roku 2020, a to prostredníctvom zavedenia cieľov a ukazovateľov účinného využívania zdrojov do ročného prieskumu rastu a do národných programov reforiem členských štátov.

C. Priority siedmeho environmentálneho akčného programu

19. Zdôrazňuje, že priority siedmeho environmentálneho akčného programu by mali spočívať na troch hlavných osiach:

1. zabezpečiť a obnoviť prírodný kapitál Európy;
2. zaručiť vysoko efektívne využívanie zdrojov a nízke emisie CO₂;

3. zabezpečiť zdravie a dobré životné podmienky občanov EÚ prostredníctvom vysokého stupňa ochrany životného prostredia.

Preto víta deväť cieľov uvedených v návrhu Komisie.

Pokiaľ ide o zabezpečenie prírodného kapitálu Európy, mali by sa lepšie vykonávať opatrenia a činnosti súvisiace so stratégiou Európa 2020 v oblasti biodiverzity, ochrany a zveľaďovania lesov, znižovania emisií z mestských a priemyselných odpadových vôd, využívania hnojív a emisií do ovzdušia, ktoré sú zodpovedné za eutrofizáciu.

20. Rovnako treba v plnej miere uplatniť rámcovú smernicu o vode, ako aj rámcovú smernicu o námornej stratégii.

21. Na vykonanie týchto opatrení sú potrebné účinnejšie inšpekcie a dohľad v oblasti životného prostredia. Odporúčanie 2001/331/ES, ktorým sa ustanovujú minimálne kritériá environmentálnych inšpekcií v členských štátoch, je preto mimoriadne dôležité pre všetky členské štáty, a to s cieľom štruktúrovaným a konzistentným spôsobom usmerňovať inšpektorov zo všetkých členských štátov pri ich environmentálnych inšpekciách.

22. Posilniť súčasný právny rámec, aby bola EÚ schopná zaručiť rozsiahlu konzistentnosť, koherentnosť a účinnosť environmentálnych inšpekcií a systémov dohľadu na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie práva EÚ v oblasti životného prostredia a rovnaké podmienky hospodárskej súťaže pre podniky na vnútornom trhu.

23. Podporiť zlepšenie mechanizmov na vybavovanie sťažností a mediácie na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

24. Podporiť vytváranie informačných systémov na národnej úrovni, ktoré umožňujú šírenie informácií na preukázanie účinného vykonávania právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia.

25. Uzavrieť trojstranné vykonávacie dohody o partnerstve medzi Európskou komisiou, členskými štátmi a miestnymi a regionálnymi orgánmi s cieľom zlepšiť uplatňovanie špecifických právnych predpisov v oblasti životného prostredia a vyriešiť konkrétne alebo cezhraničné problémy súvisiace s riešením environmentálnych problémov.

26. Zlepšiť vedeckú vedomostnú základňu pre politiku v oblasti životného prostredia – najmä pokiaľ ide o vedomosti o fungovaní ekosystémov (toky energie, vody a materiálov a s tým súvisiace udržateľné funkcie pôdy, vody a miestnej klímy) – vrátane jej dostupnosti zjednodušením, zefektívnením a modernizáciou zberu, správy a výmeny údajov a informácií týkajúcich sa životného prostredia, ako aj nástroje, ktoré umožňujú predvídanie, vyhodnocovanie a riadenie objavujúcich sa environmentálnych rizík, a čo najrýchlejšie odstrániť existujúce medzery vo vedomostiach. Zároveň je potrebné v tejto oblasti osobitne podporovať výskumných pracovníkov (v podobe štipendijných programov) a podľa možnosti ich zapájať do procesu riešenia problémov v oblasti životného prostredia na miestnej a regionálnej úrovni. Pritom treba zabrániť nárastu administratívnej záťaže z dôvodu ďalších predpisov týkajúcich sa dohľadu a kontroly. Namiesto toho by malo byť snahou cielene stanoviť priority a využívať synergie s existujúcimi predpismi o dohľade.

27. Pokiaľ ide o efektívne využívanie zdrojov a znižovanie emisií CO₂, výzvu je v plnom rozsahu uplatniť balík opatrení EÚ v oblasti klímy a energetiky do roku 2020, ako aj právnych predpisov týkajúcich sa odpadu, pričom treba zabezpečiť ich správnu transpozíciu, implementáciu a uplatňovanie vo všetkých členských štátoch, a to prostredníctvom „transpozičných tímov“ pre environmentálne právo na miestnej a regionálnej úrovni.

28. Zároveň treba odstrániť prekážky recyklácie na vnútornom trhu a tiež znížiť celkový vplyv výroby a spotreby na životné prostredie podporou výrobkov so zníženým vplyvom na životné prostredie a poskytovaním správnych informácií a usmernení spotrebiteľom, ktoré budú založené na vedeckých údajoch o výrobkoch.

29. Aj na úrovni podnikov môže rásť zodpovednosť podnikov voči problémom v oblasti životného prostredia, dobrovoľné environmentálne audity, environmentálne značky, ktoré potvrdzujú ekologický súlad výrobkov, a rozvoj podnikov samé o sebe viesť k zlepšeniu kvality životného prostredia, ktorú treba podporovať.

30. Ekologickejšie a účinnejšie technológie, lepšia produktivita a nové pracovné príležitosti podporia rast a zamestnanosť.

31. Koherentný a integrovaný rámec politických opatrení na miestnej a regionálnej úrovni na podporu efektívneho využívania zdrojov a ekologickejších výrobkov by pomohol malým a stredným podnikom pri ich úsilí o efektívne využívanie zdro-

jov, znížil by ich výrobné náklady a zjednodušil prístup k novým trhom.

32. Pokiaľ ide o financovanie, treba zabezpečiť, aby boli ciele v oblasti životného prostredia a klímy podporené dostatočnými finančnými prostriedkami, a to tým, že budú zohľadnené v zmluvách o partnerstve a že sa na tento účel vyčlení minimálne 20 % rozpočtu EÚ na obdobie rokov 2014 – 2020. Treba zabezpečiť najmä financovanie obzvlášť nákladných opatrení v oblasti životného prostredia, ktoré treba uskutočniť do roku 2020 (napr. navrhovaná obnova zdegradovaných ekosystémov pomocou prepojenej zelenej infraštruktúry) a ktoré stanovuje stratégia EÚ pre biodiverzitu ako základný prvok 7. environmentálneho akčného programu.

33. Zároveň bude treba vyvinúť úsilie na zvýšenie čerpania dostupného financovania EÚ pre opatrenia v oblasti životného prostredia najmenej o 25 %, a to uplatňovaním systému výkazníctva a sledovania výdavkov spojených so životným prostredím, aby sa tak zabezpečilo o. i. včasné financovanie obzvlášť nákladných environmentálnych opatrení na obnovu zdegradovaných ekosystémov, ktoré treba uskutočniť do roku 2020.

34. Postupne ukončovať dotácie so škodlivými účinkami na životné prostredie, zvýšiť využitie trhových nástrojov vrátane zdanenia a sankcií zameraných na tých, ktorí poškodzujú životné prostredie.

35. Podporovať a zvyšovať financovanie súkromného sektora určené na náklady v oblasti životného prostredia a klímy, a to najmä zjednodušením prístupu k inovačným finančným nástrojom.

36. VR žiada o zosúladenie odvetvových právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia (limitné hodnoty EÚ) s politikou EÚ v oblasti emisií (opatrenia EÚ na obmedzovanie znečistenia pri zdroji) prostredníctvom holistického prístupu, ktorý umožní koordináciu medzi týmito opatreniami a ambíciami a časovým harmonogramom smerníc v oblasti životného prostredia. Žiada Európsku komisiu, aby vypočítala trvanie cyklu obnovy opatrení na obmedzovanie znečistenia pri zdroji a posúdila termín na dosiahnutie limitných hodnôt v reálnych podmienkach s cieľom dosiahnuť výrazné zníženie emisií v celej Európe. Úroveň ambícií odvetvových smerníc v oblasti životného prostredia (limitné hodnoty) a časové harmonogramy implementácie preto musia byť ekvivalentné s úrovňou ambícií a časovými harmonogramami implementácie opatrení EÚ na obmedzovanie znečistenia pri zdroji.

37. Pokiaľ ide o potrebu zabezpečiť zdravie a dobré životné podmienky občanov EÚ, treba vyzdvihnúť potrebu aktualizovať politiku EÚ v oblasti kvality ovzdušia a zosúladiť ju s najnovšími vedeckými poznatkami, identifikovať nákladovo efektívne opatrenia na boj proti znečisťovaniu ovzdušia pri zdroji a posilniť úsilie o dosiahnutie úplného súladu s právnymi predpismi EÚ v oblasti kvality ovzdušia, najmä v súvislosti s jemnými časticami v ovzduší.

38. Pokiaľ ide o hluk, naliehavo treba identifikovať nákladovo efektívne opatrenia na zníženie hluku pri zdroji.

39. Požaduje ambiciózne opatrenia zamerané na významných znečisťovateľov životného prostredia: najmä dopravu a mobilitu. V tejto súvislosti 7. EAP odkazuje na bielu knihu „Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje“ [COM(2011) 144 final]. Výbor regiónov oceňuje úroveň ambícií v tejto bielej knihe, v záujme ich naplnenia však požaduje vypracovanie európskeho akčného plánu, ktorý by obsahoval priebežné ciele, konkrétne opatrenia (ako opatrenia EÚ na obmedzovanie znečistenia pri zdroji) a časový plán pre hodnotenie ⁽³⁾.

40. V oblasti vodného hospodárstva bude vhodné zintenzívniť úsilie pri vykonávaní smernice o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, najmä pokiaľ ide o malých dodávateľov, ktorí existujú v každom členskom štáte, a zároveň treba vynaložiť podobné úsilie, pokiaľ ide o smernicu o kvalite vody určenej na kúpanie, s cieľom dosiahnuť do roku 2020 úroveň plnenia nad 95 %.

41. Nevyhnutne treba vykonávať systematické posúdenia *ex ante* environmentálnych sociálnych, hospodárskych a územných vplyvov na úrovni členských štátov EÚ a na miestnej a regionálnej úrovni.

42. VR víta zaradenie udržateľnosti miest medzi prioritné ciele 7. EAP a požaduje, aby väčšina miest v EÚ spĺňala minimálne kritériá udržateľnosti.

43. Pokiaľ ide o medzinárodné dohody, treba zabezpečiť lepšiu koordináciu prostredníctvom podpory medzinárodných a regionálnych procesov, ktorých cieľom je zmeniť globálne hospodárstvo na inkluzívne ekologické hospodárstvo a presadzovať udržateľnú hospodársku, sociálnu a environmentálnu budúcnosť našej planéty a súčasných a budúcich generácií.

44. Na miestnej úrovni bude musieť byť tento program ambicióznejší a rozšíriť iniciatívy ako Dohovor primátorov a starostov aj na iné oblasti uvedené v pláne pre Európu efektívne využívajúcu zdroje, ako sú biodiverzita a najmä využívanie pôdy, ako sa odporúča v nedávnom stanovisku VR na túto tému (CdR 1121/2012 fin). Zároveň treba venovať pozornosť aj nakladaniu s odpadom, využívaniu vodných zdrojov a znečisteniu ovzdušia, vzhľadom na to, že sa tým zjednoduší vykonávanie environmentálnej politiky EÚ prostredníctvom inovatívnej metódy viacúrovňového riadenia, ktorá podporuje proaktívne zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do uplatňovania právnych predpisov EÚ.

45. To isté platí vo vzťahu k zavedeniu ceny „Európske hlavné zelené mesto“, ktorá je výborným prostriedkom na ocenenie miest s príkladným a inovatívnym prístupom k uplatňovaniu právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia.

46. Siedmy environmentálny akčný program by mal byť preto založený na základných zásadách práva v oblasti životného prostredia, a to na zásade znečisťovateľ platí, zásade predbežnej opatrnosti, zásade prevencie a zásade nápravy znečisťovania priamo pri zdroji, s cieľom podnietiť opatrenia, činnosti a ciele v súlade so zásadami inteligentnej regulácie a v rámci vyvážených a udržateľných politík v oblasti životného prostredia. Príliš veľa opatrení totiž naďalej predstavujú úpravy vykonané na konci procesu alebo na konci reťazca, pričom prioritne sa treba zamerať na zmenu, dokonca prehodnotenie týchto procesov s cieľom podstatne znížiť ich vplyv na životné prostredie v jednotlivých fázach. Treba podporovať inovatívne iniciatívy v cyklickom hospodárstve, uzavieranie cyklov surovín, komparatívne analýzy životných cyklov a na to cielene využívať poznatky – ktoré treba sčasti ešte rozšíriť – o fungovaní ekosystémov a kolobehu energie, vody a látok s ich pozitívnymi účinkami na udržateľný vývoj týkajúci sa pôdy, vody a miestnej klímy, aby viedli k systematickému znižovaniu environmentálnych vplyvov činnosti ľudí.

D. Dosah na miestnej a regionálnej úrovni

47. Európski občania si čoraz viac uvedomujú, akú úlohu zohráva životné prostredie v ich živote. Táto úroveň je najbližšie miestnym spoločnostiam, a preto zohrávajú miestne a regionálne orgány dôležitú úlohu ako sprostredkovatelia školení a mobility.

48. Zásady subsidiarity a proporcionality sa dodržiavajú pri vypracovaní, implementácii a uplatňovaní právnych predpisov v oblasti životného prostredia prostredníctvom ustanovení článku 192 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktorý určuje rozdelenie právomocí medzi EÚ, členskými štátmi a národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi v otázkach politiky v oblasti životného prostredia.

⁽³⁾ Výbor to už odporúčal vo svojom stanovisku CdR 101/2011 fin.

49. Vzhľadom na konkrétne opatrenia prijaté Komisiou treba určiť ciele, na základe ktorých sa budú formovať miestne a regionálne výzvy.

50. Miestna agenda 21 môže a musí byť nástrojom participatívnej demokracie na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom plniť ciele politiky v oblasti životného prostredia a šíriť týmto spôsobom a pomocou internetu informácie o uplatňovaní 7. EAP na miestnej úrovni a o dostupných jurisdikčných prostriedkoch.

51. Formulovanie a vykonávanie zásady viacúrovňového riadenia v súvislosti so životným prostredím má významnú úlohu. Výbor sa domnieva, že problémy v oblasti životného prostredia nemôže vyriešiť jediná úroveň správy. Politika EÚ v oblasti životného prostredia sa už ďalej nemôže vytvárať iba na úrovni EÚ, ktorá vypracuje právne predpisy a ich uplatňovanie potom prenechá vnútroštátnym a územným orgánom. Musí vzniknúť v rámci spolupráce rôznych úrovní správy. Potrebný je viacúrovňový prístup, pri ktorom každá úroveň správy (EÚ, členské štáty, regionálne a miestne orgány) koordinuje svoje zodpovednosti s ostatnými orgánmi a prijíma opatrenia, ktoré sa na danej úrovni správy môžu a musia prijímať, čím sa predíde zdvojojovaniu právomocí.

52. VR sa domnieva, že je nutné posilniť viacúrovňový prístup vo fáze tvorby politiky. Na zlepšenie životného prostredia v Európe je potrebná uskutočniteľná ambícia, a na tento účel je nutné zosúladiť právne predpisy a ich uplatňovanie. Je veľmi dôležité už vo fáze tvorby politiky venovať pozornosť možným finančným, politickým a právnym dôsledkom pre decentralizované samosprávy, ako aj uskutočniteľnosti a presaditeľnosti právnych predpisov EÚ.

53. VR tiež odporúča posilniť viacúrovňový prístup vo fáze implementácie. Uplatňovanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia nie je výhradne otázkou právnej implementácie (transpozícia do právnych predpisov členských štátov). Znamená to, že práve predpisy EÚ v oblasti životného prostredia by mali sprevádzať európske a národné vykonávacie plány (s návodmi, osvedčenými postupmi a opatreniami na obmedzovanie znečistenia pri zdroji). Výbor je v tejto súvislosti obhajcom viacúrovňového prístupu a poukazuje na vytváranie spoločných tímov viacerých správ v členských štátoch, v ktorých odborníci z viacerých úrovní správy spoločne vypracúvajú národné plány implementácie.

54. V tejto súvislosti musí 7. EAP podporiť miestne a regionálne samosprávy pri uplatňovaní právnych predpisov, a to predovšetkým týmito opatreniami:

- a) väčším zapojením miestnej a regionálnej úrovne do celého procesu prípravy, transpozície a vyhodnocovania právnych predpisov EÚ s cieľom zlepšiť ich vykonávanie a podporiť stotožňovanie s nimi;
- b) zavádzaním mechanizmov, ktoré podporia zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do výmeny osvedčených postupov pri vykonávaní politiky;
- c) zameraním sa viac na pomoc krajinám a regiónom s menej rozpracovanými domácimi environmentálnymi politikami ako na zavádzanie široko koncipovaných nových celoeurópskych opatrení, ktoré sú v rozpore s ekvivalentnými politikami a plánmi v krajinách a regiónoch s rozpracovanejším súborom environmentálnych noriem a politik;
- d) využívaním smerníc namiesto nariadení, aby miestne a regionálne orgány mohli vypracovávať svoje vlastné riešenia v oblasti životného prostredia v medziach jasne dohodnutého rámca EÚ;
- e) definovaním rámca EÚ pre environmentálne inšpekcie na úrovni členských štátov;
- f) prijatím účinnej politiky obmedzovania emisií pri zdroji, analýzy životného cyklu, uzatvárania cyklov surovín a uplatňovania cyklického hospodárstva, a rozšírením možnosti úhrady nákladov miestnym a regionálnym orgánom;
- g) posilnením udržateľných miest Európskej únie. Siedmy environmentálny akčný program musí naďalej podporovať inovačné iniciatívy miest prostredníctvom výmeny skúseností, stanovením a prijatím súboru ukazovateľov pre hodnotenie environmentálneho rozvoja miest vzhľadom na hospodársky, sociálny a územný vplyv, zlepšovaním informovanosti o zdrojoch financovania a šírením opatrení, ktoré prispievajú k trvalo udržateľnému rozvoju. Tieto ukazovatele sa stanovujú v úzkej spolupráci s miestnymi orgánmi;
- h) podporou iniciatív udržateľných vidieckych oblastí;
- i) zvýšením efektívnosti EÚ v boji proti problémom na regionálnej a celosvetovej úrovni v oblasti životného prostredia, a najmä pokiaľ ide o záväzky prijaté na konferencii Rio + 20;

- j) stanovením kritérií na vybavovanie sťažností na národnej úrovni, vrátane mechanizmov riešenia sporov, ako je mediácia;
- k) dodržiavaním zásad inteligentnej regulácie, ako aj monitorovaním a kontrolou hodnotení vplyvu a preskúvaním vplyvu na konkurencieschopnosť;
- l) začlenením environmentálnych cieľov do dôležitých rozpočtových položiek, ako sú rozvoj vidieka, poľnohospodárstvo a štrukturálne fondy;
- m) zlepšením komunikácie medzi všetkými úrovňami riadenia, ako aj všetkými fázami politiky rozvoja, investíciami do informačných systémov a internetových nástrojov s cieľom poskytovať občanom a verejným inštitúciám transparentné informácie o životnom prostredí;
- n) využitím technickej platformy na spoluprácu v oblasti životného prostredia, ktorú vytvoril Výbor regiónov, a to s cieľom uľahčiť dialóg, výmenu informácií a zlepšiť uplatňovanie postupov v praxi;
- o) vytvorením mechanizmov, ktoré umožnia miestnym a regionálnym orgánom zbierať údaje o životnom prostredí a zaviesť spoločnú zodpovednosť miest a obcí, regiónov a členských štátov pri zbere, spracovaní a monitorovaní týchto údajov;
- p) vytvorením štruktúrovaných rámcov vykonávania a informovania (SIIF) pre všetky legislatívne akty EÚ v oblasti životného prostredia za účasti miestnych a regionálnych orgánov;
- q) stimulovaním rozvoja konkrétnych vzdelávacích programov v oblasti životného prostredia na miestnej a regionálnej úrovni zameraných na propagáciu ekologického myslenia a na spôsoby, akými môžu občania prispieť k riešeniam. Programy by sa mali implementovať participatívnou formou, prípadne aj prostredníctvom grantov;
- r) posilnením väzieb medzi občanmi a životným prostredím prostredníctvom vzdelávacích a náučných programov zameraných na životné prostredie, ktoré budú realizovať mestá, obce a regióny a ktoré sa budú zameriavať na rôzne generácie s cieľom podnietiť povedomie všetkých občanov o problémoch súvisiacich so životným prostredím;
- s) posilnením a rozšírením siete IMPEL pre súlad s environmentálnymi právnymi predpismi v EÚ poskytovaním dlhodobého financovania s cieľom uľahčiť partnerské hodnotenie a výmenu osvedčených postupov (uplatňovanie právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia) predovšetkým medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi;
- t) podporou prínosu 7. EAP pri podpore podnikov a miestnych a regionálnych orgánov, ktoré poskytujú štruktúrovaný rámec pre dlhodobé plánovanie, najmä pre veľké investície na úrovni infraštruktúr;
- u) zapojením miestnych orgánov a združení do mobilizácie občanov v súvislosti s definovaním dlhodobých stratégií a cieľov v oblasti životného prostredia, využívaním európskych fondov na investovanie do environmentálnych infraštruktúr, ako aj ekosystémových služieb, a tiež v súvislosti s prispôbením sa klimatickým zmenám a strate biodiverzity, znižovaním rizika katastrof a vzdelávaním zameraným na uplatňovanie smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a smernice o strategickom environmentálnom hodnotení;
- v) zahrnutím udržateľných spôsobov riadenia mestského prostredia do vypracúvania dokumentov týkajúcich sa mestského územného plánovania so zameraním na integrované ekologické plánovanie, udržateľnú mobilitu, sieť elektrických dopravných prostriedkov, cyklotrasy a spoločné využívanie bicyklov v centrách miest, kvalitu života a verejné zdravie;

55. Stratégia siedmeho environmentálneho akčného programu bude čiastočne závisieť od špecifických politických nástrojov zameraných na dosiahnutie stanovených cieľov, ktoré budú určené až po vypracovaní hodnotení vplyvu. Ovplyvní to nákladovú efektívnosť a špecifický sociálno-hospodársky dosah, ako aj úlohu národných, regionálnych a miestnych orgánov pri uplatňovaní politik a právnych predpisov schválených na európskej úrovni. Opatrenia stanovené v predchádzajúcom bode však nesmú zvýšiť tlak na výdavky miestnych a regionálnych orgánov. Výbor regiónov sa domnieva, že zodpovednosť za náklady na opatrenia uvedené v predchádzajúcom bode by mala niesť EÚ alebo vlády členských štátov. Nevyhnutne treba zaručiť udržateľnosť hospodárskeho pokroku a zachovať odolnosť našich ekosystémov, ktoré podporujú rast a chránia zdravie našich občanov.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

návrh Európskej komisie, príloha, bod 15

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
V mnohých prípadoch budú opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov potrebné predovšetkým na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, v súlade so zásadou subsidiarity. V iných prípadoch bude potrebné vykonať dodatočné opatrenia na úrovni EÚ. Vzhľadom na to, že politika v oblasti životného prostredia patrí do spoločnej právomoci EÚ, jedným z cieľov tohto programu je vytvoriť spoločnú zodpovednosť za spoločné ciele a zámery a zabezpečiť rovnaké podmienky pre podniky a verejné orgány. Jasné ciele a zámery zároveň tvorcom politik a ďalším zainteresovaným stranám vrátane regiónov a miest, podnikov, sociálnych partnerov a jednotlivých občanov naznačia smerovanie a poskytnú predvídateľný rámec činností.	V mnohých prípadoch budú opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov potrebné predovšetkým na európskej, vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, v súlade so zásadou subsidiarity. V iných prípadoch bude potrebné vykonať dodatočné opatrenia na úrovni EÚ. Vzhľadom na to, že politika v oblasti životného prostredia patrí do spoločnej právomoci EÚ, jedným z cieľov tohto programu je vytvoriť spoločnú zodpovednosť za spoločné ciele a zámery a zabezpečiť rovnaké podmienky pre podniky a verejné orgány. Jasné ciele a zámery zároveň tvorcom politik a ďalším zainteresovaným stranám vrátane regiónov a miest, podnikov, sociálnych partnerov a jednotlivých občanov naznačia smerovanie a poskytnú predvídateľný rámec činností.

Zdôvodnenie

Zlepšenie stavu životného prostredia je spoločnou úlohou všetkých úrovní verejnej správy.

Pozmeňovací návrh 2

návrh Európskej komisie, príloha, bod 43

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Podstatná časť obyvateľov EÚ zostáva vystavená úrovniam znečistenia ovzdušia, ktoré prekračujú normy odporúčané WHO. Opatrenia sú osobitne potrebné v oblastiach, ako sú mestá alebo budovy, kde sú ľudia, najmä citlivé či zraniteľné skupiny spoločnosti, a ekosystémy vystavené vysokej úrovni znečisťujúcich látok.	Podstatná časť obyvateľov EÚ zostáva vystavená úrovniam znečistenia ovzdušia, ktoré prekračujú normy odporúčané WHO. Opatrenia <u>na európskej a vnútroštátnej úrovni</u> sú osobitne potrebné v oblastiach, ako sú mestá alebo budovy, kde sú ľudia, najmä citlivé či zraniteľné skupiny spoločnosti, a ekosystémy vystavené vysokej úrovni znečisťujúcich látok.

Zdôvodnenie

V tejto oblasti sú mimoriadne potrebné opatrenia na európskej a vnútroštátnej úrovni.

Pozmeňovací návrh 3

Návrh Európskej komisie, príloha, bod 58

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Po druhé, EÚ rozšíri požiadavky na inšpekcie a dohľad na širší súbor právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, a doplní ich kapacitami na úrovni EÚ, ktoré môžu riešiť situácie, v ktorých existujú opodstatnené dôvody na znepokojenie.	Po druhé, EÚ rozšíri <u>pri cielelom stanovení priorit a využití synergií s existujúcimi predpismi o dohľade</u> požiadavky na inšpekcie a dohľad na širší súbor právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, a doplní ich kapacitami na úrovni EÚ, ktoré môžu <u>v rámci svojich právomocí</u> riešiť situácie, v ktorých existujú opodstatnené dôvody na znepokojenie.

Zdôvodnenie

Pri rozširovaní požiadaviek na inšpekcie a dohľad na širší súbor právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia by sa mal zabezpečiť účinný postup, aby sa zabránilo zbytočnému zvyšovaniu byrokracie v postupoch EÚ, ktoré sú aj tak značne formalizované a nákladné. Nie je tiež zrejmé, či sú nové právomoci pre Európsku komisiu odôvodnené. Preto by sa malo formuláciou v bode 58 ozrejmiť, že Európska komisia bude konať v rámci svojich existujúcich právomocí. Nebolo by to v rozpore so stanoviskom VR, keďže VR v ňom navrhuje zefektívnenie a modernizáciu správy a výmeny údajov týkajúcich sa životného prostredia.

Pozmeňovací návrh 4

Návrh Európskej komisie, príloha, bod 69

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Stále existujú značné medzery v poznatkoch, pričom niektoré z nich sú dôležité aj pre prioritné ciele tohto programu. Investície do ďalšieho výskumu, ktorý tieto medzery odstráni, sú preto nevyhnutné na zabezpečenie dobrého základu pre verejné orgány a podniky na prijímanie rozhodnutí, ktoré plne odrážajú skutočné sociálne, hospodárske a environmentálne prínosy a náklady. Štyri najvýraznejšie medzery sú:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pokročilý výskum na doplnenie chýbajúcich údajov a poznatkov a primerané nástroje na modelovanie sú nevyhnutné na lepšie pochopenie zložitých problémov, ktoré sa týkajú zmien životného prostredia, ako sú vplyvy zmeny klímy a katastrof, dôsledky straty druhov pre ekosystémové služby, environmentálne prahové hodnoty a body zvratu (tzv. tipping point). Kým dostupné informácie plne odôvodňujú preventívne opatrenia v týchto oblastiach, vypracovanie najvhodnejších reakcií bude podporené ďalším výskumom hraníc možností našej planéty, systémových rizík a schopnosti našej spoločnosti vyrovnáť sa s nimi. To by malo zahŕňať investície do dopĺňania chýbajúcich údajov a poznatkov, mapovania a posudzovania ekosystémových služieb, pochopenia podpornej úlohy biodiverzity a spôsobu, akým sa prispôsobujú zmene klímy; 	<p>Stále existujú značné medzery v poznatkoch, pričom niektoré z nich sú dôležité aj pre prioritné ciele tohto programu. Investície do ďalšieho výskumu, ktorý tieto medzery odstráni, sú preto nevyhnutné na zabezpečenie dobrého základu pre verejné orgány a podniky na prijímanie rozhodnutí, ktoré plne odrážajú skutočné sociálne, hospodárske a environmentálne prínosy a náklady. Štyri najvýraznejšie medzery sú:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pokročilý výskum na doplnenie chýbajúcich údajov a poznatkov a primerané nástroje na modelovanie sú nevyhnutné na lepšie pochopenie zložitých problémov, ktoré sa týkajú zmien životného prostredia, ako sú vplyvy zmeny klímy a katastrof, dôsledky straty druhov pre ekosystémové služby, environmentálne prahové hodnoty a body zvratu (tzv. tipping point). <u>Doteraz vysoko špecializované odborné znalosti v jednotlivých odvetviach (napr. pôda, voda, klíma, ovzdušie, rastliny, zvieratá) sa vo zvýšenej miere zameriavajú na ich funkčnú účinnosť. Príslušné znalosti sú nevyhnutné na funkčné, udržateľné riadenie ekosystémov. Zaručia, že sa cieľavedome dosiahne hlavný cieľ jednotného postupu pri stabilizácii ekosystémov a bude možné účinné využívanie finančných prostriedkov.</u> Kým dostupné informácie plne odôvodňujú preventívne opatrenia v týchto oblastiach, vypracovanie najvhodnejších reakcií bude podporené ďalším výskumom hraníc možností našej planéty, systémových rizík a schopnosti našej spoločnosti vyrovnáť sa s nimi. To by malo zahŕňať investície do dopĺňania chýbajúcich údajov a poznatkov, mapovania a posudzovania ekosystémových služieb, pochopenia podpornej úlohy biodiverzity a spôsobu, akým sa prispôsobujú zmene klímy; <p>(...)</p>

Zdôvodnenie

Rýchle odstránenie medzier vo vedomostiach o fungovaní ekosystémov je nevyhnutné, aby bolo možné cielene a účinne vypracovať opatrenia v rámci udržateľnej environmentálnej politiky a zároveň zabezpečiť odbornú transparentnosť pri mapovaní a posudzovaní ekosystémových služieb, ako aj vyrovnávaní ich čistých strát, čo je stanovené v 7. EAP a dôležité pre vykonávateľov projektov. Tým sa zabráni neúčinným stratégiám, ktoré sú na príťaž napr. vykonávateľom projektov. Je to v súlade so stanoviskom VR, ktorý sa snaží o uskutočniteľné environmentálne ciele a zaplnenie medzier v poznatkoch.

Pozmeňovací návrh 5

návrh Európskej komisie, príloha, bod 83

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Hoci začlenenie požiadaviek ochrany životného prostredia do iných politík a činností EÚ sa vyžaduje podľa zmluvy už od roku 1997, celkový stav životného prostredia v Európe ukazuje, že doterajší pokrok, aj keď v niektorých oblastiach chvályhodný, nepostačuje na zvrátenie všetkých nepriaznivých trendov. Na dosiahnutie mnohých prioritných cieľov tohto programu bude potrebné ešte účinnejšie začlenenie aspektov životného prostredia a klímy do iných politík, ako aj súdržnejšie, vzájomne prepojené politické prístupy, ktoré prinášajú viacnásobné výhody. To by malo prispieť k tomu, aby sa zložité kompromisy zvládli včas ešte pred fázou vykonávania a aby bolo možné účinnejšie zmiernovať nevyhnutné vplyvy. Smernica o strategickom environmentálnom posudzovaní a smernica o posudzovaní vplyvov na životné prostredie predstavujú pri správnom vykonávaní účinné nástroje na zabezpečenie začleňovania požiadaviek ochrany životného prostredia do plánov a programov, ako aj do projektov. Miestne a regionálne orgány, ktoré sú vo všeobecnosti zodpovedné za rozhodnutia o využití pôdy a morských oblastí, zohrávajú obzvlášť dôležitú úlohu pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a pri ochrane, zachovávaní a zveľaďovaní prírodného kapitálu, ako aj pri dosahovaní väčšej odolnosti proti vplyvom zmeny klímy a prírodných katastrof.</p>	<p>Hoci začlenenie požiadaviek ochrany životného prostredia do iných politík a činností EÚ sa vyžaduje podľa zmluvy už od roku 1997, celkový stav životného prostredia v Európe ukazuje, že doterajší pokrok, aj keď v niektorých oblastiach chvályhodný, nepostačuje na zvrátenie všetkých nepriaznivých trendov. Na dosiahnutie mnohých prioritných cieľov tohto programu bude potrebné ešte účinnejšie začlenenie aspektov životného prostredia a klímy do iných politík, ako aj súdržnejšie, vzájomne prepojené politické prístupy, ktoré prinášajú viacnásobné výhody. To by malo prispieť k tomu, aby sa zložité kompromisy zvládli včas ešte pred fázou vykonávania a aby bolo možné účinnejšie zmiernovať nevyhnutné vplyvy. <u>Mieru ambícií politiky EÚ týkajúcej sa znižovania emisií pri zdroji treba zosúladiť so sektorovými environmentálnymi cieľmi a harmonogramy vykonávania opatrení zameraných na zdroje znečistenia sa musia zladit' s dosahovaním imisných cieľov.</u> Smernica o strategickom environmentálnom posudzovaní a smernica o posudzovaní vplyvov na životné prostredie predstavujú pri správnom vykonávaní účinné nástroje na zabezpečenie začleňovania požiadaviek ochrany životného prostredia do plánov a programov, ako aj do projektov. Miestne a regionálne orgány, ktoré sú vo všeobecnosti zodpovedné za rozhodnutia o využití pôdy a morských oblastí, zohrávajú obzvlášť dôležitú úlohu pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a pri ochrane, zachovávaní a zveľaďovaní prírodného kapitálu, ako aj pri dosahovaní väčšej odolnosti proti vplyvom zmeny klímy a prírodných katastrof.</p>

Zdôvodnenie

Mieru ambícií a harmonogramy ambiciózneho politiky týkajúcej sa znižovania emisií pri zdroji treba zosúladiť so sektorovými environmentálnymi cieľmi.

Pozmeňovací návrh 6

návrh Európskej komisie, príloha, bod 86

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>S cieľom zlepšiť začlenenie problematiky životného prostredia a súdržnosť politík program zabezpečí, že do roku 2020:</p> <p>a) budú sektorové politiky na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov vypracúvané a vykonávané spôsobom, ktorý podporuje príslušné ciele a zámery súvisiace so životným prostredím a s klímou.</p> <p>Na tieto účely je potrebné najmä:</p> <p>a) začleňovať kritériá podmienenosti a stimuly súvisiace so životným prostredím a klímou do politických iniciatív vrátane revízií a reforiem existujúcej politiky, ako aj do nových iniciatív na úrovni EÚ a členských štátov,</p>	<p>S cieľom zlepšiť začlenenie problematiky životného prostredia a súdržnosť politík program zabezpečí, že do roku 2020:</p> <p>a) budú sektorové politiky na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov vypracúvané a vykonávané spôsobom, ktorý podporuje príslušné ciele a zámery súvisiace so životným prostredím a s klímou.</p> <p>Na tieto účely je potrebné najmä:</p> <p>a) začleňovať kritériá podmienenosti a stimuly súvisiace so životným prostredím a klímou do politických iniciatív vrátane revízií a reforiem existujúcej politiky, ako aj do nových iniciatív na úrovni EÚ a členských štátov,</p>

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>b) vykonávať systematické hodnotenie ex ante environmentálnych, sociálnych a hospodárskych vplyvov politických iniciatív na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov s cieľom zabezpečiť ich súdržnosť a účinnosť.</p>	<p>b) <u>zosúladiť mieru ambícií politiky EÚ týkajúcej sa znižovania emisií pri zdroji so sektorovými environmentálnymi cieľmi a zladiť harmonogramy vykonávania opatrení zameraných na zdroje znečistenia a dosahovanie imisných cieľov.</u></p> <p>c) vykonávať systematické hodnotenie ex ante environmentálnych, sociálnych a hospodárskych vplyvov politických iniciatív na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov s cieľom zabezpečiť ich súdržnosť a účinnosť.</p>

Zdôvodnenie

Mieru ambícií a harmonogramy ambiciózneho politiky týkajúcej sa znižovania emisií pri zdroji treba zosúladiť so sektorovými environmentálnymi cieľmi.

Pozmeňovací návrh 7

návrh Európskej komisie, príloha, bod 89

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Občania EÚ, či už obyvatelia miest alebo vidieka, majú prospech z celej škály politík a iniciatív EÚ, ktoré podporujú trvalo udržateľný rozvoj mestských oblastí. Na to je však potrebná účinná a efektívna koordinácia na rôznych úrovniach správy, a to aj v cezhraničnom meradle, a systematické zapájanie regionálnych a miestnych orgánov do plánovania, tvorby a rozvoja politík, ktoré majú vplyv na kvalitu mestského prostredia. Mohli by to pomôcť zabezpečiť mechanizmy lepšej koordinácie na vnútroštátnej a regionálnej úrovni navrhnuté v spoločnom strategickom rámci pre budúce obdobie financovania a vytvorenie „platformy mestského rozvoja“, čo navyše umožní zapojiť viac skupín zainteresovaných strán a širokú verejnosť do rozhodnutí, ktoré sa ich týkajú. Miestne a regionálne orgány pocítia aj výhody ďalšieho vývoja nástrojov na racionalizáciu zhromažďovania a správy údajov o životnom prostredí a na uľahčenie výmeny informácií a osvedčených postupov, ako aj úsilia o zlepšenie vykonávania právnych predpisov v oblasti životného prostredia na úrovni Únie a vnútroštátnej a miestnej úrovni. To je v súlade so záväzkom, ktorý bol prijatý na samite Rio+20, a to podporovať integrovaný prístup k plánovaniu, výstavbe a správe udržateľných miest a mestských aglomerácií. Integrované prístupy k mestskému územnému plánovaniu, ktoré plne zohľadňujú dlhodobé aspekty ochrany životného prostredia spolu s hospodárskymi a so sociálnymi výzvami, majú zásadný význam na dosiahnutie toho, aby mestské komunity predstavovali udržateľné, efektívne a zdravé prostredie pre život a prácu.</p>	<p>Občania EÚ, či už obyvatelia miest alebo vidieka, majú prospech z celej škály politík a iniciatív EÚ, ktoré podporujú trvalo udržateľný rozvoj mestských oblastí. Na to je však potrebná účinná a efektívna koordinácia na rôznych úrovniach správy, a to aj v cezhraničnom meradle, a systematické zapájanie regionálnych a miestnych orgánov do plánovania, tvorby a rozvoja politík, ktoré majú vplyv na kvalitu mestského prostredia. Mohli by to pomôcť zabezpečiť mechanizmy lepšej koordinácie na vnútroštátnej a regionálnej úrovni navrhnuté v spoločnom strategickom rámci pre budúce obdobie financovania a vytvorenie „platformy mestského rozvoja“, čo navyše umožní zapojiť viac skupín zainteresovaných strán a širokú verejnosť do rozhodnutí, ktoré sa ich týkajú. Miestne a regionálne orgány <u>môžu pocítiť</u> pocítia aj výhody ďalšieho vývoja nástrojov na racionalizáciu zhromažďovania a správy údajov o životnom prostredí a na uľahčenie výmeny informácií a osvedčených postupov, ako aj úsilia o zlepšenie vykonávania právnych predpisov v oblasti životného prostredia na úrovni Únie a vnútroštátnej a miestnej úrovni. To je v súlade so záväzkom, ktorý bol prijatý na samite Rio+20, a to podporovať integrovaný prístup k plánovaniu, výstavbe a správe udržateľných miest a mestských aglomerácií. Integrované prístupy k mestskému územnému plánovaniu, ktoré plne zohľadňujú dlhodobé aspekty ochrany životného prostredia spolu s hospodárskymi, a so sociálnymi <u>územnými</u> výzvami, majú zásadný význam na dosiahnutie toho, aby mestské komunity predstavovali udržateľné, efektívne a zdravé prostredie pre život a prácu.</p>

Zdôvodnenie

Okrem hospodárskych a sociálnych aspektov sú dôležité aj územné výzvy.

Pozmeňovací návrh 8

návrh Európskej komisie, príloha, bod 90

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>EÚ by mala ďalej podporovať a v prípade potreby rozširovať existujúce iniciatívy, ktorými sa podporujú inovácie a osvedčené postupy v mestách, vytváranie sietí a výmenu informácií medzi nimi, a mala by povzbudzovať mestá, aby predviedli svoje vedúce postavenie v oblasti trvalo udržateľného rozvoja miest. Inštitúcie EÚ a členské štáty by mali uľahčiť a podporiť čerpanie finančných prostriedkov EÚ dostupných v rámci politiky súdržnosti a ďalších fondov na podporu miest v ich úsilí o posilnenie trvalo udržateľného rozvoja miest, zvyšovanie informovanosti a povzbudenie zapojenia miestnych aktérov. Vypracovanie súboru kritérií udržateľnosti pre mestá a jeho schválenie by poskytlo takýmto iniciatívam spoločný referenčný základ a podporilo by súdržný a integrovaný prístup k trvalo udržateľnému rozvoju miest.</p>	<p>EÚ by mala ďalej podporovať a v prípade potreby rozširovať existujúce iniciatívy, ktorými sa podporujú inovácie a osvedčené postupy v mestách, vytváranie sietí a výmenu informácií medzi nimi, a mala by povzbudzovať mestá, aby predviedli svoje vedúce postavenie v oblasti trvalo udržateľného rozvoja miest. Inštitúcie EÚ a členské štáty by mali uľahčiť a podporiť čerpanie finančných prostriedkov EÚ dostupných v rámci politiky súdržnosti a ďalších fondov na podporu miest v ich úsilí o posilnenie trvalo udržateľného rozvoja miest, zvyšovanie informovanosti a povzbudenie zapojenia miestnych aktérov. <u>Pri dodržaní zásady subsidiarity by</u> Vypracovanie súboru <u>ukazovateľov kritérií</u> udržateľnosti pre mestá a jeho schválenie <u>mohlo poskytnúť by poskytlo</u> takýmto iniciatívam spoločný referenčný základ a podporilo by súdržný a integrovaný prístup k trvalo udržateľnému rozvoju miest. <u>Ukazovatele udržateľnosti budú vypracované v úzkej spolupráci s miestnymi orgánmi, orgánmi zodpovednými za životné prostredie a štatistickými úradmi, aby sa pri vyhodnocovaní trendov zaručila potrebná harmonizácia a porovnateľnosť.</u></p>

Zdôvodnenie

Pokiaľ ide o ukazovatele v oblasti životného prostredia, presné zosúladenie základných údajov a štatistických výpočtov, ako aj praktických skúseností, je nevyhnutné, ak má byť porovnanie spoľahlivé. Treba zapojiť miestne orgány, ale aj Európsku environmentálnu agentúru a EUROSTAT.

Pozmeňovací návrh 9

návrh Európskej komisie, príloha, bod 91

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>S cieľom posilniť udržateľnosť miest EÚ program zabezpečí, že do roku 2020:</p> <p>a) väčšina miest v EÚ bude vykonávať politiky udržateľného mestského územného plánovania a projektovania.</p> <p>Na tieto účely je potrebné najmä:</p> <p>a) vymedziť a schváliť súbor kritérií na posudzovanie environmentálnej výkonnosti miest s prihliadnutím na hospodárske a sociálne vplyvy,</p> <p>b) zabezpečiť, aby mestá mali potrebné informácie o financovaní opatrení zameraných na zvýšenie ich udržateľnosti a prístup k tomuto financovaniu.</p>	<p>S cieľom posilniť udržateľnosť miest EÚ program zabezpečí, že do roku 2020:</p> <p>a) väčšina miest v EÚ bude vykonávať politiky udržateľného mestského územného plánovania a projektovania.</p> <p>Na tieto účely je potrebné najmä:</p> <p>a) <u>v prípade, že celkové plány týkajúce sa mestského územného plánovania musia byť vypracované skôr, než budú k dispozícii ukazovateľov kritérií</u> na posudzovanie environmentálnej výkonnosti miest, <u>malo by sa vládam jednotlivých štátov dočasne umožniť posúdiť požiadavky na ochranu životného prostredia, a to s prihliadnutím na hospodárske a sociálne vplyvy, ako aj historické a geografické špecifiká vychádzajúce z poznatkov a skúseností odborníkov na problematiku miest (napr. urbanistov či architektov). Ukazovatele udržateľnosti budú vypracované v úzkej spolupráci s miestnymi orgánmi, orgánmi zodpovednými za životné prostredie a štatistickými úradmi, aby sa pri vyhodnocovaní trendov zaručila potrebná harmonizácia a porovnateľnosť. Pre existujúce plány by sa mohla zaviesť výnimka,</u></p> <p>b) zabezpečiť, aby mestá mali potrebné informácie o financovaní opatrení zameraných na zvýšenie ich udržateľnosti a prístup k tomuto financovaniu.</p>

Zdôvodnenie

Pokiaľ ide o ukazovatele v oblasti životného prostredia, je nevyhnutné presné zosúladenie základných údajov a štatistických výpočtov, ako aj praktických skúseností, ak má byť porovnanie spoľahlivé. Treba zapojiť miestne orgány, ale aj Európsku environmentálnu agentúru a EUROSTAT. Problém však spočíva v tom, že mnohé mestá musia už po roku alebo dvoch aktualizovať svoje celkové plány týkajúce sa mestského územného plánovania, ešte predtým, než sa – z pochopiteľných dôvodov – stanovia ukazovatele na posúdenie environmentálnej výkonnosti miest. Nebolo by dobré pridržiavať sa starých plánov a predlžovať ich platnosť. Z tohto dôvodu navrhujeme vyriešiť uvedený problém tým, že sa vládám jednotlivých štátov dočasne umožní posudzovať požiadavky na ochranu životného prostredia a nebrzdí tak harmonický a udržateľný územný rozvoj.

Pozmeňovací návrh 10

návrh Európskej komisie, príloha, bod 100

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>S cieľom zvýšiť účinnosť EÚ pri riešení regionálnych a celosvetových problémov v oblasti životného prostredia a zmeny klímy program zabezpečí, že do roku 2020:</p> <p>(...)</p> <p>Na tieto účely je potrebné najmä:</p> <p>a) pracovať na prijatí cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ktoré: a) sa zameriavajú na prioritné oblasti inkluzívneho ekologického hospodárstva a širšie ciele trvalo udržateľného rozvoja v oblastiach, akými sú energetika, voda, bezpečnosť potravín, oceány a udržateľná spotreba a výroba, ako aj na prierezové témy, akými sú rovnosť, sociálne začlenenie, dôstojná práca, právny štát a dobrá správa vecí verejných, b) sú univerzálne použiteľné a zahŕňajú všetky tri oblasti trvalo udržateľného rozvoja, c) sú posudzované a majú stanovené ciele a ukazovatele a d) sú v súlade s rámcom pre rozvoj po roku 2015 a sú do neho začlenené a podporujú opatrenia v oblasti zmeny klímy,</p> <p>b) pracovať na účinnejšej štruktúre OSN pre trvalo udržateľný rozvoj posilňovaním Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) v súlade so závermi samitu RIO+20 a súčasne pokračovať v úsilí o povýšenie štatútu UNEP na agentúru OSN a podporovať prebiehajúce snahy o lepšiu súčinnosť medzi mnohostrannými dohodami týkajúcimi sa životného prostredia,</p> <p>c) posilňovať vplyv rôznych zdrojov financovania vrátane daní a mobilizácie domácich zdrojov, súkromných investícií, nových a inovatívnych zdrojov a vytvárať možnosti využitia rozvojovej pomoci na posilnenie týchto iných zdrojov financovania v rámci stratégie financovania trvalo udržateľného rozvoja vytýčenej v Riu aj vo vlastných politikách EÚ, vrátane medzinárodných záväzkov týkajúcich sa financovania v oblasti zmeny klímy a biodiverzity,</p> <p>(...)</p>	<p>S cieľom zvýšiť účinnosť EÚ pri riešení regionálnych a celosvetových problémov v oblasti životného prostredia a zmeny klímy program zabezpečí, že do roku 2020:</p> <p>(...)</p> <p>Na tieto účely je potrebné najmä:</p> <p>a) pracovať na prijatí cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ktoré: a) sa zameriavajú na prioritné oblasti inkluzívneho ekologického hospodárstva a širšie ciele trvalo udržateľného rozvoja v oblastiach, akými sú energetika, voda, bezpečnosť potravín, oceány a udržateľná spotreba a výroba, ako aj na prierezové témy, akými sú rovnosť, sociálne začlenenie, dôstojná práca, právny štát a dobrá správa vecí verejných, b) sú univerzálne použiteľné a zahŕňajú všetky tri oblasti trvalo udržateľného rozvoja, c) sú posudzované a majú stanovené ciele a ukazovatele a d) sú v súlade s rámcom pre rozvoj po roku 2015 a sú do neho začlenené a podporujú opatrenia v oblasti zmeny klímy,</p> <p>b) pracovať na účinnejšej štruktúre OSN pre trvalo udržateľný rozvoj posilňovaním Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) v súlade so závermi samitu RIO+20 a súčasne pokračovať v úsilí o povýšenie štatútu UNEP na agentúru OSN a podporovať prebiehajúce snahy o lepšiu súčinnosť medzi mnohostrannými dohodami týkajúcimi sa životného prostredia,</p> <p>c) <u>poskytovať dodatočné finančné prostriedky na obzvlášť nákladné opatrenia v oblasti životného prostredia, ktoré treba uskutočniť do roku 2020 – najmä tie, ktoré sú určené na obnovu poškodených ekosystémov pomocou zelenej infraštruktúry</u> a posilňovať vplyv rôznych zdrojov financovania vrátane daní a mobilizácie domácich zdrojov, súkromných investícií, nových a inovatívnych zdrojov a vytvárať možnosti využitia rozvojovej pomoci na posilnenie týchto iných zdrojov financovania v rámci stratégie financovania trvalo udržateľného rozvoja vytýčenej v Riu aj vo vlastných politikách EÚ, vrátane medzinárodných záväzkov týkajúcich sa financovania v oblasti zmeny klímy a biodiverzity,</p> <p>(...)</p>

Zdôvodnenie

Odkaz na poskytnutie finančných prostriedkov EÚ na nákladné opatrenia v oblasti životného prostredia, ktoré treba uskutočniť do roku 2020 – napr. opätovné prepojenie poškodených ekosystémov pomocou zelenej infraštruktúry (o. i. zelené mosty) – je potrebný vzhľadom na splnenie cieľa v stanovenom termíne. Skúsenosti z členských štátov ukazujú na to, že chýbajú finančné prostriedky na uskutočnenie tohto cieľa. To by sa malo zohľadniť aj v pozmeňovacích návrhoch VR k 7. EAP, o to viac, že VR v bode 12 svojho stanoviska osobitne zdôrazňuje, že sú potrebné uskutočniteľné ciele ako základ dôveryhodnej politiky EÚ a v bode 32 a 33, že je nutné, aby boli ciele podporené dostatočnými finančnými prostriedkami.

V Bruseli 30. mája 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikáтуру a návrhy právnych aktov.

Viac informácií o Európskej únii získate na stránke: <http://europa.eu>.

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK